

**Scéim Chonair
Croí-Bhus Sord go
Lár na Cathrach**
Bealtaine 2023

**Tuarascáil ar
Mheasúnacht
Tionchair
Timpeallachta
(TMTT)**

Imleabhar 1
Achoimre
Neamhtheicniúil

**BUS
CONNECTS**

SUSTAINABLE TRANSPORT FOR A BETTER CITY.

Clár Ábhair

1.	Réamhrá	1
1.1	Aidhmeanna agus Cuspóirí.....	4
1.2	An ról atá ag an Údarás Náisiúnta Iompair.....	4
2.	Próiseas Measúnachta na dTionchar Timpeallachta	5
2.1	Próiseas EIA.....	5
3.	An Gá leis an Scéim Mholta	6
3.1	Comhthéacs	6
3.2	Tionscadal Éireann 2040 - Plean Forbartha Náisiúnta 2021 -2030	6
3.3	Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021.....	6
3.4	Plean Gníomhaíochta Aeráide 2023.....	7
3.5	Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath	7
4.	Comhairliúchán	9
4.1	Comhairliúchán Roghnach maidir leis an mBealach is Dealraithí a Roghnófar	9
4.2	Comhairliúchán Roghnach maidir leis an mBealach is Dealraithí a Roghnófar	9
4.3	Comhairliúchán le Comhlachtaí Forordaithe agus le Comhairlithe Eile	10
4.4	Dul i gcomhairle le Úinéirí Talún	10
4.5	Comhairliúchán le Cónaitheoirí agus Grúpaí Gnó Áitiúla	10
5.	Roghanna Malartacha a Measadh	11
5.1	Roghanna Straitéiseacha Eile.....	11
5.2	Roghanna Slite Malartacha.....	12
5.3	Roghanna Dearaidh Eile	13
6.	Cur Síos ar an Scéim Bheartaithe	15
6.1	Roinn 1: Cnoc Pheannóg go hAcomhal Thaobh an Aerfoirt.....	16
6.2	Roinn 2: Acomhal Thaobh an Aerfoirt go Northwood Avenue.....	17
6.3	Roinn 3: Northwood Avenue go Bóthar Sheantalaimh	18
6.4	Roinn 4: Bóthar Sheantalaimh go hAscaill Gharraithe na Lus	23
6.5	Roinn 5: Ascaill Gharraithe na Lus go Rae Granby.....	28
7.	Tógáil	31
7.1	Plean Bainistíochta Comhshaoil Tógála	36
7.2	Plean Bainistíochta Tráchtá maidir le Tógáil.....	37
8.	Tionchair Chomhshaoil agus Maolú	38
8.1	Trácht & Iompar.....	39
8.2	Caighdeán an Aeir.....	41
8.3	Aeráid	42
8.4	Torann & Creathadh.....	43
8.5	Daonra.....	44
8.6	An tSláinte Daonna	45
8.7	An Bhithéagsúlacht	46
8.8	Uisce.....	48
8.9	Geolaíocht Ithreacha Talún & Hidrigeolaíocht	51
8.10	An Oidhreacht Seandálaíochta agus Chultúrtha	51

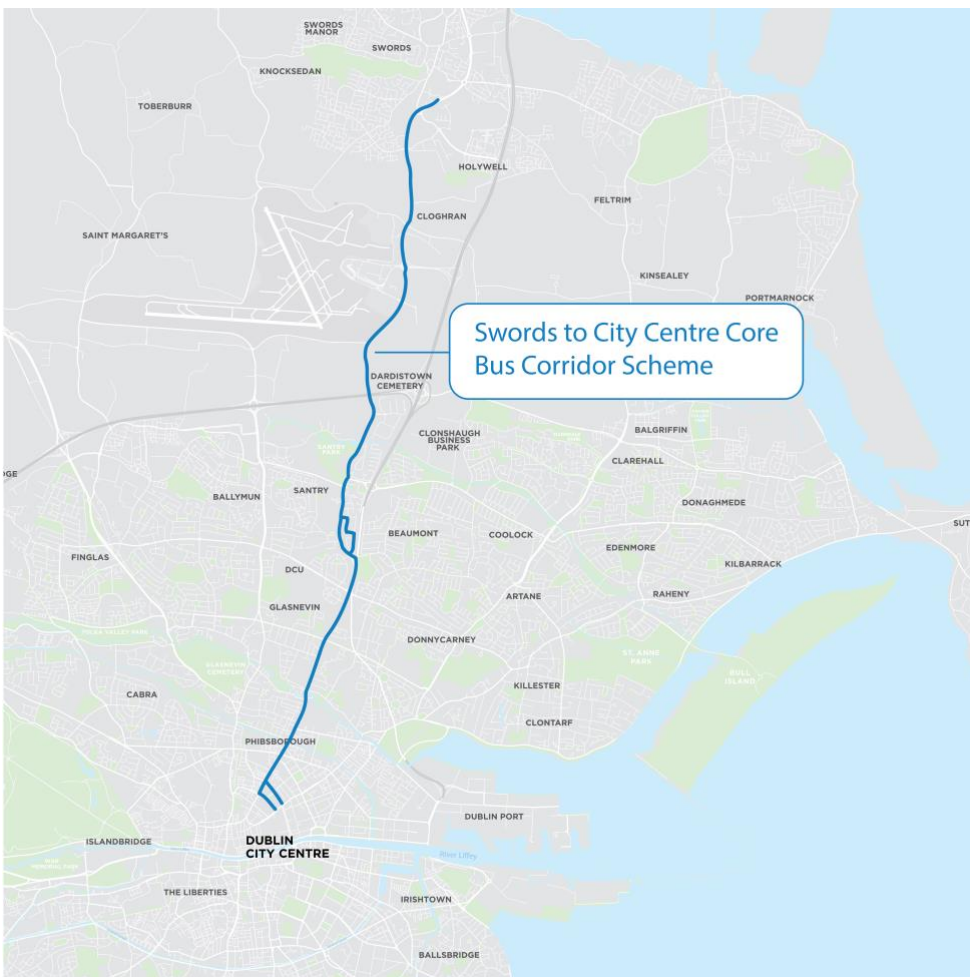
8.11	Oidhreacht Ailtireachta	52
8.12	Tírdhreach (Bailedhreach) & Amharc	55
8.13	Dramhaíl & Acmhainní	57
8.14	Sócmhainní Ábhair	59
8.15	Riosca Mórthimpistí agus / nó Tubaistí	61
8.16	Tionchair Charnacha agus Idirghníomhaíochtaí Comhshaoil.....	62
9.	Cad a Tharlaíonn Anois?	65

1. Réamhrá

Séard atá sa doiciméad seo ná Achoimre Neamhtheicniúil (NTS) den Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta (EIAR) do Scéim Chonair Croí-Bhus Sord go Lár na Cathrach (ar a dtugtar an Scéim Molta ar fud an NTS seo). Tacóidh an Scéim Bheartaithe le húsáid chomhtháite iompair inbhuanaithe trí fheabhsuithe bonneagair le haghaidh taisteal gníomhach (idir shiúl agus rothaíocht araon), agus trí bhearta tosaíochta bus feabhsuithe a sholáthar do sheirbhísí reatha (idir phoiblí agus phríobháideach) agus do gach seirbhís amach anseo a úsáidfídh an chonair.

Tá fad iomlán de thart ar 12km ag an Scéim Bheartaithe agus tosaíonn sí ó dheas de Shord ag Acomhal Chnoc Pheannóg. Téann an Scéim Bheartaithe i dtreo an deiscirt feadh Bhóthar Shoird R132 thar Pháirc Miondíolaíochta Thaobh an Aerfoirt, Aerfort Bhaile Átha Cliath agus Páirc Sheantraibh. Leanann an tslí ar aghaidh ar an R132 thar Diméin Sheantraibh, áit a dtagann Bóthar Shoird agus an R104 le chéile ag Lána na Cúlóige. Leanann an tslí ar aghaidh ar an R132 i dtreo an deiscirt trí shráidbhaile Sheantraibh. Leanann sí ar aghaidh feadh Bhóthar Shoird thar Fhionnbhrú go hAscaill Uí Ghríofa. Leanann an tslí Bóthar Dhroim Conrach Uachtarach thar Champas Phádraig OCBÁC go dtí Abhainn na Tulchann. Leanann sé ar aghaidh trí Dhroim Conrach, ar Bhóthar Dhroim Conrach Íochtarach, go Droichead Bhinn ar an gCanáil Ríoga. Ón áit sin leanann sí ar aghaidh ar Shráid Dorset Íochtarach chomh fada le Sráid Eccles, agus leanann sí ar aghaidh ó sin ar Shráid Dorset Uachtarach go dtí Sráid Fhreidric Thuaidh agus Rae Granby.

Cuirtear bealach na Scéime Molta i láthair in Íomhá 1-1, agus iarcheanglaítear seo líníochtaí an tsocraithe ghinearálta maidir leis an Scéim Mholta san NTS.

Íomhá 1-1: Bealach na Scéime Molta

Chuirfeadh an Scéim Mholta feabhas ar thaisteal ar iompar poiblí trí thosaíocht do bhusanna a sholáthar chomh maith le bonneagar coisithe agus rotháíochta feabhsaithe ó Chnoc Pheannóg go Lár na Cathrach. Faoi láthair tá brú tráchta mar shaintréith den chonair rochtana seo agus cé go bhfuil lánaí bus ann cheana féin ar chuid den tslí, tá busanna agus rothaithe in iomaíocht a chéile le haghaidh spáis le trácht ginearálta ar feadh cuid den aistear, rud a fhágann nach bhfuil sé chomh tarraingteach do choisithe, do rothaithe agus d'úsáideoirí bus.

Trí sholáthar níos mó bhonneagair tús áite do bhusanna, feabhsóidh an Scéim Mholta an méid ama a thógann sé do bhusanna na haistir a dhéanamh feadh an bhealaigh agus an iontaofacht ama maidir le haistir a chríochnú.

Chomh maith leis na feabhsuithe ar amanna turais bus agus iontaofacht amanna turais, cuirfidh an Scéim Mholta buntáistí ar fáil do rothaithe agus coisithe. Fad is a bhíothas ag forbairt dearadh na scéime seo, cloíodh leis na treoracha rochtana agus prionsabail uilíochta dearaidh atá cuí chun rochtain a chur ar fáil do gach úsáideoir.

Má sholáthraítear bonneagar rotháíochta tiomnaithe feadh na Scéime Molta, beidh turais rotháíochta níos sábháilte agus níos tarraingtí. Maidir leis seo, soláthraítear leis an Scéim Mholta gnéithe suntasacha de Phlean Líonra Rotháíochta Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath arna leagan amach ag an Údarás Náisiúnta Iompair (NTA) (a nglaofar Plean Líonra Rotháíochta MCBÁC air as seo amach) (an tÚdarás Náisiúnta Iompair 2013); ní bhaineann a ndóthain soláthair leis faoi láthair - chomh maith leis sin cruthaítear leis an scéim nasc idir í agus scéimeanna molta rotháíochta eile agus cinn atá ann agus modhanna iompair inbhuanaithe. Chuirfeadh sé le líonra rotháíochta chuimsitheach a chur chun cinn i mBaile Átha Cliath.

Soláthrófar roinnt uasghrádaithe fearainn uirbeacha, lena n-áirítear cosáin leathnaithe, tírdhrechtú crua agus bog ardchaighdeáin agus troscán sráide i limistéir ardghníomhaíochta, a chuideoidh le timpeallacht níos sábháilte agus níos tarraingtí do choisithe.

Dá bhrí sin, is é príomhchuspóir na Scéime Molta ná aistriú córa iompair ó spleáchas gluasteán a éascú, trí fheabhsuithe ar bhonneagar siúil, rotháíochta agus bus a sholáthar, ar an gcaoi sin ag cur le córas iompair éifeachtúil comhtháite agus athrú i dtreo chathair ísealcharbóin atá seasmhach ó thaobh na haeráide de, a éascú.

Tá an Scéim Mholta ar cheann de 12 scéim atá le seachadadh faoi BusConnects Dublin - Oibreacha Bonneagair Bhus-Chonairí Bus (ar a dtugtar Oibreacha Bonneagair CBC anseo feasta). Tá na hOibreacha Bonneagair CBC ar cheann de na tionscnaimh laistigh de chlár foriomlán BusConnects an NTA. Tá an Clár BusConnects ag iarraidh seirbhísí bus atá i gcathracha na hÉireann, Baile Átha Cliath san áireamh a fheabhsú go suntasach, ionas go mbeidh aistir bhus tapa, iontaofa, in am, áisiúil agus ar phraghas réasúnta. Léirítear na hOibreacha Bonneagair CBC atá molta i Íomhá 1-2.

Íomhá 1-2: Oibreacha Bonneagair CBC

Samhlaítear go soláthróidh na hOibreacha Bonneagair CBC, a luaithe is a chríochnófar iad, Conairí Croí-Bhus gathacha a bhí aitheanta sa Straitéis Iompair NTA do Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath 2016–2035 (NTA 2016) agus an Straitéis Iompair do Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath 2022-2042 a cuireadh ina ionad (dá ngairtear Straitéis Iompair GDA anseo feasta).

1.1 Aidhmeanna agus Cuspóirí

Is é aidhm na Scéime Molta bonneagar feabhsaithe siúlóide, rothaíochta agus bus a sholáthar ar an bpríomhchonair rochtana seo i réigiún Bhaile Átha Cliath, a chumasóidh agus a sheachadfaidh gluaiseacht iompair inbhuanaithe atá éifeachtach, sábháilte agus comhtháite feadh na conaire. Is iad cuspóirí na Scéime Molta:

- Cáil agus acmhainneacht an chórais iompair phoiblí a neartú trí luais, iontaofacht agus poncúlacht busanna a fheabhsú, rudaí a mbainfear amach trí leas a bhaint as lánáil bus agus bearta eile a sholáthar chun tús-áite do bhusanna in áit trácht ginearálta eile;
- Feabhas a chur ar an bpoitéinseal rothaíochta trí bhonneagar sábháilte rothaíochta a sholáthar, scartha ón trácht ginearálta nuair is indéanta;
- Tacú le soláthar seirbhíse iompair phoiblí atá éifeachtúil, ísealcharbóin agus seasmhach ó thaobh aeráide de, a thacaíonn le baint amach spriocanna laghdaithe astuithe na hÉireann;
- Díúthfhás a éascú, deiseanna athforáis agus úsáid níos éifeachtaí de thalamh i mBaile Átha Cliath, le haghaidh na glúnta atá ann agus na glúnta atá le teacht, trí líonraí iompair inbhuanaithe éifeachtacha agus sábháilte a sholáthar;
- Inrochtaineacht ar phoist, oideachas agus deiseanna sóisialta agus eacnamaíocha eile a fheabhsú trí nascacht inbhuanaithe feabhsaithe a sholáthar agus trí chomhtháthú le seirbhísí iompair phoiblí eile; agus
- A chinntiú go ndéantar breithniú cúramach ar an bhfearann poiblí i ndearadh agus i bhforbairt an bhonneagair iompair agus iarracht a dhéanamh príomhphointí fócasacha uirbeacha a fheabhsú nuair is cuí agus indéanta.

Tá pleanáil agus dearadh na Scéime Molta treoraithe ag na haidhmeanna agus na cuspóirí seo, leis an ngá atá leis an Scéim Mholta a bhfuil cur síos mionsonraithe uirthi i gCaibidil 2 (Gá leis an Scéim Mholta) den TMTT seo.

Is iad seo a leanas na torthaí a bhainfear amach i ndiaidh an Scéim Mholta a sheachadadh:

- Líonra iompair phoiblí tarraingteach, seasmhach, cothrom a nascann pobail níos fearr agus a fheabhsaíonn rochtain ar obair, ar oideachas agus ar ghníomhaíocht shóisialta;
- Líonra bonneagair iompair a éascú a thugann tosaíocht do shiúl agus do rothaíocht agus d'aistriú modha chuig iompar poiblí; agus
- Tacú le níos mó acmhainneacht shóisialta agus eacnamaíochta trí úsáid talún a chomhtháthú agus chun tacú le pleanáil iompair agus é mar aidhm aige na tréimhsí ama taistil a laghdú.

1.2 An ról atá ag an Údarás Náisiúnta Iompair

Is comhlacht neamhthráchtála é an NTA a bhíonn ag feidhmiú faoi stiúir na Roinne Iompair. Bunaíodh an NTA de bhun Uimhir 15 de 2008 - An tAcht um Údarás Iompair Bhaile Átha Cliath 2008 (arna leasú) (dá ngairtear Acht 2008).

I gcás na Scéime Molta, áirítear ar fheidhmeanna an NTA tabhairt faoin bpróiseas deartha agus pleanála, gach toiliú forbartha a lorg (agus a fháil) lena n-áirítear ceaduithe fála éigeantacha gaolmhara ón mBord Pleanála, agus an Scéim Mholta a thógáil (má cheadaítear í).

2. Próiseas Measúnachta na dTionchar Timpeallachta

2.1 Próiseas EIA

Is próiseas córasach agus atriallach é Measúnacht Tionchair Timpeallachta (EIA) lena ndéantar scrúdú ar na tionchair timpeallachta a bhféadfadh a bheith ag Scéim Mholta agus lena mbunaítear bearta cuí dearaidh agus maolaithe chun tionchair a sheachaint, a laghdú nó a fhritháireamh.

Tuairiscítear na torthaí measúnachta maidir le tionchair timpeallachta na Scéime Molta san TMTT. Is é aidhm an TMTT ná:

- Cur síos a dhéanamh ar na coinníollacha bunlíne sula gcuirtear tús le haon obair ar an Scéim Mholta;
- Cur síos a dhéanamh ar an Scéim Mholta;
- Cur síos a dhéanamh ar na modheolaíochtaí measúnaithe a úsáideadh chun tionchair timpeallachta féideartha na Scéime Molta a mheas;
- Cur síos a dhéanamh ar cheisteanna timpeallachta agus aon mhórtionchair a d'fhéadfadh tarlú le linn chéimeanna tógála agus oibríochta na Scéime Molta;
- Breithniú a dhéanamh ar na tionchair charnacha féideartha mar thoradh ar thionchair fhéideartha ó scéimeanna eile in éineacht le tionchair mheasta na Scéime Molta;
- Bearta maolaithe a mholadh chun na tionchair a laghdú nó a sheachaint; agus
- Aon mhórtionchair iarmharacha a aithint a tharlaíonn i ndiaidh do na beartaithe maolaithe a bhí molta á gcur i bhfeidhm.

Tá gach measúnacht déanta de réir dea-chleachtas agus treoirínte infheidhme. Úsáideann roinnt caibidí den EIAR treoirínte sonracha a bhaineann leis an disciplín áirithe sin amháin.

Is é an NTS seo Imleabhar 1 den EIAR agus cuireann sé achoimre ar an EIAR i láthair, lena n-áirítear príomhghnéithe na Scéime Molta agus na tionchair thairbheacha agus dhíobhálacha a bhaineann lena mbaineann tábhacht.

Tá na doiciméid EIAR roinnte sna Imleabhair seo a leanas ar mhaithe le héascaíocht úsáide:

- Imleabhar 1 - NTS (an doiciméad seo);
- Imleabhar 2 - an Phríomhthuarascáil;
- Imleabhar 3 - Figiúirí; agus
- Imleabhar 4 - Aguisíní.

3. An Gá leis an Scéim Mholta

3.1 Comhthéacs

Is cúis tráchta é an spleáchas ar ghluaisteáin príobháideacha, agus téann sé i bhfeidhm ar ár gcaighdeán maireachtála, ár dtimpeallacht uirbeach agus sábháilteacht bóithre. Toisc go dtuairtar go méadóidh daonra an mhórchéantair Bhaile Átha Cliath go dtí 1.5 milliún faoi cheann 2040, beidh tuilleadh éilimh ar bhóithre nach bhfuil an toilleadh do níos mór tráchta iontu faoi láthair. Mar sin is gá níos mó roghanna iompair inbhuanaithe a chothú. Gan idirghabháil, beidh plódú tráchta mar thoradh ar thurais choisithe, rothair agus bhus níos faide agus nach bhfuil chomh hiontaofa ar fud an réigiúin agus beidh tionchar aige seo ar chaighdeán beatha na ndaoine. Ar an lámh eile, cuidíonn bonneagar iompair inbhuanaithe le pobail níos inbhuanaithe agus áiteanna níos sláintiúla a chruthú, agus ag an am céanna spreagann sé ár bhforbairt eacnamaíoch. Cuireann sé le sláinte mhaith agus folláine nuair a chuirtear i bhfeidhm é go héifeachtach.

3.2 Tionscadal Éireann 2040 - Plean Forbartha Náisiúnta 2021 -2030

Faoin teideal 'Tionscadail Bhonneagair Mhórchúiseacha Náisiúnta' leagtar amach sa Phlean Forbartha Náisiúnta 2021-2030 rogha tionscadal soghluaiseachta inbhuanaithe agus cuirtear 'Tosaíochtaí Infheistíochta Straitéiseacha' orthu. Aithnítear an Scéim Mholta ar cuid í den Obair Bhonneagair ar Conairí Croí-Bhus laistigh den gClár Busconnects mar ghné den Tosaíocht Infheistíochta Straitéiseach le tiomantas infheistíochta gaolmhar, a socraíodh a bheith lárnach do sheachadadh fhís an Chreata Pleanála Náisiúnta. Soláthrófar an bonneagar a theastaíonn chun cabhrú linn bogadh ó spleáchas iomarcach ar ghluaisteáin príobháideacha go siúlóid, rothaíocht agus iompar poiblí trí sheachadadh na Scéime Molta.

3.3 Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021

Leagtar amach sa Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021 ag leibhéal náisiúnta conas a laghdóidh Éire a cuid astaíochtaí faoina leath faoi cheann 2030 (laghdú 51%) agus conas a shroichfidh sí stádas neodrach ó thaobh fuinnimh faoi cheann 2050. Is léarscáil é an Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide chun uailmhian aeráide na hÉireann a bhaint amach. Tá 475 gníomh sainaitheanta a shíneann chuig gach earnáil den gheilleagar agus é mar aidhm acu Éire a chlaochlú ina náisiún ísealcharbóin thar na trí scór bliain atá romhainn.

Maidir le haistriú córa iompair an Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021, leagtar amach an méid seo:

'Tá an tslí beartaithe maidir le cúrsaí iompair dírithe ar leictriú feithiclí a luathú, úsáid na mbithbhreoslaí, agus aistriú córa iompair do mhodhanna iompair a bhfuil ídiú fuinnimh íseal leo (e.g. iompar poiblí agus gníomhach).'

Glactar leis go bhfuil cur chun cinn na modhanna taistil inbhuanaithe fíorthábhachtach do pholasaí aeráide. Tugann sé deis chun 'do shláinte a fheabhsú, caighdeán ár mbeatha a ardú, gá ár n-ionaid uirbeacha atá ag fás a shásamh agus nascann sé ár bpobail uirbeacha, tuaithe agus bruachbhailteacha'.

Tagraítear do BusConnects mar thionscadal mhórchúiseach iompair a chabhróidh leis an 500,000 aistear inbhuanaithe a sholáthar. Príomhspríoc den phlean is ea roghanna iompair inbhuanaithe atá iontaofa agus réadúil a sholáthar do shaoránaigh. Maítear sa Phlean Gníomhaithe ar son na haeráide chomh maith:

'Beidh an cur chuige nua maidir le hiompar poiblí bunaithe ar fhís do líonra iompair poiblí chomhtháite, a éascóidh aistir ghearra, meánturais agus cianturais a dhéanamh do dhaoine i ngach cearn d'Éire. Ciallaíonn sé seo go méadófar minicíocht na seirbhísí iarnróid agus bus atá ann cheana agus an líonra bus a leathnú tríd an gcur chuige Connecting Ireland.'

Tá gá leis an Scéim Mholta chun tacú leis na príomhghníomhaíochtaí atá leagtha amach sa Phlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2021. Ar bhonn áitiúil, tacaíonn an Scéim Mholta go díreach an soláthar do roghanna iompair inbhuanaithe chun an t-éileamh taistil a shásamh. Leathnóidh, feabhsóidh agus nascfaidh an Scéim Bheartaithe líonraí raon coisithe agus rothaíochta agus cabhróidh sí dlúthfhás a sholáthar ar thalaimh atá zónáilte faoi choinne forbraíochta gar don Scéim Bheartaithe.

3.4 Plean Gníomhaíochta Aeráide 2023

Is é Plean Gníomhaíochta Aeráide 2023 an dara nuashonrú bliantúil ar Phlean Gníomhaíochta Aeráide na hÉireann 2019. Is é an plean seo an chéad phlean a ullmhaíodh faoin Acht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus Ísealcharbóin (Leasú) 2021, agus tar éis tabhairt isteach, in 2022, buiséid charbóin uile-gheilleagair agus uasteorainneacha astaíochtaí earnála. Cuireann an plean na buiséid charbóin agus na huasteorainneacha astuithe earnála i bhfeidhm agus leagann sé síos treochlár chun beart cinntitheach a dhéanamh chun astuithe na hÉireann a laghdú faoi leath faoi 2030 agus glan-nialas a bhaint amach tráth nach déanaí ná 2050.

Iarrtar i bPlean Gníomhaíochta Aeráide 2023 go ndéanfaí ciorrú suntasach ar astaíochtaí iompair faoi 2030 chun an uasteorainn astaíochtaí earnála a bhaint amach, agus é mar aidhm ag earnáil an iompair laghdú 50% ar astaíochtaí faoi 2030 a bhaint amach. ‘Seachain’ (laghdaigh nó seachain an gá le taisteal – pleanáil úsáid talún), ‘Iompar’ (Iompaigh go modhanna atá níos neamhdhíobhálaí don chomhshaol – iompar poiblí, taisteal gníomhach), ‘Feabhsaigh’ (Feabhas a chur ar éifeachtúlacht fuinnimh na teicneolaíochta feithiclí – éifeachtúlacht feithiclí, breoslaí glana) cur chuige glactha chun cabhrú leis na spriocanna seo a bhaint amach. Nuashonraíodh na spriocanna ón bplean roimhe seo (Plean Gníomhaíochta Aeráide 2021) chun *‘laghdú 20% ar chiliméadair feithicle iomlán, laghdú ar úsáid breosla, agus méaduithe suntasacha ar thurais iompair inbhuanaithe agus ar sciar modha’* a áireamh.

Ar cheann de na príomhghníomhartha chun laghdú a dhéanamh ar iompar a aithníodh sa Phlean is ea an Clár BusConnects a chur chun cinn i 5 chathair (lena n-áirítear Baile Átha Cliath).

Soláthróidh seachadadh na Scéime Beartaithe an bonneagar iompair a theastaíonn chun roghanna iompair inbhuanaithe a sholáthar a thacóidh leis na príomhghníomhartha atá leagtha amach sa Phlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2023. Leathnóidh, feabhsóidh agus nascfaidh an Scéim Bheartaithe líonraí coisithe agus rothaíochta agus cabhróidh sé le haistriú modha a éascú. Is léir go bhfuil dlúthbhaint idir na spriocanna atá leagtha amach sa Phlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2023 agus seachadadh na bpríomhthionscadal bonneagair iompair, amhail an Clár BusConnects agus mar sin an Scéim Beartaithe.

3.5 Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath

Tháinig Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2022-2042 in ionad na straitéise iompair roimhe seo (don tréimhse 2016 go 2035). Is í aidhm fhoriomlán na straitéise ná ‘Córas iompair inbhuanaithe, inrochtana agus éifeachtach a sholáthar do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a chomhlíonann riachtanais an réigiúin maidir le hathrú aeráide, a fhreastalaíonn ar riachtanais na bpobal uirbeach agus tuaithe, agus a thacaíonn leis an ngeilleagar réigiúnach’. Príomhfhócas na straitéise is ea úsáid mhéadaithe modhanna iompair eile a chumasú chun cuspóirí comhshaoil, eacnamaíochta agus sóisialta a bhaint amach a bhaineann le hastuithe, brú tráchta agus spleáchas ar charranna. Leagann sé amach treo soiléir i dtreo laghdú 50% ar astaíochtaí CO₂ laistigh de Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath faoi 2030.

Cosúil leis an gcur chuige a glacadh faoin bPlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2023, déantar tagairt sa Straitéis Iompair don choincheap/prionsabail ‘Seachain’, ‘Aistrigh’ agus ‘Feabhsaigh’ maidir le húsáid talún comhtháite agus pleanáil iompair agus tá na bearta laistigh den Straitéis Iompair catagóirithe faoi na trí cheanteideal / téama.

Breathnaítear sa Straitéis Iompair ar ordlathas na n-úsáideoirí bóithre chun úsáid iompair inbhuanaithe a spreagadh, le coisithe agus rothaithe curtha ag barr an ordlathais. Mar gheall ar an líon níos mó úsáideoirí atá in ann iompar poiblí a úsáid, ní mór tosaíocht a thabhairt dó thar an gcarr príobháideach i ndearadh na ngréasán iompair. Cuireann Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2022 - 2042 soláthar Dublin BusConnects, a bhfuil an Scéim Bheartaithe mar chuid de, i gcoirlár a cuspóirí. Tá béim bhreise ar iompar poiblí, ar thaisteal gníomhach agus ar inrochtaineacht fheabhsaithe ar mhodhanna iompair inbhuanaithe, agus cabhróidh an Scéim Beartaithe le seachadadh gach ceann díobh.

Tacaíonn an Scéim Bheartaithe le cur i bhfeidhm na Straitéise Iompair maidir le feabhas a chur ar an timpeallacht taistil ghníomhach feadh na Scéime Beartaithe, agus aird á tabhairt ar chuspóirí pleanála coisithe agus an fhearainn phoiblí go háitiúil agus ag tacú leo. Ina theannta sin, feabhsóidh an Scéim Mholta an sráid-dreach/suíomh fearainn uirbeach feadh na conaire. Áireofar leis sin soláthar d’áiseanna trasrianta níos fearr agus

thírdhreach nua agus soláthairtí tírdhreachaithe nua agus feabhsaithe feadh na conaire, agus cuirfidh córas plandaithe moltacha agus feabhais ar an sráid-dreach ag príomhláithreacha le cáil an timpeallacht thógtha mórtimpeall feadh na conaire.

Chun eolas a thabhairt d'ullmhú na Straitéise Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath roimhe seo (2016 – 2035), d'ullmhaigh an tÚdarás Náisiúnta Iompair Tuarascáil Croí Líonra Bus 2015 do Cheantar Cathrach Bhaile Átha Cliath, inar sainaitníodh na bealaí sin a raibh gá díriú orthu ar ardacmhainneacht, ar ardacmhainneacht seirbhísí bus minicíochta agus iontaofa, agus áit ar cheart infheistíocht i mbonneagar bus a thosaíocht agus a dhíriú. Tá trí phríomhchonair bhus i gceantar Bhaile Átha Cliath Thuaidh le céimeanna éagsúla tosaíochta do bhusanna ag nascadh na bruachbhailte amuigh le Lár na Cathrach. Is iad seo an chonair ó Shord go Lár na Cathrach (An Scéim Mholta) sa lár, an chonair ó Bhaile Munna/Fionnghlas go Lár na Cathrach ar an taobh thiar agus an chonair ó Chluain Ghrífin go Lár na Cathrach ar an taobh thoir.

Áiríodh sa staidéar Croí Líonra Bus bealach molta ó Shord go Lár na Cathrach ar bhonn an ghá le freastal ar éileamh suntasach feadh na conaire iomlán seo agus an gá atá le dul i ngleic le heasnaimh seirbhíse (easpa tosaíochta do bhusanna agus iontaofacht na n-amanna turais lena mbaineann) le haghaidh leibhéal ard de sheirbhísí bus sceidealta atá ag feidhmiú feadh na conaire seo cheana féin.

Sonraítear i Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2022-2042, faoi réir cead pleanála reachtúla a fháil, go rachaidh an NTA ar aghaidh le cur i bhfeidhm na 12 Chroí-Chonair Bhus mar atá leagtha amach sa chlár Nascann Bus Átha Cliath (lena n-áirítear an Scéim Bheartaithe). Éascóidh siad turais bus níos tapúla agus níos iontaofa ar na conairí bus is gnóthaí i réigiún Bhaile Átha Cliath, rud a fhágann go mbeidh an córas bus iomlán níos áisiúla agus níos úsáidí do níos mó daoine. Is amhlaidh a bheidh an méid sin ina chúnaimh d'acmhainn busanna a mhéadú maidir le seirbhísí atá ag feidhmiú feadh na conaire agus mar sin beidh iompar poiblí i bhfad níos mealltaí mar rogha.

Ina theannta sin, deir an Straitéis Iompair go ndéanfar príomhghnéithe an Phlean Ghréasáin Rothaíochta do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a sheachadadh mar chuid de na Croí-scéimeanna Conairí Bus. Tacaíonn an Scéim Bheartaithe le cur i bhfeidhm an Phlean Ghréasáin Rothaíochta mar go soláthróidh sé infreastruchtúr a thacóidh agus a fheabhsóidh rothaíocht mar mhodh iompair, lena n-áirítear seachadadh bonneagair do bhealaí sonracha a aithníodh mar chuid den phlean líonra rothaíochta. Déanfaidh an deighilt agus feabhsúcháin sábháilteachta ar bhonneagar siúlóide agus rothaíochta atá mar phríomhghné den Scéim atá molta uasmhéadú breise a dhéanamh ar ghluaiseacht daoine a thaistealaíonn go hinbhuanaithe feadh na conaire agus mar sin freastalóidh sé ar leibhéal níos airde d'fhás daonra agus fostaíochta amach anseo.

Gan an Scéim Bheartaithe a chur i bhfeidhm, beidh na seirbhísí bus ag oibriú i dtimpeallacht phlúchta, agus beidh amanna taistil níos faide agus beidh níos lú iontaofachta maidir leis an mbus, rud a laghdóidh úsáid an iompair phoiblí agus a dhéanfaidh an córas busanna níos measa agus níos leochailí do leibhéal níos airde d'fhás. Gan na bearta siúl agus rothaíochta atá sa Scéim Bheartaithe, beidh sé níos deacra na modhanna seo a fhás san am atá romhainn. Tríd is tríd, cuirfidh an Scéim Bheartaithe go mór le haidhmeanna agus cuspóirí foriomlána BusConnects, Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2022 - 2042 agus ligfidh sí don chathair fás go hinbhuanaithe sa toadhchá, rud nach bhféadfaí a dhéanamh in éagmais an Scéim Bheartaithe.

4. Comhairliúchán

Ó thús na Scéime Beartaithe bhí an rannpháirteachas poiblí fite fuaite léi. Rinneadh comhairliúchán neamhrechtúil thar trí chéim (ceann a bhaineann leis an mBealach is Dealraithí a Roghnófar agus dhá cinn a bhaineann leis an Rogha Bealaigh a Roghnófar chun daoine agus páirtithe leasmhara a chur ar an eolas go luath maidir le forbairt na Scéime Molta agus chun aiseolas agus rannpháirtíocht a fháil ar feadh na forbartha.

Ba é príomhaidhm an phróisis sainchomhairleoireachta neamhrechtúla (agus fós is é an aidhm leis) ná chun deiseanna a chur ar fáil do bhaill den phobal agus do pháirtithe leasmhara cur le pleanáil agus dearadh na Scéime Beartaithe agus eolas a thabhairt don phróiseas forbartha. Spreagadh rannpháirtíocht an phobail i bpleanáil agus i ndearadh na Scéime Beartaithe ó chéim luath trí rannpháirtíocht ar an talamh agus feachtais faisnéise agus meán.

Cabhraíodh an próiseas chomhairliúcháin neamhrechtúla maidir le:

- Bonnliíne timpeallachta dothánach láidir a chur ar bun don Scéim Mholta agus don gceantar máguaird;
- Ceisteanna a bhaineann leis an Scéim bheartaithe a aithint go luath sa phróiseas ionas go bhféadfaí dul i ngleic go cuí leo sa scóip deartha agus measúnaithe; agus
- Rannpháirtíocht chuí an phobail agus na bpáirtithe leasmhara a chinntiú sa phróiseas deartha agus measúnaithe.

Déantar cur síos gairid ar na comhairliúcháin seo thíos.

4.1 Comhairliúchán Roghnach maidir leis an mBealach is Dealraithí a Roghnófar

Cuireadh an chéad chéim den chomhairliúchán poiblí i gcrích bunaithe ar an tSlí is Dealraithí a Roghnófar agus mhair sé ón 14 Samhain 2018 go dtí an 29 Márta 2019.

Rinneadh machnamh ar na ceisteanna a nochtadh le linn phróiseas chomhairliúcháin neamhrechtúil an phobail mar chuid de na roghanna measúnaithe agus nuair a bhíodas ag cinntiú an bealach a roghnófar. Leasaíodh tograí an Bhealaigh is Dealraithí a Roghnófar chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna a ardaíodh sna haighneachtaí nuair is féidir, ag ionchorprú moltaí ó chónaitheoirí, ó ghrúpaí pobail agus ó pháirtithe leasmhara, nuair ba chúil. Ionchorpraíodh na leasuithe seo sa dearadh agus bhí siad mar bhonn eolais don fhorbairt dearaidh an Bhealaigh is Dealraithí a Roghnófar a foilsíodh ina dhiaidh sin freisin le haghaidh comhairliúcháin poiblí neamhrechtúil.

Nuair a cuireadh tús leis an bpróiseas chomhairliúcháin poiblí, bunaíodh Fóram Pobail agus é mar aidhm aige cumarsáid a éascú idir ionadaithe pobail, ionadaithe tofa agus foireann Bonneagair BusConnects. Tionóladh cruinnithe an Fhóraithe Phobail, áit ar tugadh nuashonrú don Fhóram Pobail ar dhearadh na Scéime Beartaithe agus tugadh an deis dó ceisteanna a chur ar an bhfoireann tionscadail agus aiseolas a thabhairt.

4.2 Comhairliúchán Roghnach maidir leis an mBealach is Dealraithí a Roghnófar

Bhí comhairliúchán poiblí neamhrechtúil an Bhealaigh is Dealraithí a Roghnófar ar siúl idir an 4 Márta 2020 go dtí an 30 Aibreán 2020. Tugadh cuireadh do dhaoine aighneachtaí scríofa a chur maidir leis na beartaithe a bhí foilsithe chuig an bhfoireann Bhonneagair BusConnects trí ríomhphost, trí phost nó trí fhoirm a chaithfear a bheith chomhlíonta ar líne. De bharr na paindéime Covid-19 cuireadh ar ceal gach imeacht a bhí beartaithe bheith ar siúl i ndiaidh 12 Márta 2020. Mar chuid de na haighneachtaí a fuarthas cheana féin, rinneadh an cinneadh gan an comhairliúchán a chur ar ceal.

Reáchtáil an NTA an tríú babhta de chomhairliúchán poiblí sular tugadh an Rogha Bealaigh a Roghnófar chun críche i mí na Samhna 2020 agus bhí sé seo ar siúl ón 4 Samhain 2020 go dtí an 16 Nollaig 2020. Baineadh úsáid as seomraí comhairliúcháin fíorúla leis an tríú babhta seo, rud a chuir áis 'glaon ar ais' ar fáil mar aon le

tuairiscí agus doiciméid tacaíochta agus mapáil an dréacht Rogha Bhealaigh a Roghnófar mar aon le faisnéis ar gach athbheithniú, más ann dóibh, a rinneadh ón dara babhta de chomhairliúchán poiblí neamhrechtúil i mí an Mhárta 2020.

Breathnaíodh ar na saincheistanna a ardaíodh le linn an dara agus an tríú babhta den chomhairliúchán poiblí mar chuid den Rogha Bealaigh a Roghnófar deiridh agus bhí siad mar bhonn don réamhdhearadh.

4.3 Comhairliúchán le Comhlachtaí Forordaithe agus le Comhairlithe Eile

Chomh maith le comhairliúchán poiblí na Scéime Molta, rinne an NTA comhairliúchán i dteannta le comhlachtaí forordaithe ar leith agus comhairlithe neamhrechtúla eile le linn chéimeanna ullmhaithe agus forbartha an EIAR.

I rith fhorbairt an EIAR, cuireadh tuairisc ar fáil do chomhlachtaí forordaithe (an Roinn Cumarsáide, Gníomhú ar son na hAeráide agus Comhshaoil, an Roinn Iompair, Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, Comhairle Contae Fhine Gall Bhaile Átha Cliath, Iascach Intíre Éireann agus an Chomhairle Oidhreachta san áireamh) agus comhairlithe neamhrechtúla ábhartha, a thug achoimre ar an modh beartaithe don mheasúnú timpeallachta agus cuireadh fáiltiú rompu tuairim a thabhairt. Úsáideadh an t-aiseolas a fuarthas ón gcomhairliúchán chun eolas a thabhairt don EIAR agus na bunbheartaithe deartha freisin.

4.4 Dul i gcomhairle le Úinéirí Talún

Bhí plé rialta le húinéirí talún a mbeadh cur isteach nó a d'fhéadfadh a mbeadh tionchar ar a réadmhaoin de réir mar a chuaigh forbairt deartha na Scéime Beartaithe ar aghaidh, ó chéimeanna tosaigh an tionscadail in 2018 go dtí an Fhómhair 2021. Bhí an rannpháirtíocht sin agus na comhairliúcháin phoiblí ar bun ag an am céanna (i Samhain 2018 go Márta 2019, Márta 2020 agus Nollaig 2020). Le linn na rannpháirtíochta, bhí an deis ag na húinéirí réadmhaoine a bhí buailte leis chun gnéithe difriúla na Scéime Beartaithe a phlé leis an bhfoireann deartha.

Le déanaí i mí Dheireadh Fómhair agus i mí na Samhna 2022 eisíodh litreacha chuig áitribh ar dóigh dóibh a bheith faoi réir ábhar phróisis Ordú Ceannaigh Éigeantaigh na Scéime Molta ag iarraidh dul i dteagmháil leo chun sonraí úinéireachta a fháil. Ina theannta sin, ar 3 Márta 2023, thit litreacha chuig réadmhaoin nár fhreagair do na litreacha cláraithe tosaigh. Éascaíodh comhráite leantacha mar thoradh ar na litreacha seo ar iarratas.

4.5 Comhairliúchán le Cónaitheoirí agus Grúpaí Gnó Áitiúla

Le linn fhorbairt dearaidh na Scéime Beartaithe ó thionscnamh an chéad chomhairliúchán poiblí neamhrechtúil i Samhain 2018, d'éascaigh an tÚdarás comhairliúchán ar iarratas le grúpaí beaga cónaitheoirí áitiúla agus le leasanna gnó ar an tslí/in aice léi. Díreach mar a rinneadh i gcruinnithe an Fhóiraim Phobail d'éascaigh imeachtaí mar sin plé ar dhearadh na Scéime Beartaithe agus tugadh an deis don lucht freastail ceistanna a chur ar fhoireann an Bhoneagair BusConnects agus aiseolas a thabhairt.

5. Roghnanna Malartacha a Measadh

5.1 Roghanna Straitéiseacha Eile

Forbraíodh an Scéim Mholta tar éis breithniú cúramach a dhéanamh ar roghanna eile. Bhreithnigh Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2016 - 2035, agus an Measúnú Straitéiseach Comhshaoil a bhaineann leis, roinnt roghanna straitéiseacha a bhaineann leis an Scéim Bheartaithe. Tagann an Straitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2022-2042 (Straitéis Iompair) in ionad na straitéise iompair roimhe seo don tréimhse 2016 go 2035.

I measc na cásanna malartacha a measadh bhí rogha 'Gan Rud a Dhéanamh'. Seo cás nach gcuirfí an Scéim Mholta chun cinn. Measadh go raibh an rogha seo do-ghlactha toisc go bhfuil brú tráchta thar a bheith ard ar fud an GDA, le méadú ar líon na ngluaisteán ar an mbóthar agus moilleanna suntasacha tráchta laethúla. Gan idirghabháil, d'fhéadfadh tionchair fhéideartha dul in olcas don réigiún, lena n-áirítear:

- Fás leanúnach de phlódú tráchta;
- Tionchair ar chumas an réigiúin fás eacnamaíochta a bhaint amach de bharr níos mó phlódú tráchta;
- Amanna aistear níos faide agus laghdóidh tuilleadh brú taistil an caighdeán maireachtála; agus
- Ní bhainfear amach spriocanna astuithe comhshaoil.

Rinne an NTA athbhreithniú ar an líonra iompair reatha agus ar réamhaisnéisí don éileamh taistil i mBaile Átha Cliath amach anseo. Briseadh síos an t-athbhreithniú seo agus rinneadh measúnú ar na patrúin úsáidí talún agus taistil atá ann agus na cinn a bheidh ann sa todhchaí, agus aithníodh nósanna agus ceistanna laistigh d'ocht gconair. Bunaithe ar na measúnuithe seo, leagadh amach an tsraith is praiticiúla de thograí seirbhíse iompair do gach ceann de na hocht gconair, ag teacht le chéile chun an córas iompair iomlán comhtháite do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath suas go dtí 2035 i Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2016 - 2035 a chruthú.

Tá an Scéim Mholta suite i gConair A i Straitéis Iompair GDA 2016 - 2035 a shíneann ó Chroí-lár na Cathrach trí Dhroim Conrach, Fionnbhrú, Seantrabh, Aerfort Bhaile Átha Cliath agus ó thuaidh i dtreo Shoird agus tá limistéir d'fhás cónaithe breise i limistéar Bhaile an Fhóraistéaraigh agus Sord.

Tríd an obair a tiomnaíodh i gcéimeanna ullmhaithe Straitéise Iompair MCBÁC, lena áirítear a cuid staidéir tacaíochta, aithníodh agus rinneadh machnamh ar roinnt roghanna malartacha chun déileáil le riachtanais iompair a bhfuil sé mar chuspóir na Scéime Beartaithe dul i ngleic leo.

I measc na roghanna straitéiseacha eile a áiríodh:

- Bus Gasta;
- Iarnród Éadrom;
- Mearchóras iarnróid cathrach;
- Iarnród Trom;
- Bainistíocht Éilimh; agus
- Roghanna Malairte Teicneolaíochta.

Forbraíodh an Scéim Molta chun leibhéal seirbhíse a bheidh comhchosúil leis an seirbhís Bhus Meariompair a sholáthar, Tá sé mar chonclúid ag Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2016 – 2035 nach mbeadh údar maith le roghanna malartacha nua iarnróid throma agus iarnróid éadroim/meitreo de bhreis ar an tionscadal Meitreo molta de réir leibhéal éilimh tuartha. Sainaitníodh na dúshláin atá leagtha amach i Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2016 - 2035 go bhfuil gá le BusConnects Bhaile Átha Cliath mar a cinneadh in ullmhú na straitéise roimhe sin, agus tá an fhianaise ó na staidéir mhionsonraithe ar chonairí a rinneadh agus an straitéis roimhe seo á hullmhú fós bailí agus láidir.

Ní chuirfidh bainistíocht éilimh agus roghanna teicneolaíochta malartacha mar shampla táillí brú tráchta, dolú bóthair, feithiclí leictreacha deireadh leis an ngá chun bonneagar busanna agus rothaíochta sa bhreis a sholáthar feadh shlí na Scéime Beartaithe.

Dá réir sin, tá sé i gceist go bhforbrófar gach ceann de na hOibreacha Bonneagair ar Chonairí Croí-Bhus, lena n-áirítear an Scéim Bheartaithe, chun leibhéal seirbhíse BRT a sholáthar, seachas modh ar leith a bhunú ar roinnt conairí. Dá bhrí sin, níor cuireadh an Scéim Bheartaithe chun cinn mar mhodh BRT ar leith mar gheall ar an difreáil theoranta ó na Conairí Croí-Bhus agus na buntáistí a aithníodh thuas de chóras bus comhtháite aontaithe.

Thángthas ar an gconclúid go mbeadh córas iompair bus bhunaithe mar an réiteach ar iompar poiblí beartaithe i gconair na Scéime Beartaithe. Chuirfeadh Meitreo leis an réiteach ar iompar beartaithe, chun níos mó toilleadh paisinéirí a sholáthar agus chun idirmhálartú feabhsaithe a chur ar fáil idir Seirbhísí Líne Dhearg agus Ghlas an Luas, Stáisiún Metrolink beartaithe ag Baile an Fhoraistéaraigh, Seirbhísí Iarnróid Trom ar Líne Sligeach/Maigh Nuad ag Stáisiún Dhroim Conrach agus an t-Idirmhálartú Fo-uirbeach idir na slite fithiseacha agus gathacha ag Lána na Cúlóige. Measadh nach mbeadh dóthain éilimh ann chun údar maith a bheith le soláthar rogha eile iarnróid éadrom os cionn an mhéid atá beartaithe thuas, go háirithe mar gheall ar dhúlús íseal go meándlús an chineáil forbartha atá sa chonair seo.

5.2 Roghanna Slite Malartacha

Rinne an-chuid machnaimh ar roghanna bealach eile i rith chéim deartha na Scéime molta. I ndiaidh athbhreithniú ar an aiseolas a dhéanamh agus eolas nua a fháil le linn gach chéim an chomhairliúcháin phoiblí, cuireadh an fhorbairt deartha ar an eolas a fuarthas de réir mar a bhailíodh agus mar a rinneadh measúnú ar na sonraí cosúil le suirbhéanna, sonraí iompair agus timpeallachta.

Tháinig forbairt ar an Scéim Bheartaithe thar na céimeanna seo a leanas:

- 1) **Tuarascáil Féidearthachta agus Roghanna**, go luath in 2016, chuir an NTA tús le pleananna chun an líonra CBCanna a aithníodh i Straitéis Iompair MCBÁC a fhorbairt. Mar chuid den bhailiúchán saothair seo, ullmhaíodh 'Tuarascáil Measúnaithe Féidearthachta agus Roghanna Chonairí Croí-Bhus Shoird' (Feabhra 2018) inar aithníodh roghanna féideartha feadh na conaire, a rinne measúnú ar na roghanna sin agus a tháinig ar an mBealach is Dealraithí a Roghnófar;
- 2) Tugadh faoin gcéad bhabhta de **Chomhairliúchán Poiblí** neamhreachtúil ar an mBealach is Dealraithí a Roghnófar ó Shamhain 2018 go dtí Bealtaine 2019.
- 3) **Dréacht-Rogha Shlí is Fearr** a fhorbairt (Bealtaine 2019 go dtí Márta 2020): Ar an eolas ag aiseolas ón gcéad bhabhta de chomhairliúchán poiblí, rannpháirtíocht le geallsealbhóirí agus infhaighteacht faisnéise breise dearaidh, tháinig dearadh an Rogha Bealaigh a Roghnófar chun cinn agus breithníodh ar roghanna eile;
- 4) Tiomnaíodh an dara babhta den **Chomhairliúchán Poiblí** neamhreachtúil ar Dhréacht-Rogha Shlí is Fearr idir an 4 Márta 2020 agus an 17 Aibreán 2020. De bharr srianta COVID-19 a thabhairt isteach, cuireadh roinnt imeachtaí faisnéise pearsanta a bhí pleanáilte ar ceal, as a dtiocfaidh cinneadh an tríú comhairliúchán a réachtáil níos déanaí sa bhliain;
- 5) Tiomnaíodh tuilleadh forbartha don **Dréacht Rogha Bealaigh a Roghnófar** nuashonraithe tar éis an dara babhta de chomhairliúchán poiblí, a chuir san áireamh na haighneachtaí a fuarthas, rannpháirtíocht leanúnach na bpáirtithe leasmhara agus faisnéis bhreise dearaidh;
- 6) Tiomnaíodh an tríú babhta den **gComhairliúchán Poiblí** neamhreachtúil ar Dhréacht an Rogha nuashonraithe an Bealaigh a Roghnófar idir an 4 Samhain 2020 agus an 16 Nollaig 2020; agus
- 7) Tabhairt chun críche na **Rogha Shlí is Fearr**. Bunaithe ar aiseolas ón bpróiseas comhairliúcháin phoiblí foriomlán, rannpháirtíocht leanúnach na bpáirtithe leasmhara agus infhaighteacht faisnéise dearaidh breise, tugadh an Rogha Shlí is Fearr, an Scéim Bheartaithe, chun críche.

Chlúdaigh na roghanna eile an bhealaigh tosaigh a measadh gréasán leathan bóithre idir Sord agus Lár na Cathrach. Laghdaíodh iad seo trí úsáid a bhaint as modh cáilíochtúil ardleibhéil bunaithe ar bhreithiúnas gairmiúil agus tuiscint ginearálta do na coinníollacha / baic fhisiciúla atá ann, cúrsaí timpeallachta laistigh den limistéar staidéir ina measc.

Rinneadh measúnú ar na comhroghanna bealaigh eile de réir na gcritéar seo a leanas:

- Geilleagar;
- Sábháilteacht;
- Cómhtháthú

- Ionchuisitheacht shóisialta agus rochtana; agus
- Comhshaol.

Bhí breithniú cúramach ar roghanna eile bealaí rothaíochta ríthábhachtach freisin sa phróiseas chun an EPR a shainiú.

Aithníodh an EPR, bunaithe ar an measúnú ar roghanna eile bealaigh. Seo achoimre an EPR sin:

‘Ag cur síos ar, ag dul ó thuaidh go deas, tosaíonn an tslí is mó tóir uirthi atá ag teacht chun cinn ar an R132 ag acomhal Chnoc Pheannóg agus leanann sí ar aghaidh ar an mbóthar seo ag dul thar Thaobh an Aerfoirt agus ar aghaidh go dtí an Aerfort. Ag an Aerfort, d’fhanfadh an CBC ar an R132 thar an aerfort (tugtar faoi deara go leanfaidh seirbhísí bus ag freastal go díreach ar chríochfoirt an Aerfoirt). Ón aerfort, leanann an tslí is mó tóir uirthi an R132 i dtreo Sheantraibh áit a dtéann an tslí trí Shráidbhaile Sheantraibh. Ó dheas de Sheantraibh, casann an bealach ó Bhóthar Sheantalaimh ar an R132 agus ar aghaidh go dtí acomhal Ascaill Uí Choileáin gar d’Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath. Leanann an bealach ar aghaidh feadh Bhóthar Shoird an R132 ag dul thar Ascaill Uí Ghríofa, Coláiste Phádraig DCU, Sráidbhaile Dhroim Conrach agus stáisiún iamróid Dhroim Conrach. Ó dheas den Chanáil Ríoga, leanann an bealach is fearr atá ag teacht chun cinn ó dheas feadh Shráid Dorset. Ó Shráid Dorset, casann an bealach roghnaithe go Sráid Fheidric Thuaidh agus leanann sé ar aghaidh go Cearnóg Parnell Thoir’.

5.3 Roghanna Dearaidh Eile

Rinneadh leasuithe éagsúla ar mholtaí na scéime tar éis an phróiseas comhairliúcháin phoiblí maidir leis an mBealach is Dealraithe a Roghnófar a chur i gcrích, chun aghaidh a thabhairt ar roinnt de na saincheisteanna a ardaíodh in aighneachtaí, lena n-áirítear moltaí agus tuairimí ó chónaitheoirí áitiúla, grúpaí pobail, agus páirtithe leasmhara a ionchorprú, agus/nó ag eascairt as faisnéis bhreise a bheith ar fáil. Ionchorpraíodh na leasuithe seo sna dearaí agus cuireadh iad in iúl do Dhréacht Rogha an Bhealaigh is Fearr. I measc na roghanna eile a breithníodh le linn fhorbairt an Dréacht Rogha an Bhealaigh is Fearr bhí an méid seo a leanas:

- Chun an tionchar ar an tslí isteach/amach trí Roinn Shráidbhaile Sheantraibh den Scéim Bheartaithe a laghdú, aithníodh le tuilleadh forbartha dearaidh agus le hobair mheasúnaithe socrú malartach maidir le soláthar bus agus rothaíocht trí Shráidbhaile Sheantraibh. B’fhearr rogha tráchta dhá threo agus an rotharbhealach ag atreorú na rothaithe trí Bhóthar Lorcáin agus Bóthar na Seanrátha áit a bhféadfaí timpeallacht sráide chiúin a chur i bhfeidhm. Cuirfeadh tús leis an rotharbhealach malartach ag an acomhal le hIonad Siopadóireachta Pháirc Omni agus nascfar é le Bóthar Shoird ag an acomhal le Bóthar Sheantalaimh. Breathnaíodh freisin ar thosaíocht bus rialaithe comharthaí, nach gcuirtear ach lána bus amháin ar fáil, mar rogha trí Shráidbhaile Sheantraibh, chun an tionchar ar thógáil talún a laghdú. Le go n-oibreoidh busanna comhartha-rialaithe go rathúil mar thosaíocht, ní féidir faid scuaine ón gcéad acomhal eile a cheadú chun forbairt a dhéanamh ar an gcuid de lána comhroinnte bus/tráchta, mar go mbeadh moilleanna ann dá bharr. Léirigh múnla acomhail an rogha seo trí Shráidbhaile Sheantraibh scuaine fairsing ag acomhail Bhóthar Lorcáin/Ionad Siopadóireachta Pháirc Omni, Bhóthar na Seanabhann agus Bhóthar na Seanrátha, atá cóngarach dá chéile (300m idir acomhail Bhóthar Lorcáin/Páirc Omni agus Bhóthar na Sionainne agus 250m idir acomhail Bhóthar na Seanabhann agus Bhóthar na Seanrátha). Ar an mbonn seo, rinneadh tosaíocht do bhusanna faoi rialú comharthaí a chur as an áireamh mar rogha indéanta trí Shráidbhaile Sheantraibh.
- Áiríodh sa trasghearradh idir Northwood Avenue agus Lána na Cúlóige sa Bhealach is Fearr atá ag Teacht Chun Cinn cosáin, lánaí rothair, lánaí bus agus lánaí tráchta i ngach treo. Toisc go bhfuil an trasghearradh den R132 ó Staid an Mhúrtúnaigh chomh fada le Lána an Cúlóige 3 lána ar leithead ar a mhéad faoi láthair (2 lána ó dheas, 1 lána ó thuaidh), bhí gá le cúngú isteach i nDiméin Sheantraibh agus bhí réadmhaoin phríobháideach ar an taobh eile den bhóthar de dhíth, chomh maith le cuid mhór de bhalla Diméine Sheantraibh a bhaint chomh fada le hacomhal Lána na Cúlóige. Tar éis samhail ceantair áitiúil tráchta a fhorbairt fuarthas amach, i bhfianaise an achair idir achomhail Northwood Avenue agus Lána na Cúlóige, nár dócha go sínfadh an trácht scuaine i ngach treo ag na hacomhail sin chomh fada leis an trasrian coisithe lárphointe beartaithe ag an bpríomhbhealach isteach chuig Staid an Mhúrtúnaigh. Dá réir sin, thángthas ar an gcinneadh go bhféadfaí tús áite do bhus faoi rialú soilse tráchta a chur in ionad lána bus ó gach acomhal go dtí

an trasrian coisithe lárphointe seo, ina dtugtar tosaíocht do bhusanna thar an trácht ginearálta a fhágann na hacomhail go dtí go n-atosóidh lána bus ag an trasrian coisithe lárphointe. Bunaithe ar mheasúnú ilchritéar, coinníodh an balla agus ní bheadh aon tionchar díreach ann ar pNHA Dhiméin Sheantraibh.

- Tá leagan amach reatha an bhóthair ar dhroichead na Tulchann comhdhéanta de dhá lána tráchta gach treo, ag leathnú amach chun lána le casadh ar dheis ar leith a áireamh ag na slite isteach chuig Bóthar Richmond agus Ascaill Gharraithe na Lus. D'éiligh an Bhealach is Mó Tóir Uirthi atá ag Teacht Chun Cinn a eisíodh mar chuid den chéad Chomhairliúchán Poiblí an droichead a leathnú siar ón struchtúr chun freastal ar Oibreacha Bonneagair CBC. Le linn tuilleadh forbartha dearaidh, fuarthas agus rinneadh measúnú ar thaifid na seirbhísí reatha sa chosán atá ceangailte leis an taobh thiar den struchtúr. Thángthas ar an gcinneadh nach bhféadfaí freastal cuí a dhéanamh ar na seirbhísí atá ann faoi láthair i struchtúr starrmhaide. Breathnaíodh ar roinnt roghanna maidir le leagan amach bóithre chun an gá leis an droichead a leathnú a sheachaint. Mar thoradh ar an obair measúnaithe nuashonraithe, cuireadh struchtúr neamhspleách, ar leith ón droichead reatha i láthair sa Dréacht Bhealaigh is Fearr nuashonraithe.
- Faoin Rogha Bealaigh is Fearr atá ag Teacht Chun Cinn, moladh cosc ar chasadh ar chlé a chur i bhfeidhm ar Shráid Ghairdinéir Uachtarach ó Shráid Dorset Íochtarach, ag rindreáil Sráid Ghairdinéir Uachtarach aontreo do thrácht feithicle idir Sráid Dorset Íochtarach agus Cearnóg Mhuinseo Thuaidh. Ina theannta sin, bhí go leor den pháirceáil reatha ar an tsráid ar Shráid Ghairdinéir Uachtarach agus Íochtarach le baint as agus bhí an t-acomhal idir Plás Ghairdinéir agus Sráid Ghairdinéir Uachtarach le huasghrádú go acomhal lán-chomharthaí le háiseanna nua do choisithe. Bhí gá le bealaí malartacha tráchta chun úsáid a bhaint as Bóthar Belvedere, Plás Belvedere, Cearnóg Mhuinseo Thuaidh agus Sráid Sherrard mar gheall ar an Rogha Bealaigh is Fearr atá ag Teacht chun Cinn. Faoin Líonra Athbhreithnithe Bus a d'fhoilsigh an NTA in 2019, baineadh seirbhísí ardmhíochta (A-Spine) ó Shráid Ghairdinéir agus measadh nach raibh gá a thuilleadh le dhá lána bus a thabhairt isteach thar fad iomlán Shráid Ghairdinéir. Dá bharr sin ní raibh athruithe ar Shráid Ghairdinéir agus Cearnóg Mhuinseo ina gcuid den Dréacht Rogha Bealaigh is Fearr.
- Faoi láthair tá dhá lána tráchta ginearálta i ngach treo feadh Bóthar Dhroim Conrach Íochtarach agus Sráid Dorset Íochtarach idir Bóthar Chluain Life agus Sráid Eccles/Plás Hardwicke. Scarann cúlchiste lárnach dhá mhéadar ar leithead, crann-líneáilte, trácht isteach agus amach idir Bóthar San Anna agus Sráid Eccles/Plás Hardwicke. Faoin Bealach is Fearr atá ag Teacht Chun Cinn a cuireadh i láthair sa chéad Chomhairliúchán Poiblí Neamhreachtuil, bhí lánáil leanúnacha bus agus lánáil/rianta rothar le freastal i ngach treo trí lána tráchta ginearálta amháin isteach agus amach a bhaint. Ba ghá an cúlchiste lárnach crann-líneáilte idir Bóthar Whitworth/Plás Whitworth agus Bóthar Belvedere/Inis Faithlinn a bhaint de bharr leagan amach an Bhealaigh is Fearr atá ag Teacht chun Cinn. Bhí sé seo riachtanach chun soláthar bus agus rothar a thabhairt isteach i ngach treo, agus ag an am céanna freastal ar an méid gluaiseachtaí cas ar chlé go Bóthar Whitworth agus Bóthar Belvedere. Moladh freisin go mbainfí an cúlchiste lárnach idir Sráid Ghairdinéir Uachtarach/Plás Shionóid agus Plás Hardwicke/Sráid Eccles. Tar éis aighneachtaí a fháil ón gcéad chomhairliúchán poiblí neamhreachtuil agus measúnú ar fhaisnéis iomlán suirbhé topagrafach, breithníodh an cúlchiste lárnach a bhaint chun freastal ar na raonta rothar agus na cosáin ar an dá thaobh a leathnú. Cheadaigh an suirbhé topagrafach dearadh níos mionsonraithe ar an gconair chun an Dréacht Rogha Bealaigh is Fearr a fhorbairt. Le lána tráchta amháin a bhaint de gach treo idir Bóthar Chluain Life agus Sráid Eccles, bhí dóthain spáis ar fáil le freastal ar íosriachtanais inmhiannaithe BusConnects do lánáil bus 3m ar leithead, cosáin ar a laghad 2m ar leithead agus lánscartha, agus raonta rothar 2m ar leithead, gan gá an cúlchiste lárnach crann-líneáilte a bhaint idir Sráid Ghairdinéir Uachtarach/Plás Shionóid agus Plás Hardwicke/Sráid Eccles. Ag teacht le Plean Gníomhú ar Son na hAeráide an rialtais, tá laghdú ar lorg carbóin na tógála ina phríomh-bhreithniú i bhforbairt leagan amach na Scéime Molta. Measadh gur chuir asbhaint an cúlchiste crann-líneáilte atá ar feadh Shráid Dorset Íochtarach (lena n-áirítear crainn agus pábháil nach mbeadh aon tionchar ag na hoibreacha orthu) isteach gan gá agus nár inmhiannaithe é

Rinneadh roinnt athruithe ar an dearadh bunaithe ar aiseolas a fuarthas le linn an chomhairliúcháin phoiblí agus idirphlé le páirtithe leasmhara. Cuimsíodh leis na hathruithe seo, athruithe ar dheardh acomhail, láithreacha stadanna bus, socruithe rochtana do réadmhaoin phríobháideach agus tráchtála agus tá siad doiciméadaithe sa Tuarascáil ar an tSlí is Mó Tóir Uirthi atá ag Teacht Chun Cinn.

Sa phróiseas measúnaithe cuireadh tionchair timpeallachta san áireamh chomh maith le tosca cuí eile ina n-áirítear an geilleagar, sábháilteacht agus cúrsaí rochtana chun an Scéim Bheartaithe a bhaint amach.

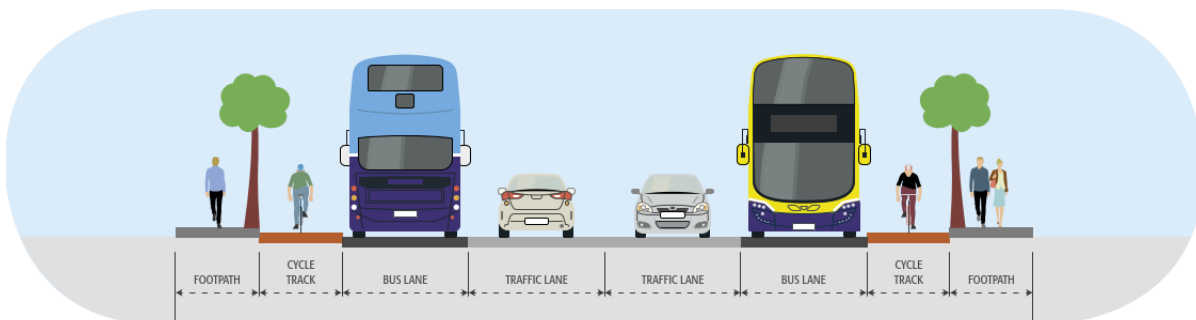
6. Cur Síos ar an Scéim Bheartaithe

Tá fad iomlán de thart ar 12km ag an Scéim Bheartaithe agus tosaíonn sí ó dheas de Shord ag Acomhal Chnoc Pheannóg agus téann sí i dtreo an deiscirt feadh Bhóthar Shoird R132 thar Pháirc Mhiondíolaíochta Thaobh an Aerfoirt, Aerfort Bhaile Átha Cliath agus Pháirc Sheantraibh. Leanann an tslí ar aghaidh ar an R132 thar Diméin Sheantraibh, áit a dtagann Bóthar Shoird agus an R104 le chéile ag Lána na Cúlóige. Leanann an tslí ar aghaidh ar an R132 i dtreo an deiscirt trí shráidbhaile Sheantraibh. Leanann sí ar aghaidh feadh Bhóthar Shoird thar Fhionnbhrú go hAscaill Uí Ghríofa. Leanann an bealach Bóthar Dhroim Conrach Uachtarach thar Champas Phádraig Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath go dtí an Tulcha. Leanann sí ar aghaidh trí Dhroim Conrach, ar Bhóthar Dhroim Conrach Íochtarach go Droichead Bhinn ar an gCanáil Ríoga. Ón áit sin leanann sí ar aghaidh ar Shráid Dorset Íochtarach chomh fada le Sráid Eccles, agus leanann sí ar aghaidh ó sin ar Shráid Dorset Uachtarach go dtí Sráid Fhreidric Thuaidh agus Rae Granby.

Forbraíodh dearadh na Scéime Beartaithe trí dhearadh cuimsitheach a dhéanamh arís is arís, trí bhéim a chur ar na tionchair timpeallachta a mhaolú nuair ba indéanta, le linn d'aidhmeanna na Scéime beartaithe a bheith á mbaint amach. Anuas air sin, ionchorpraíodh an t-aiseolas a fuarthas ó chlár cuimsitheach an chomhairliúcháin, a bhfuil cur síos air i Caibidil 1 (Intreoir agus Próiseas Measúnaithe Tionchair Chomhshaoil), a bhí tiomnaithe tríd an bpróiseas rogha agus forbartha deartha, nuair is iomchuí é a dhéanamh.

Forbraíodh an Scéim Bheartaithe chun a chinntiú go gcomhtháthófaí na prionsabail maidir le dearadh uilíoch go hiomlán sa dearadh chun rochtain a sholáthar do chuile úsáideoir agus chun bacainní do dhaoine faoi mhíchumas a dhíbirt.

Léirítear leagan amach bóthair tipiciúil BusConnects in Íomhá 6-1.

Íomhá 6-1: Leagan Amach Bóthair Samplach BusConnects

Tiocfaidh feabhais ollmhóra d'áiseanna coisithe agus rothaíochta agus don gcóras tús áite do bhusanna as an Scéim Mholta. Is iad seo a leanas cuid de na príomhathruithe a dhéanfar ar an gconair atá ann cheana mar thoradh ar an Scéim Bheartaithe:

- Méadófar líon na trasrianta coisithe le soilse tráchta faoi 31%, ó 86 go 125 mar thoradh ar an Scéim Bheartaithe;
- Méadófar sciar na n-áiseanna rothaíochta leithscartha ó 28% atá ar an gconair reatha go 89% ar an Scéim Bheartaithe;
- Méadófar sciar na slí le bearta tosaíochta do bhusanna ó 72% atá ar an gconair reatha go 100% (an dá threo) ar an Scéim Bheartaithe.

Déantar cur síos ar an Scéim Bheartaithe de réir na ranna geografacha seo a leanas:

- Roinn 1: Acomhal Chnoc Pheannóg go hAcomhal Thaobh an Aerfoirt;
- Roinn 2: Acomhal Thaobh an Aerfoirt go Northwood Avenue;
- Roinn 3: Northwood Avenue go Bóthar Sheantalaimh;
- Roinn 4: Bóthar Sheantalaimh go hAscaill Gharraithe na Lus; agus
- Roinn 5: Ascaill Gharraithe na Lus go Rae Granby.

6.1 Roinn 1: Cnoc Pheannóg go hAcomhal Thaobh an Aerfoirt

Cuirfear tús leis an Scéim Bheartaithe ó dheas de Shord ar Bhóthar Shoird (R132) ag Cnoc Pheannóg. Déanfar an t-acomhal ag an timpeallán atá ann cheana ag Cnoc Pheannóg a athrú chuig acomhal go hiomlán faoi rialú soilse tráchtá agus a mbeidh áiseanna do choisithe agus do rothaithe. Tá socruithe rochtana nua molta ag Ospidéal Tréidliachta Shoird agus ar réadmhaoin chónaithe, cé go bhfuil an t-acomhal lán-chomharthaí deartha molta chun comhtháthú le haidhmeanna Phlean Ceantair Áitiúil Bhaile an Fhóraistéaraigh a aithníonn an riachtanas do sholáthar Nascbhóthar Bhaile an Fhóraistéaraigh.

Idir acomhail Chnoc Pheannóg agus Thaobh an Aerfoirt, coinneofar na lánaí bus atá ann cheana, déanfar an cosán atá ann cheana a uasghrádú, agus cuirfear lánaí rothar leithscartha ar fáil freisin.

Cruthaítear leis an dearadh seo níos mó spáis do limistéir tírdhrechtaithe ag na himeall, go háirithe i dtreo shlí isteach Shord agus éascaítear leis limistéar geata a chruthú leis an dealbh athlonnaithe a chur ar phlionsa agus comhartha nua feabhsaithe agus 'Fáilte go Sord' air. Bheadh blocphlandáil d'airde éagsúla agus plandú séasúrach nó móinéir bláthanna fiáine mar chuid de na limistéir tírdhrechtaithe seo. Moltar mothar crann lena léirítear plandú coillearnach nuair a cheadaíonn spré léargais mhórbhealaigh agus fónais. Tá na cosáin agus na slite rothaíochta cruthaithe in asfalt le colbhaí coincréite chun teacht leis na cabhsaí reatha (Íomhá 6-2).

Tá sé beartaithe go mbeadh lárstráice ciumhais féir nó plandú ar an ngéag thoir den R132, atá deartha ag páirtithe seachtracha, chun an limistéar a fheabhsú.

Íomhá 6-2: Dearadh Tásach Acomhal Chnoc Pheannóg

Tá gá le ceannach talún sealadaí laistigh den Roinn seo ag láithreacha éagsúla chun oibreacha a éascú, lena n-áirítear naisc draenála agus athchumrú rochtana, cosáin agus raonta rothair. Tá gach ceannach talún sealadaí le hathchóiriú nuair a bheidh na hoibreacha críochnaithe.

Tá gá le ceannach talún buaine freisin laistigh den Roinn seo chun leathnú trasghearrtha a cheadú. Tá limistéir le ceannach go buan freisin chun socruithe rochtana nua a chur isteach ag Ospidéal Tréidliachta Shoid. Chun spás a dhéanamh don bhonneagar feabhsaithe sin, beidh gá le tógáil theoranta talún sna háiteanna seo a leanas:

- Ospidéal Tréidliachta Shoid;
- Talamh in aice leis an stad bus reatha 3695;
- Réadmhaoin Fhorbartha ó thuaidh de Bhóthar Bhóirne; agus
- Páirc Mhiondíolaíochta Thaobh an Aerfoirt, Sord

6.2 Roinn 2: Acomhal Thaobh an Aerfoirt go Northwood Avenue

Idir Acomhail Thaobh an Aerfoirt agus Chlochráin, coinneofar na lánaí bus atá ann cheana, déanfar na cosáin atá ann cheana a uasghrádú agus a shíneadh, agus cuirfear raonta rothar leithscartha ar fáil freisin. Déanfar acomhal an R132 le Lána Mhic Coitil a athrú chuig acomhal go hiomlán faoi rialú soilse tráchta, ag ceadú casadh ar dheis. Déanfar an timpeallán Chlochráin atá ann cheana a athrú chuig acomhal go hiomlán faoi rialú soilse tráchta le háiseanna do choisithe agus do rothaithe. Ó dheas d'acomhal Chlochráin, fanfaidh an soláthar reatha do charranna agus do bhusanna ó thuaidh agus lána bus nua curtha ar fáil ó dheas. Tá áiseanna rothar leithscartha aontreo ar fáil ar an dá thaobh den R132. Téann rothaithe ó dheas trasna an R132 ag an Coachman's Inn go raon rothar dhá threo ar an taobh thiar den R132.

Moltar Timpeallán an Aerfoirt a choinneáil mar acomhal faoi rialú soilse tráchta le hathruithe áirithe. Ionas go gcuirfear tosaíocht ar fáil do bhusanna ó dheas trí acomhal an Aerfoirt, moltar tosaíocht nua faoi rialú soilse tráchta a chur i bhfeidhm ar an mbealach isteach ó thuaidh go dtí an timpeallán. Déanfar uasghrádú ar na háiseanna rothair trí acomhal an aerfoirt agus cuirfear raon rothar dhá threo ar fáil do rothaithe ar an taobh thiar den acomhal, raon a rachaidh trasna bhóthar rochtana an aerfoirt ag trasrian túcánach faoi rialú soilse tráchta.

Ó dheas de Thimpeallán an Aerfoirt, déantar an lána rothar roinnte ó thuaidh agus an lána coisithe a athchóiriú go cosán tiomnaithe agus raon rothar dhá threo chomh fada le Bóthar Corrbhaile Theas agus ón bpointe seo trasnóidh na rothaithe an R132 chun filleadh ar an taobh thoir den bhóthar.

Idir Eastát Tionsclaíoch Chrois Bhaile Choilín agus Northwood Avenue, cuirfear áiseanna feabhsaithe rothaíochta ar fáil. Teastaíonn cúngú cosán áitiúil agus raonta rothar chun éadail talún ag Teachín Tuí, ar struchtúr cosanta é, a mhaolú.

Tá sé molta na hacomhail chomharthaíochta reatha de Bhóthar Shoid le Seanbhóthar an Aerfoirt, Lána Thurnapain agus Northwood Avenue a uasghrádú chun bonneagar feabhsaithe a sholáthar do choisithe agus rothaithe.

Ní úsáidtear Tosaíocht faoi Rialú Soilse Tráchta i Roinn 2. Stadanna Bus na nOileán is ea an chuid is mó de na stadanna bus molta laistigh den roinn seo den Scéim Bheartaithe. Beidh athruithe ar pháirceáil agus ar lódáil ar fud Roinn 2, is iad sin; Coachman's Inn, Paddy Shanahan Cars agus Bóthar Shoid/Lána Theach na Scoile.

Tá gá le ceannach talún sealadaí laistigh den Roinn seo ag láithreacha éagsúla chun oibreacha a éascú, lena n-áirítear naisc draenála agus athchumrú rochtana, cosáin agus raonta rothair. Tá gach ceannach talún sealadaí le hathchóiriú nuair a bheidh na hoibreacha críochnaithe.

Tá gá le ceannach talún buaine freisin laistigh den Roinn seo chun leathnú trasghearrtha a cheadú. Chun spás a dhéanamh don bhonneagar feabhsaithe sin, beidh gá le tógáil theoranta talún sna háiteanna seo a leanas:

- Hollytree House;
- Garáiste Texaco Thaobh an Aerfoirt;
- Lána Bhaile Naoimhín;
- Ionad Eachaíochta Chill Rónáin;
- Parfit – Seanteach na Scoile;
- Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath;
- The Coachman's Inn;

- McMonagle Stone;
- Reilig agus Créamatóiriam Bhaile an Dairdisigh;
- Eastát Tionscail Chrois Bhaile Choilín;
- The Thatch Cottage, Baile an Dairdisigh;
- J.J. Gillan and Co. Ltd, Seanbhóthar an Aerfoirt;
- Paddy Shanahan Cars, Seanbhóthar an Aerfoirt;
- Quick Park;
- Teach Bhaile an Dairdisigh;
- Derryloam, Bóthar Shoird;
- Óstán Carlton, Bóthar Shoird;
- Value Van Rental, Seanbhóthar an Aerfoirt;
- Carey House, Bóthar Shoird;
- Lima House, Bóthar Shoird;
- Faiche Spóirt RCSI;
- Lóiste Bhaile Choilín;
- Faiche Spóirt CLG Fhionnbhrú;
- Annesley Williams;
- Páirc Ghnó an Chuarbhóthair Thuaidh;
- Eastát Tionscail an Aerfoirt;
- Páirc Ghnó Áth na Coille;
- Eastát Tionscail Pháirc an Aitinn;
- Campas Ghnó an Aerfoirt; agus
- Little Venice.

6.3 Roinn 3: Northwood Avenue go Bóthar Sheantalaimh

Soláthrófar Tosaíocht Bus Rialaithe Comhartha chomh maith le caolú áitiúil ar an raon rothar idir Northwood Avenue agus Lána na Cúlóige chun an tionchar ar réadmhaoine agus ar bhalla stairiúil Dhiméin Sheantraibh agus ar an gCeantar Oidhreachta Náisiúnta atá molta a mhaolú. Cuirfear críochfort bus nua ar fáil sa spás glas os comhair an ghrúpa áitreabh miondíola ag acomhal Bhóthar Shoird agus Lána na Cúlóige.

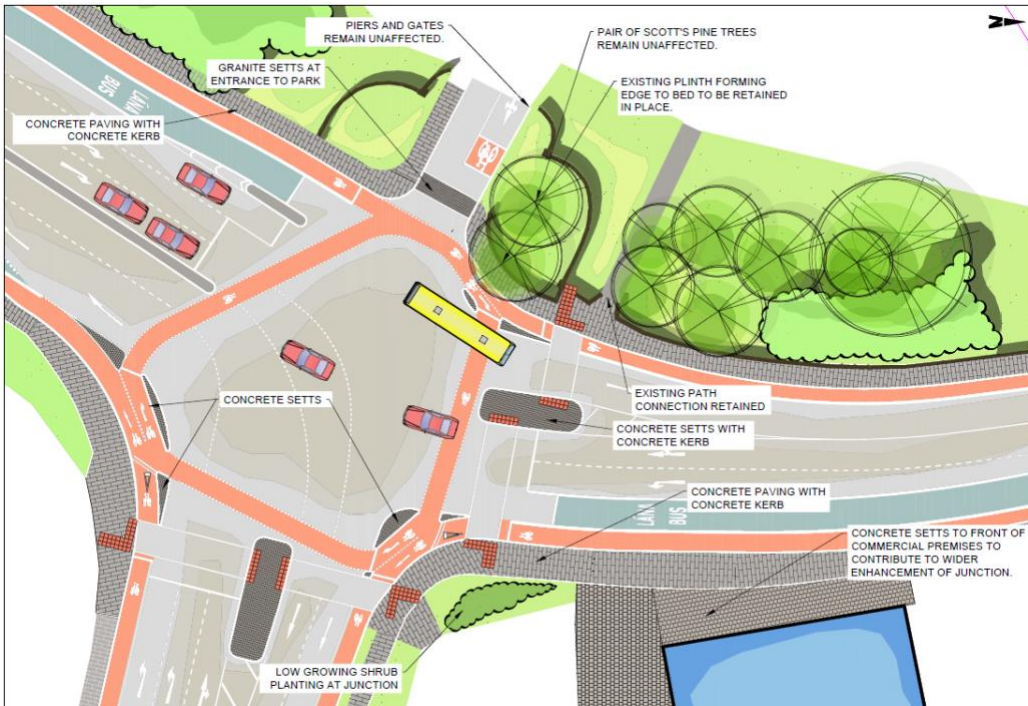
Idir Lána na Cúlóige agus an bealach isteach go hIonad Siopadóireachta Pháirc Omni, moltar lánaí bus agus raonta rothar leanúnacha a shíneadh sa dá threo. Beidh gá le tógáil theoranta talún ó réadmhaoine in aice láimhe ar an dá thaobh den bhóthar atá ann faoi láthair agus páirceáil sráide atá ann faoi láthair a bhaint.

Idir slí isteach go hIonad Siopadóireachta Pháirc Omni agus acomhal Bhóthar Sheantalaimh, moltar lánaí tráchta ginearálta dhá threo a choinneáil agus lánaí leanúnacha bus sa dá threo a thabhairt isteach. Coinneofar cosán leithscartha ar gach taobh. Beidh gá le tógáil talún áirithe ó réadmhaoine in aice láimhe ar an dá thaobh den bhóthar reatha i sráidbhaile Sheantraibh agus páirceáil sráide atá ann faoi láthair a bhaint. Tá páirceáil eis-sráide molta ag réadmhaoine cónaithe idir an t-ionad siopadóireachta agus Bóthar na Seanabhann chun cúiteamh a dhéanamh ar chailliúint pháirceála ar an tsráid.

Moltar rothaithe a atreorú trí Bhóthar Lorcáin agus Bóthar na Seanrátha mar Shráid Chiúin. Cuirfear tús leis an rotharbhealach seo ag an acomhal le hIonad Siopadóireachta Pháirc Omni agus nascfar é le Bóthar Shoird ag an acomhal le Bóthar Sheantalaimh. Moltar raon rothair dhá threo a chur isteach ó Bhóthar na Seanrátha trí acomhal na Seanrátha chun an tSráid Chiúin a nascadh siar ón sliosbhóthar amach.

Moltar lána bus tiomnaithe feadh Dhroichead Bhóthar Sheantalaimh agus coimeádtar lána tráchta ginearálta sa dá threo. Déanfar acomhal Bhóthar Sheantalaimh a uasghrádú chun spás a dhéanamh don lána bus agus do ghluaiseachtaí rothaithe agus coisithe.

Molann an dearadh leaca pábhála coinchréit le colbhaí coinchréite ó thairseach Abhainn Sheantraibh go dtí acomhal Bhóthar na Seanrátha – Bóthar Chnoc na Fuisceige. Tá sé molta an bealach isteach go Páirc Sheantraibh a fheabhsú le brocacha eibhir agus na hoileáin go léir a fheabhsú le brocacha coinchréite chun íomhá iomlán an cheantair a fheabhsú. Coinnítear na crainn atá sa pháirc faoi láthair agus tá sé beartaithe crainn nua a chur le plé leis na hÚdaráis Áitiúla agus páirtithe leasmhara. An balla feadh na páirce ó dheas den acomhal le hathchóiriú chun teacht leis an gceann atá ann. Tá balla cloiche íseal agus ráillí feadh an taobh thoir theas den acomhal le hathchóiriú chun freastal ar an athailíniú agus beidh na hábhair ag teacht leis an gceann atá ann cheana (Íomhá 6-3).

Íomhá 6-3: Lána na Cúlóige agus Bealach isteach go Páirc Sheantraibh Dearadh Tásach

Tá sé molta an réimse uirbeach den pharáid siopadóireachta os coinne Heiton Buckley a fheabhsú le pábháil choinchréite agus colbhaí coinchréite chun radharc na sráide a fheabhsú.

Tá teorainn chomhéadain Thigh Eilvéiseach le dearadh i gcomhphlé leis an úinéir talún ar aon dul le forbairt nua ag céimeanna dearaidh sa toadhcháí.

Ó dheas de shuíomh athfhorbartha Thigh Eilvéiseach, is é an moladh teorann ná balla íseal le ráillí ag foirgneamh Trade Electric Group feadh an chiumhais thoir agus balla rindreáilte le ráille feadh an chiumhais thiar, curtha ar ais chun teacht leis an stíl reatha.

Ar feadh limistéar cónaithe Halla Magenta, feadh an imill thiar agus thoir araon, tá sé molta ag an dearadh dearadh aontaithe a chur in ionad ilchineálacha fál chun stíl níos comhsheasmhaí a sholáthar don sráid sa cheantar seo. Ar an imeall cónaithe tá sé molta na crainn nua-phlandaithe a athshuíomh agus plandáil ornáideach nó séasúrach a athsholáthar de réir mar is gá. Tá dearadh an chlaí molta chun radhairc ón gceantar cónaithe a mheas chun an bóthar a cheilt. Tá sé molta an fál reatha feadh Eastát Tionsclaíoch Halla Sheantraibh a chur in ionad fál a chomhlánaíonn an stíl fál cónaithe chun radharc sráide aontaithe a sholáthar.

Tá bealach isteach na páirce ag cúinne thoir thuaidh Bhóthar Lorcáin le hathchóiriú ag baint úsáide as pábháil leaca coinchréite agus colbhaí coinchréite. Tá an rampa asfalt laistigh den pháirc le síneadh agus le hathailíniú. Tá plandú gné céimnithe nua ionchorpraithe chun aird a tharraingt ar an gcúinne páirce seo chomh maith le crainn pháirce nua mar athsholáthairtí do chailleanais crann áitiúil agus plandáil séasúrach i bhfoirm tonnta a chur in ionad plandáil faoi réir. Tá an comhartha 'Magenta Hall' athshuite, agus tá comhartha comhairleach le bheith suite don Chóireáil Sráide Ciúin feadh Bhóthar Lorcáin (Íomhá 6-4).

Íomhá 6-4: Dearadh Tásach Cúinne an Oirthuaiscirt de Bhóthar Lorcáin

Tá cosáin le dromchla nua a chur ar leaca pábhála coincréite agus colbhaí coincréite chun radharc na sráide a fheabhsú feadh an limistéir chónaithe agus úsáide measctha seo.

Moltar leis an dearadh idir Pháirc Omni agus Bóthar Sheantalamh feabhas a chur ar na cosáin le leaca pábhála coincréite agus colbhaí coincréite le cabhsáin nua le sonrú i seiteanna coincréite chun radharc iomlán na sráide a fheabhsú. Nuair a chuirtear isteach ar theorainneacha, tá gairdíní tosaigh le hathchóiriú mar is gá i gcomhairle le na húinéirí talún. Déanfar soláthar páirceála nua a ionchorprú laistigh de na gairdíní tosaigh i roinnt réadmhaoin (íomhá 6-5).

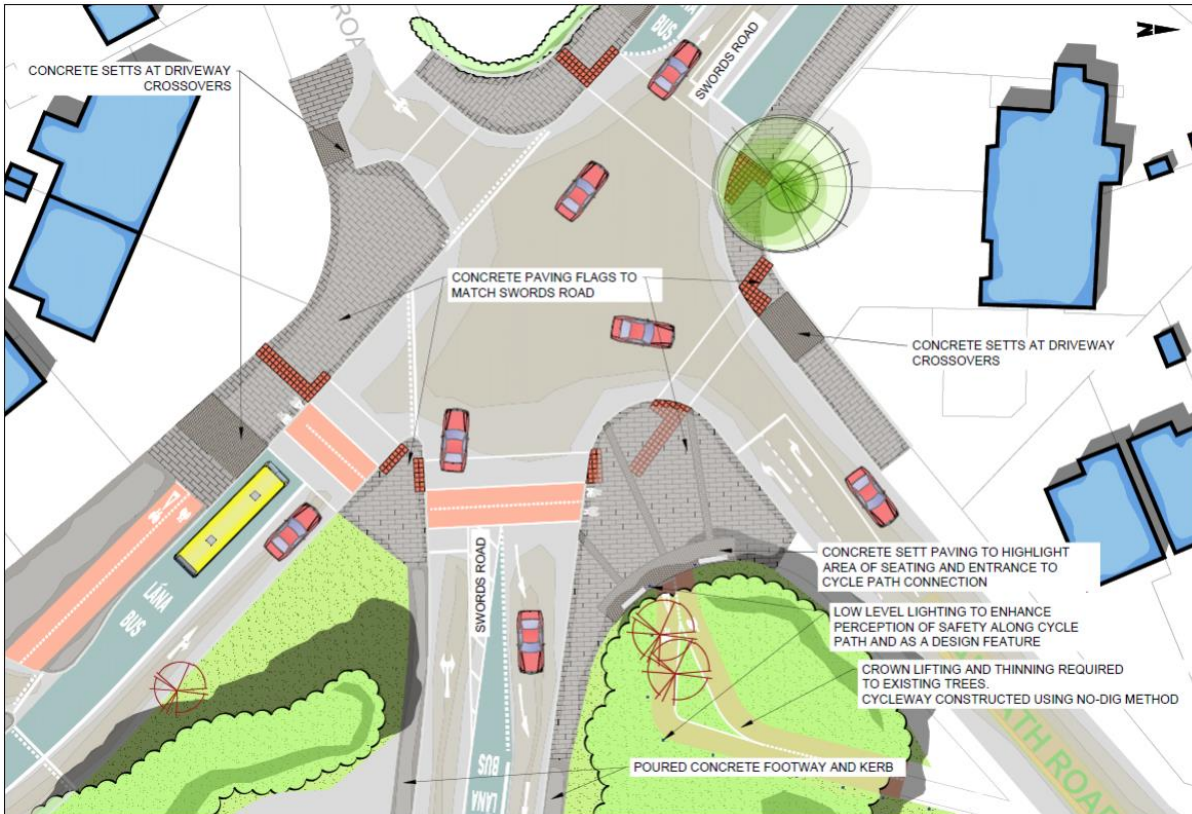
Íomhá 6-5: Amharc Sceitse ar Theorainneacha Nua Réadmhaoine ar Bhóthar Shoid

Moltar go ndéanfaí feabhsúcháin cóireála dromchla ar an limistéar os comhair The Comet agus ar an limistéar miondíola ar an taobh thoir den tslí. Áirítear leis seo cosán coisithe níos leithne i bpábháil choincréite agus an réamhchúirt feithicle i seiteanna coincréite. Moltar freisin an cosán coisithe feadh an limistéir mhiondíola thiar in aice le The Comet a fheabhsú le pábháil choincréite agus an t-ionad páirceála i seiteanna coincréite mar aon le balla ionaid rindreáilte íseal i neasbhán nó uachtar chun na ballaí cónaithe a mheaitseáil. Moltar an réamhchúirt Centra a ghlanadh amach agus a atheagrú. Na cosáin feadh na limistéar miondíola seo le hathdromchlú i leaca pábhála coincréite agus colbhaí coincréite chun an chuid eile de na cosáin chónaithe a mheaitseáil leis an gcuid thuaidh den roinn seo (Íomhá 6-6).

Íomhá 6-6: Amharc Sceitse Ag Breathnú i dtreo The Comet

Tá cúinne thoir acomhal Bhóthar na Seanrátha-Bhóthar Chnoc na Fuisseige sainitheanta mar rotharbhealach le raonta rothair tríd an spás glas. Áirítear leis an dearadh molta ardú choróin na gcrann atá ann cheana féin, pábháil gné choíncreite ar an gcosán leathnaithe le súiocháin agus soilsiú feadh lánaí rothair (Íomhá 6-7).

Íomhá 6-7: Dearadh Táscach do Chúinne Thoir d'Acomhal Bhóthar na Seanrátha-Bhóthar Chnoc na Fuisseige

Tá gá le ceannach talún sealadaí laistigh den Roinn seo ag láithreacha éagsúla. Chun oibreacha a éascú, lena n-áirítear naisc draenála agus athchumrú rochtana, cosáin agus raonta rothair. Tá gach ceannach talún sealadaí le hathchóiriú nuair a bheidh na hoibreacha críochnaithe.

Tá gá le ceannach talún buaine freisin laistigh den Roinn seo chun leathnú trasgheartha a cheadú ag na láithreacha uile a liostaítear thuas.

Chun spás a dhéanamh don bhonneagar iompair feabhsaithe sin, beidh gá le tógáil theoranta talún sna láithreacha seo a leanas:

- Staid an Mhúrtúnaigh;
- Bailtíní Sheantraibh;
- Páirc Sheantraibh;
- Páirc Oifigí Airvista;
- Foirgneamh T O'Reilly;
- Swiss Cottage;
- AIB, Bóthar Shoird;
- 1 Corrán Magenta;
- Hall Magenta;
- Eastát Tionscail Halla Sheantraibh; agus

- Timpeall 63 réadmhaoin chónaithe feadh Bhóthar Shoid.

6.4 Roinn 4: Bóthar Sheantalaimh go hAscaill Gharraithe na Lus

Ó Bhóthar Sheantalaimh go hAscaill Gharraithe na Lus, cuirfear lána bus leanúnach ar fáil sa dá threo. Tá sé molta na lánaí bus atá ann cheana a choinneáil agus raon leithscartha rothar agus cosán a chur ar fáil idir Bóthar Sheantalaimh agus Ascaill Chnocán an Mhuilinn sa dá threo. Idir Bóthar Sheantalaimh agus Ascaill Uí Choileáin leanfaidh an príomhbhealach rothaíochta thuaidh/theas agus bealach coisithe ar aghaidh trí Chóireáil Sráide Ciúin feadh Bhóthar Shoid. Soláthrófar raon rothar breise scoite ó dheas in aice leis an sliplána ó dheas d'acomhal Bhóthar Sheantalaimh. Laghdaítear cuid ghearr den raon rothar seo go 1.5m ar leithead os comhair Eaglais an Linbh Naofa chomh maith leis an gcosán reatha 3.5m ar leithead a laghdú go 2m ar leithead.

Tá gá freisin le caolú áitiúil ar an raon rothar ag Coláiste an Phluincéid agus ag Ospidéal An Ghoirt Ard chun tógáil talún a sheachaint agus chun dul i bhfeidhm ar shraith crann ardcháilíochta feadh teorainn Choláiste an Phluincéid. Tá gá freisin le caolú amach feadh Bhóthar Dhroim Conrach Uachtarach idir Coláiste Phádraig agus Ascaill Uí Ghríofa, áit a mbeadh cailteanas suntasach crann aibí dá gcuirfí leithead caighdeánach ar fáil.

Moltar acomhal Ascaill Uí Choileáin a uasghrádú chun freastal níos fearr a dhéanamh ar thosaíocht do bhusanna agus chun lánaí bus tiomnaithe agus leithscartha chomh fada leis na línte stad a chur ar fáil le tosaíocht faoi rialú soilse tráchta. Déanfar uasghrádú ar na príomh-acomhail eile, ag Ascaill Uí Ghríofa, Bóthar Richmond/Ascaill Chnoc an Mhuilinn agus Ascaill Gharraithe na Lus, chun feabhas a chur ar sholáthar rothaithe agus lánaí bus a thabhairt níos gaire do na línte stad.

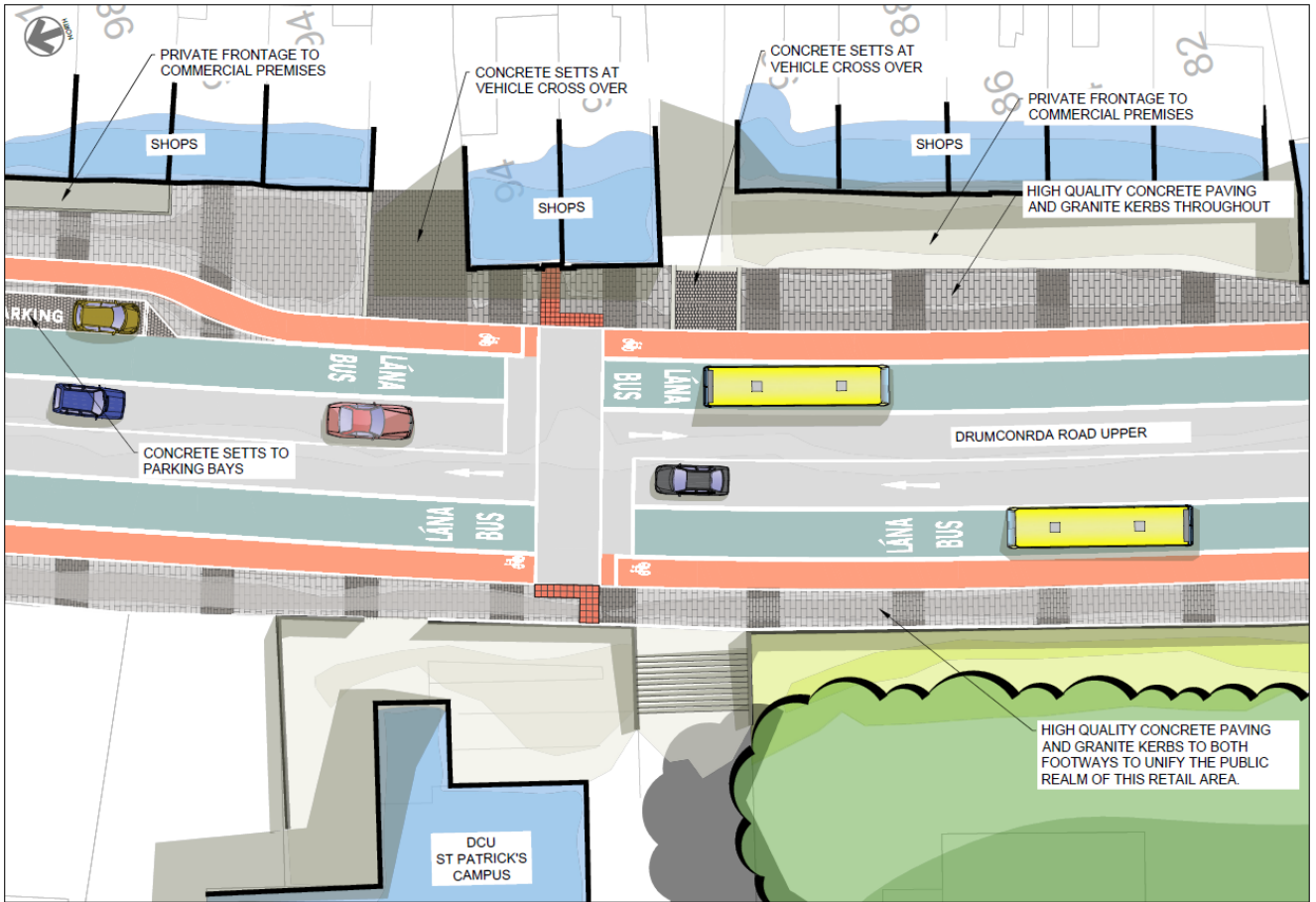
I nDroim Chonrach, tá droichead neamhspleách do choisithe agus rothair thar an Tulcha á sholáthar mar chuid den Scéim Molta chun go bhféadfar freastal ar na lánaí bus atá molta thar an droichead atá ann faoi láthair. Theastódh ón droichead atá molta go mbainfí dhá chrann Poibleog laistigh de Pháirc Mhuire agus tá ceithre chrann nua níos lú molta timpeall ar an limistéar pábháilte cearnach, faoi réir fóntais faoi thalamh. Tá trí chrann ceannbhrait bheaga nua molta ag taobh thiar an droichid in aice le hArdán Chnoc an Mhuilinn. Cuirfear meascán de phábháil chloiche agus choincríte in ionad an limistéir chearnach de phábháil atá ann faoi láthair timpeall na deilbhe ar an taobh ó dheas den abhainn mar aon le suíocháin nua mar fheabhsú ceantair áitiúil. Déanfar an cosán atá gar don abhainn a ailíniú agus a athdhromchlú chun bualadh leis an gcearnóg phábháilte nua. Tá plandáil bhreise le cur ar fáil ar an taobh thoir den chosán chun rochtain ar na claífoirt chaol as a dtiocfaidh taobh na habhann faoin struchtúr a chosc.

Sainaitníodh an pharáid siopadóireachta in aice le Bóthar Uíbh Ráthach mar fheabhsúchán áitiúil chun suíomh agus cuma na siopaí áitiúla a fheabhsú. Moltar leaca pábhála coinchríte agus colbhaí coinchríte do chosáin agus do seiteanna coinchríte do na hionaid pháirceála. Feabhsaítear limistéar staid an bhus le limistéar leathnaithe do choisithe agus d'aghaidheanna siopaí. Feabhsaítear trasrianta coisithe mar chuid den acomhal ath-ailínithe mar aon le raon rothar leanúnach ar an dá thaobh (Íomhá 6-8).

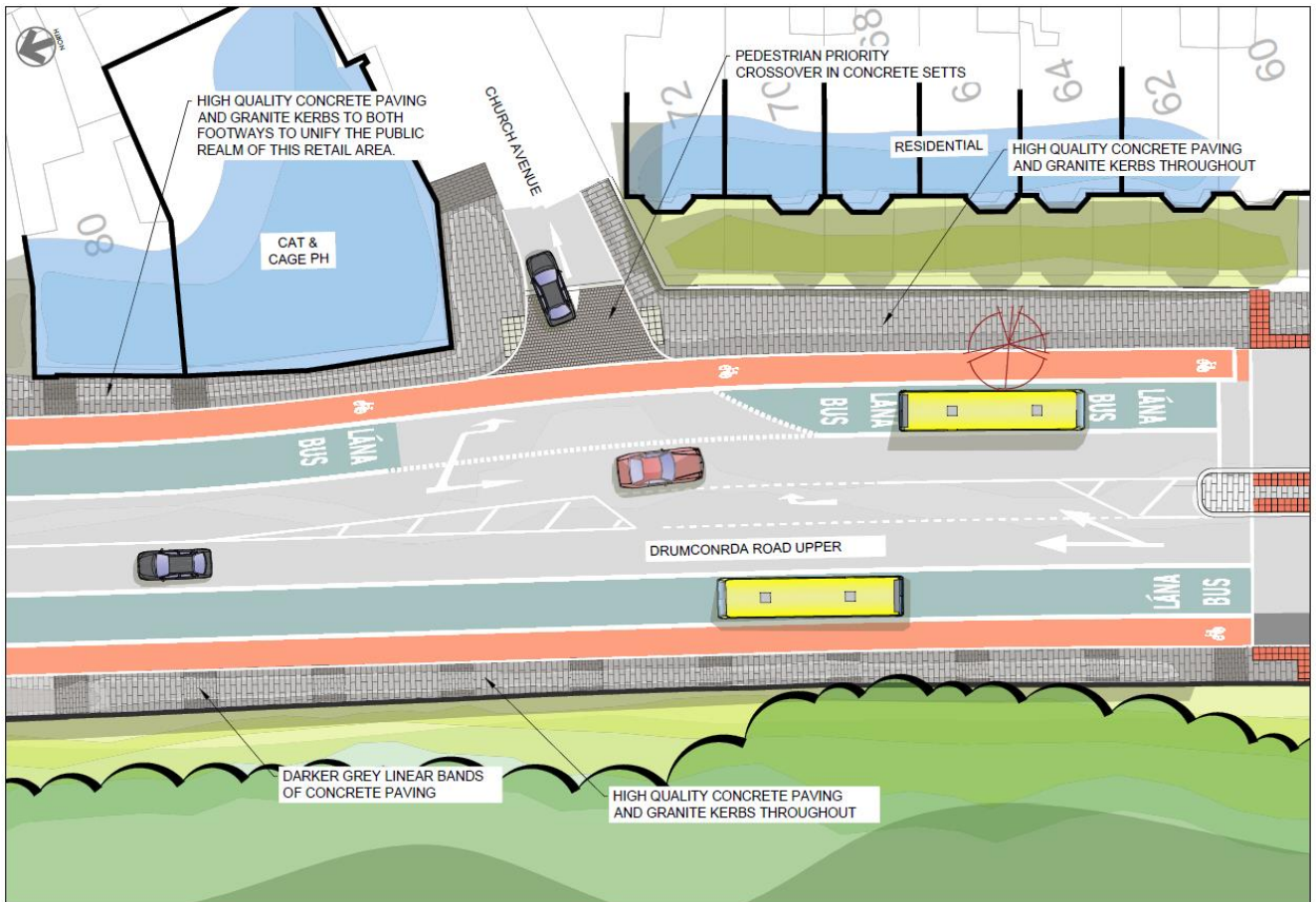
Íomhá 6-8: Dearadh Táscach na Paráide Siopadóireachta in aice le Bóthar Uíbh Ráthach

Moltar ceantar COBÁC mar cheantar áitiúil feabhsaithe leis an dearadh beartaithe lena n-áirítear leaca coinchréit liath ardchaighdeáin idirspásaithe le bandaí líneacha liatha níos dorcha de phábháil a leanann feadh teorainn COBÁC siar ar mhaithe le leanúnachais amhairc. Moltar colbhaí eibhir feadh an cheantair seo ag baint úsáid as colbhaí eibhir atá ann cheana féin nuair is féidir. Moltar glanadh ginearálta agus úsáid a bhaint as troscán sráide aontaithe don cheantar seo. Moltar bána páirceála a chríochnú i seiteanna coinchréite chun comhtháthú amhairc a dhéanamh le limistéir coisithe, nó mar bána páirceála ionsuite ag leibhéal an chosáin chun cosáin níos leithne a sholáthar nuair nach bhfuil siad in úsáid. D'fhéadfaí na réamhchúirteanna príobháideacha a athphábháil le blocphábháil coinchréite i gcomhairle le húinéirí talún. Moltar colbhaí imill chun teorainn na réamhchúirteanna príobháideacha a mharcáil. Tá na gnéithe comórtha cuaille bláthanna le coinneáil nó le hathlonnú i gcomhairle leis na húdaráis Áitiúla (Íomhá 6-9).

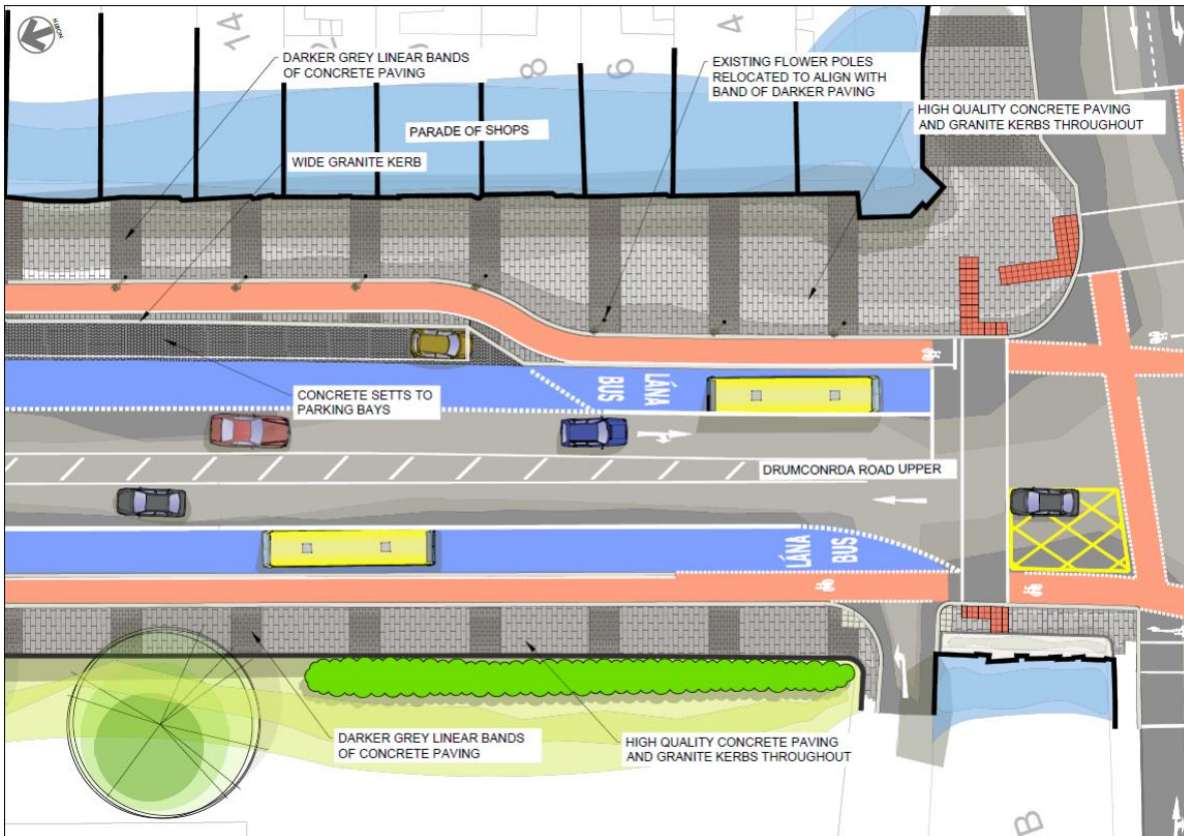
Íomhá 6-9: Dearadh Tásach Cheantar COBÁC

An cosán os comhair teach tábhairne Cat and Cage le críochnú le leaca pábhála coincréite agus colbhaí eibhir. Tosaíonn an ghné bandála ag imeall an tí tábhairne. Tá an trasrian coisithe ag an taobhsráid críochnaithe i seiteanna coincréite chun tosaíocht coisithe a fheabhsú. Beidh leaca pábhála coincréite agus colbhaí eibhir den chineál céanna leis an limistéar miondíola ar chosáin an limistéir chónaithe ach gan an ghné bandála (Íomhá 6-10).

Íomhá 6-10: Dearadh Táscah Cosáin in aice an Tí Tábhairne Cat agus Cage

Aithnítear ionad siopadóireachta Bhóthar Dhroim Conrach Uachtarach freisin mar dheis feabhsaithe áitiúil chun íomhá na ríochta uirbí a fheabhsú. Léireoidh an dearadh beartaithe an stíl agus na hábhair dearaidh chéanna agus atá i gceantar COBÁC chun an dá cheantar miondiola a aontú ó thaobh amhairc de. Áirítear leis an dearadh feabhsúcháin ar chosáin le leaca coinchréite liath d'ardchaighdeáin idirspásaithe le haonaid phábhála líneacha liath níos dorcha mar ghné-bhannaí. Moltar colbhaí eibhir feadh an limistéir seo ag baint úsáid arís as colbhaí eibhir atá ann cheana féin nuair is féidir. Moltar an phábháil agus an bandáil athnuaite sna limistéir réamhchúirteanna príobháideacha suas go dtí imeall na siopaí ach ní mór iad a chomhaontú le húinéirí talún. Moltar bána páirceála a chríochnú i seiteanna coinchréite chun comhtháthú amhairc a dhéanamh le limistéir coisithe in aice leo, nó mar bhánna páirceála ionsuite ag leibhéal an chosáin chun cosáin níos leithne a sholáthar nuair nach bhfuil siad in úsáid. Tá na gnéithe comórtha cuaille bláthanna le coinneáil nó le hathlonnú laistigh den phábháil gné bandála níos dorcha i gcomhairle leis na hÚdaráis Áitiúla (Íomhá 6-11).

Íomhá 6-11: Dearadh Tásach Ionad Siopadóireachta Bhóthar Dhroim Conrach Uachtarach

Moltar droichead nua coisithe agus rothar ar imeall thiar Dhroichead Frank Flood a théann isteach i bPáirc Mhuire.

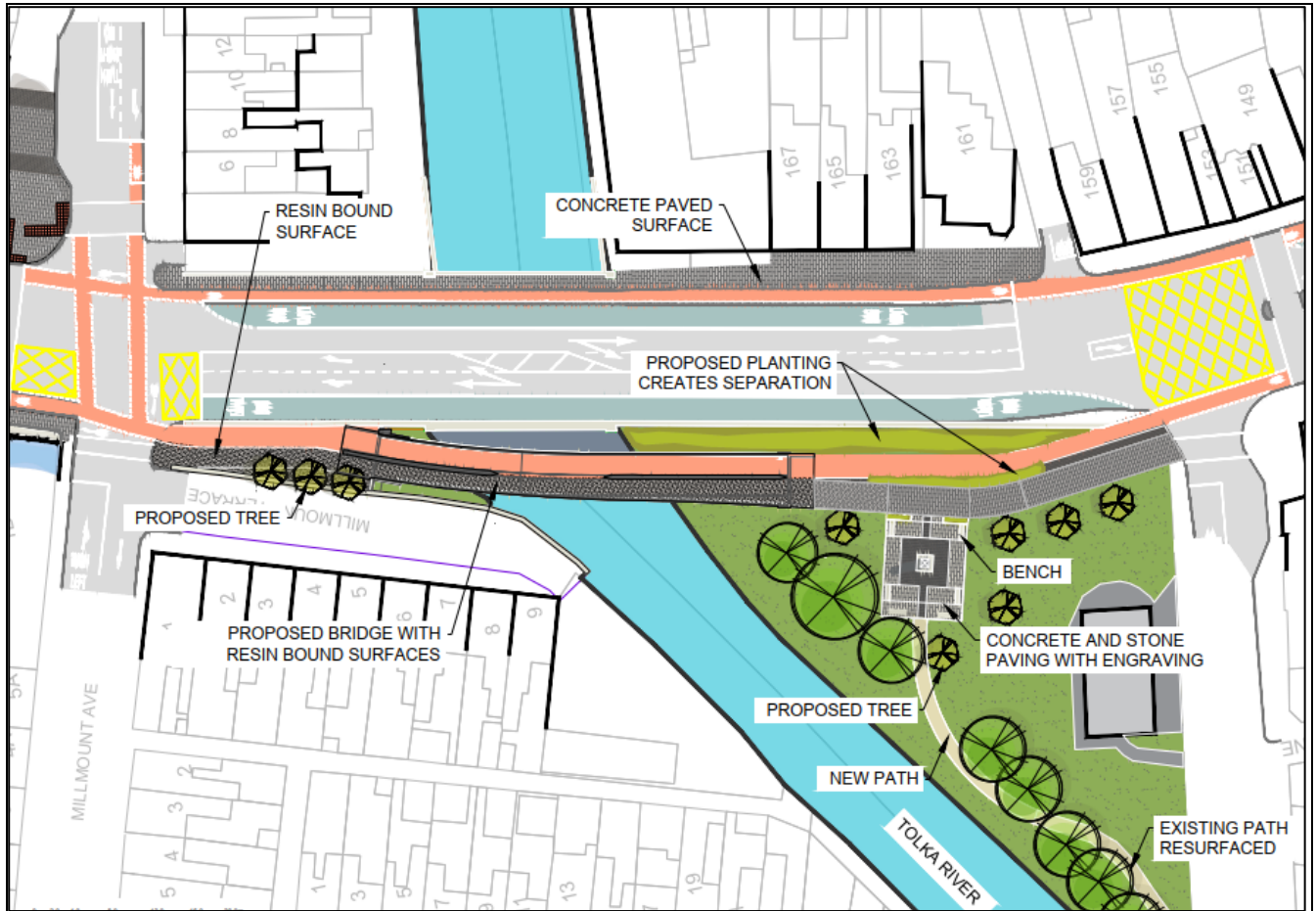
Theastóidh ón droichead a mholtae go mbainfí dhá chrann Poibleog laistigh de Pháirc Mhuire atá éagsúil óna chéile agus sé chrann Beithe Airgid in aice le hArdán Chnoc an Mhuilinn. Tá sé chraobh nua níos lú molta timpeall ar an limistéar pábháilte cearnach i bPáirc Mhuire, faoi réir ag fóntais faoi thalamh. Tá trí chrann ceannbhrait bheaga nua molta ag taobh thiar an droichid in aice le hArdán Chnoc an Mhuilinn.

Cuirfear meascán de phábháil chloiche agus choincréite in ionad an limistéir chearnach de phábháil atá ann faoi láthair timpeall na deilbhe ar an taobh ó dheas den abhainn mar aon le suíocháin nua mar fheabhsú ceantair áitiúil. Déanfar an cosán atá gar don abhainn a ailíniú agus a athdhromchlú chun bualadh leis an gcearnóg phábháilte nua. Tá plandáil bhreise le cur ar fáil ar an taobh thoir den chosán chun rochtain ar na claífoirt chaol as a dtiocfaidh taobh na habhann faoin struchtúr a chosc.

Dearadh struchtúr an droichid agus a uchtbhallaí le bheith caol agus ‘éadrom’ ó thaobh amhairc de chun radhairc ar an droichead bóthair atá ann cheana a choinneáil. Glacadh scéim dathanna dhá-ton a chruthóidh idirdhealú idir an giarsa lárnach agus an comhalta imeall lena gcuirtear cosc air a bheith monailiotach. Moltar barr-ráille an uchtbhalla, na poist agus an comhalta imeall a phéinteáil fionnliath. Tá an giarsa lárnach le bheith daite dearg ocsaíde lena léirítear an dath bríce dúdhearga i gcuid de na foirgnimh atá gar don droichead. Tá an painéal mogalra den uchtbhalla a mholtar le bheith ina chruach dhosmálta. Péinteálfar tarr an droichid dubh chun scáthéifeacht a chruthú a fheabhsaíonn cuma chaol an chomhalta imeall.

Moltar an trasdeic a bheith ina dhromchla frithshleamhnánach ina bhfuil comhiomlán nasctha le roisín eapocsach. Leanann an dromchla seo ar aghaidh go dtí an t-acomhal le hArdán Chnocán an Mhuilinn chun cur i bhfeidhm comhsheasmhach an ábhair chéanna a sholáthar. Déanfar an tslí rothaíochta a dhathú le roisín ‘Terracotta Tuscánach’ nó a leithéid ionas go mbeidh sé cosúil le ton lena gcomhlánaítear na gnáthslite rothaíochta caighdeánacha. Déanfar an cosán a dhathú i roisín liath ionas go gcomhlánaíonn sé na cosáin pábháilte nua sa cheantar (Íomhá 6-12).

Beidh púroga socraithe i moirtéal sa spás idir tarr an droichid agus an talamh chun iompar frithshóisialta a dhíspreagadh.

Íomhá 6-12: Dearadh Táscach Dhroichead Frank Flood

6.5 Roinn 5: Ascaill Gharraithe na Lus go Rae Granby

Chun lánaí bus agus raonta rothair a éascú i ngach treo is gá lána tráchta amháin isteach agus amach a bhaint idir Bóthar Chluain Life agus Sráid Eccles. Ina theannta sin, bainfean an tearmann lárnach tírdhreachaithe idir Ascaill Portland agus Bóthar Belvedere chun an trasghearradh riachtanach a éascú. Ó dheas de Bóthar Belvedere, coimeádfar an tearmann lárnach tírdhreachaithe atá ann faoi láthair.

Soláthrófar lánaí bus leanúnacha tríd, ach amháin cuid ghearr de thosaíocht bus comharthaíochta isteach idir Plás Whitworth agus Plás Portland. Ar Shráid Dorset Íochtarach, ó dheas de Shráid Eccles, moltar roinnt mion-ailínithe colbhaí chun bus, rothar agus lána tráchta aonair a sholáthar i ngach treo. Bainfean an cúlchiste lárnach péinteáilte chun é seo a éascú. Tá tionchar ag an Scéim Mholta ar cheithre siléar atá ann cheana féin. Déanfar na siléar a fháil agus a líonta le coinchréit.

Moltar srianta nua ar chasadh a chur i bhfeidhm ag na hacomhail seo a leanas:

- Cosc ar chasadh ar chlé ó Shráid Dorset go Plás Shionóid;
- Cosc ar chasadh ar dheis ó Shráid Dorset Íochtarach isteach go Sráid Eccles, agus
- Cosc ar chasadh ar chlé ó Shráid Dorset go Plás Hardwicke.

Ar Shráid Fhreidric Thuaidh, coinneofar an cosc ar thrácht ag casadh ar chlé ó Shráid Dorset Íochtarach agus an cosc ar thréthrácht ó Shráid Bhaile Coimín. Tá Sráid Fhreidric Thuaidh teoranta do lána tráchta amháin ag dul ó dheas agus lána tráchta amháin ó thuaidh ó aomhal Shráid Dorset le Rae Ghairdinéir.

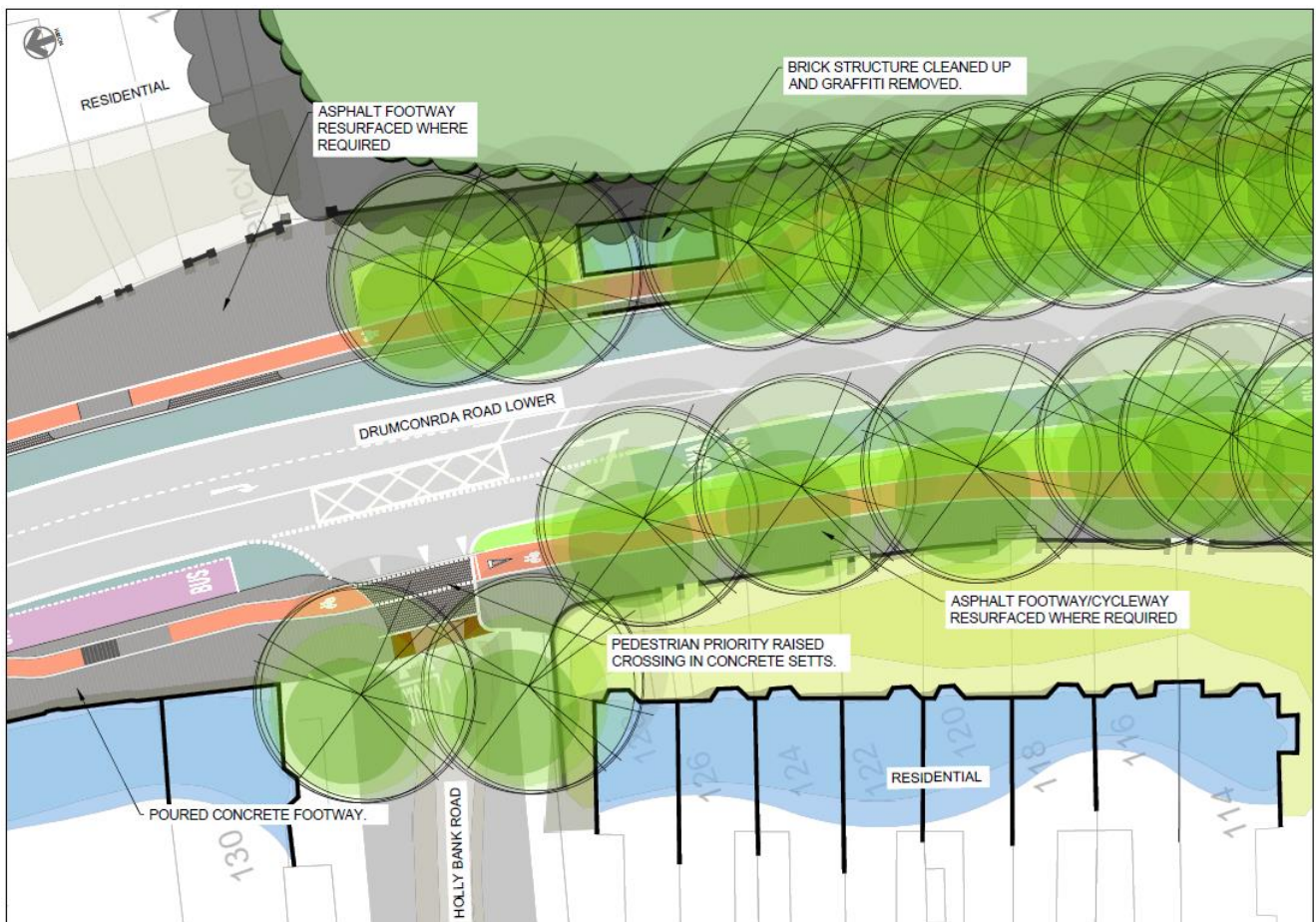
Ó dheas de Rae Ghairdinéir, coinneofar an lána tráchta agus an lána bus ó dheas atá ann cheana. Ceanglaíonn an chuid seo den Scéim Molta leis an leagan amach sráide atá ar Shráid Parnell faoi láthair. Cuirfear áiseanna rothaíochta déthreo ar fáil ar an taobh thiar de Chearnóg Parnell Thoir. Dúnfar an lána sciortha le casadh ar dheis ó Chearnóg Parnell Thuaidh chun an raon rothar dhá bhealach a éascú.

Rachaidh busanna amach ar Shráid Parnell, Cearnóg Parnell Thiar agus Rae Granby chun teacht ar Shráid Dorset Uachtarach. Cuirfear lána bus ar fáil feadh na mbóithre sin chun freastal ar bhusanna amach.

Na hacmhail chomharthaíochta reatha ag Bóthar Chluain Life; Bóthar Whitworth; Tá sé molta Bóthar Belvedere, An Cuarbhóthar Thuaidh, Sráid Ghairdinéir Uachtarach, Sráid Eccles agus Sráid Fhreidric Thuaidh/Sráid Bhaile Coimín a uasghrádú chun bonneagar feabhsaithe a sholáthar do choisithe agus rothaithe.

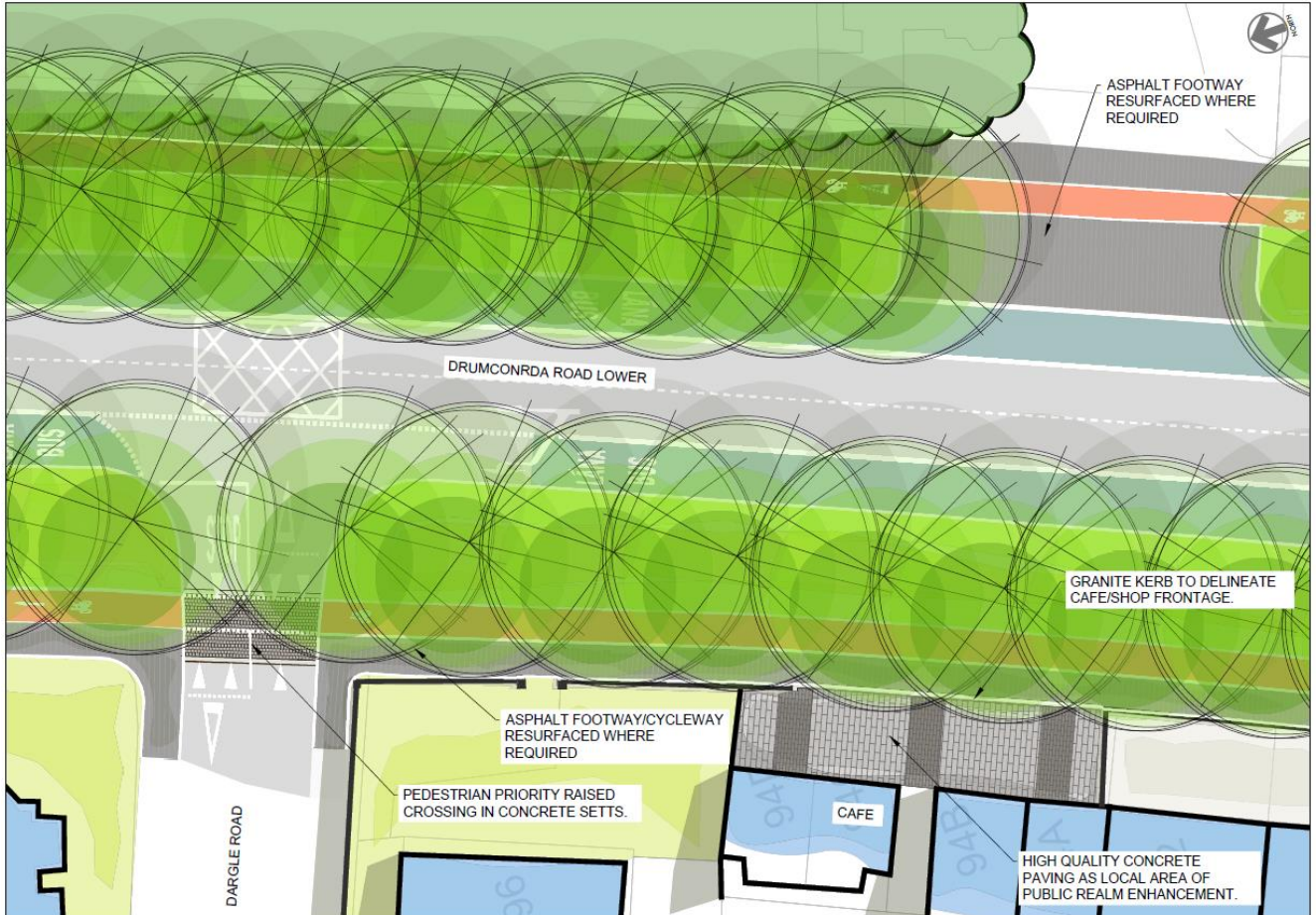
Baineadh leas as raonta rothar comhghrádaithe chun na colbhaí reatha a choinneáil agus an bealach ag druidim le lár na cathrach. Beidh na raonta rothar ag leibhéal an charrbhealaigh agus deighilte ón trácht ginearálta ag baint úsáide as colbhaí sciortha. Tá raonta rothar comhghrád molta ag Bóthar Dhroim Conrach Íochtarach, ó dheas agus Sráid Dorset Íochtarach, idir Acomhal Phlás Portland agus Acomhal Shráid Eccles.

Moltar oibreacha cothabhála don struchtúr bríce atá ag an taobh thuaidh de Bhóthar Dhroim Conrach Íochtarach chun an graifítí a bhaint a fheabhsóidh radharc na sráide agus an dearcadh go bhfuil sábháilteacht sa cheantar.

Íomhá 6-13: Dearadh Táscach den Taobh Thuaidh de Shráid Dhroim Conrach Íochtarach

Cé nach bhfuil gá leis an Scéim Molta a sheachadadh, d'fhéadfadh go n-áireofaí feabhsú ceantair áitiúil ar an limistéar pábháilte taobh amuigh den chaifé sa limistéar cónaithe siar ó Bhóthar Dhroim Conrach Íochtarach. Áirítear sa choincheap a mholtar pábháil choincréite liath d'ardchaighdeán agus colbhaí eibhir (Íomhá 6-14).

Íomhá 6-14: Dearadh Táscach de Chaifé agus Coisbhealaí sa Limistéar Cónaithe Siar ó Shráid Dhroim Conrach Íochtarach

Tá an ríocht uirbeach i Stáisiún Iarnróid Dhroim Conrach agus limistéar an Droichid le feabhsú trí na cosáin a ghlanadh. Chuirfí aon athailíniú ar chosáin mar gheall ar oibreacha a mholtar ar ais le hábhair chun teacht leis na hábhair atá ann cheana féin. Moltar pábháil agus ábhair colbha d'ardchaighdeán a choinneáil agus a athúsáid nuair is féidir.

Idir Stáisiún Dhroim Conrach agus Sráid Fhreidric Thuaidh moltar aon chosáin a ndéanann athailínithe colbha difear dóibh a athdhromchlú chun teacht leis na cosáin atá ann cheana trí úsáid a bhaint as pábháil eibhir agus colbhaí ar ardchaighdeán mar is gá le coinneáil agus athúsáid ábhar pábhála agus colbhaí molta sa chuid seo.

Moltar an lárstráice athdheartha ag an gcuid thuaidh den chuid a bheith críochnaithe in ábhair chun teacht leis an scéim reatha. Déanfar athbhreithniú ar speicis crann agus claiseanna crann atá ann cheana mar thoradh ar theipeanna le déanaí. Moltar na haibhinní crann seo a athphlandú le speiceas athléimneach níos oiriúnaí agus mionsonrófar é i gcomhairle leis an údarás. Moltar freisin prúnáil le haghaidh cothabháil ar chrainn sráide eile atá ann cheana.

Moltar pábháil choincréite agus colbhaí eibhir d'ardchaighdeán do Shráid Fhreidric Thuaidh agus do Rae Granby. Moltar colbhaí eibhir atá ann cheana a choinneáil agus a athúsáid nuair is féidir.

Tá gá le siléir agus gabhálacha príobháideacha a fháil go buan laistigh den Chuid seo feadh Shráid Dorset Uachtarach.

7. Tógáil

Táthar ag súil leis go dtógfadh sé 36 mí go neasach Céim Tógála na Scéime Beartaithe a chríochnú. Tógfar é bunaithe ar chríochnú rannóige aonair a mbeidh tréimhsí níos giorra acu ina n-aonar idir 3 mhí agus 18 mí de ghnáth.

Áireofar i dtógáil na Scéime Beartaithe na gníomhaíochtaí seo a leanas:

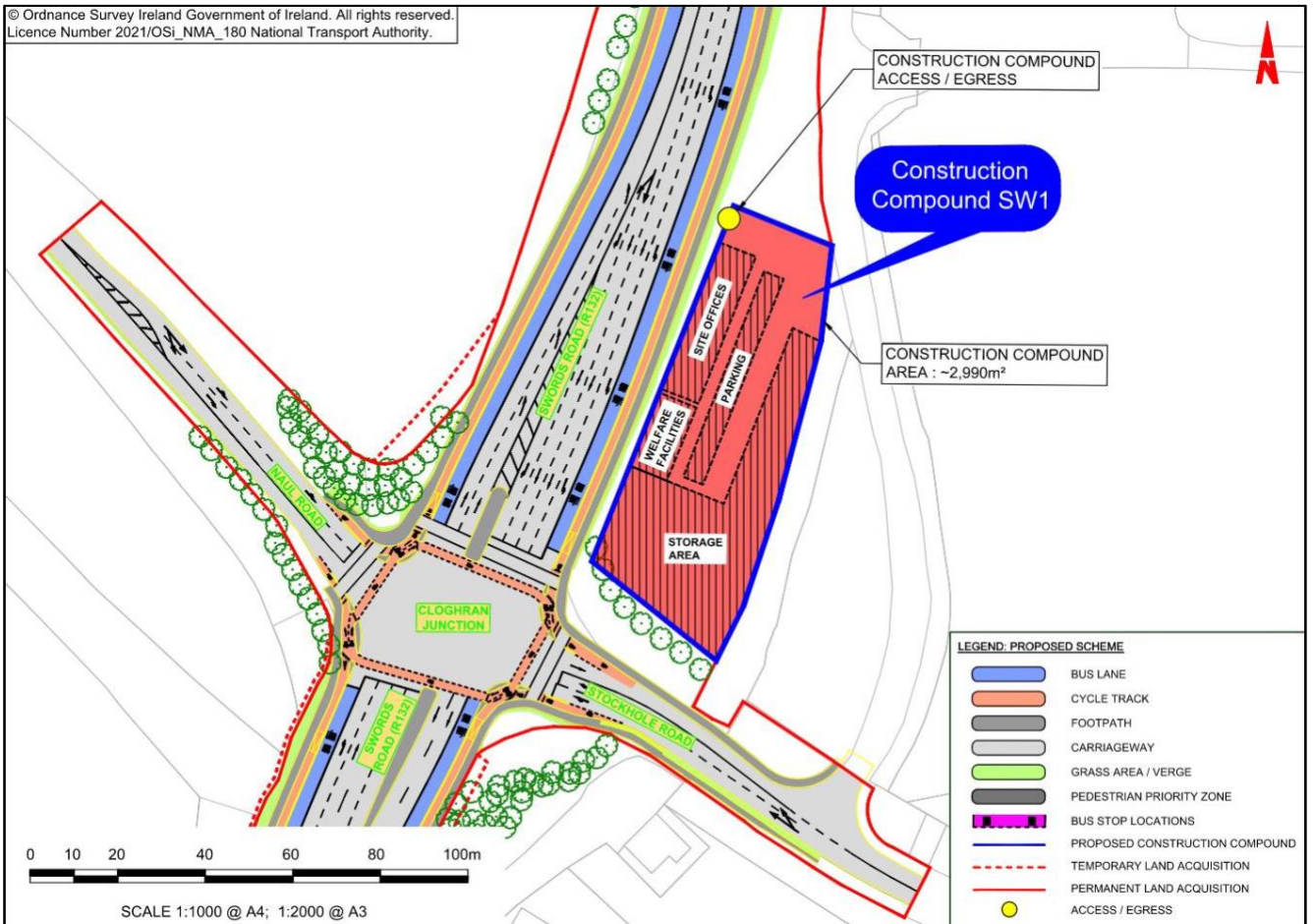
- Oibreacha ullmhúcháin agus glanta láithreáin, lena n-áirítear:
 - Talamh a fháil nuair is gá talamh a thógáil go sealadach nó go buan;
 - Suiteáil fálú agus comharthaí;
 - Cosaint crann agus fásra le coinneáil;
 - Glanadh fásra agus cóireáil ar speicis plandaí ionracha neamhdhúchasacha;
 - Imscrúduithe seandalaíochta;
 - Imscrúduithe talún;
 - Comhdhúille Tógála a chur ar bun;
 - Soilsíú sealadach a shuiteáil; agus
 - Scartáil earraí mar bhallaí, geataí, fálú, cuailí soilsithe agus stadanna bus.
- Úasdátaithe bóithre agus sráideanna, lena n-áirítear:
 - Malartuithe maidir le cúrsaí rochtana agus an carrchlós;
 - Cur i bhfeidhm na mbeart sábháilteachta do choisithe agus rothaithe;
 - lamh bóithre nó malairí slí a chur i bhfeidhm;
 - Tochaltán barrithreach agus fo-ithreach;
 - Oibreacha ar siléir;
 - Ceartú nó úasgráduithe don sruthchóras;
 - Athailíniú, cur in ionad nó cosaint d'fhóntais agus seirbhísí;
 - Tógáil pábhála, lena n-áirítear carrbhealach, colbhaí; timpealláin a athrú go hacomhail faoi rialú soilse tráchta; athruithe ar pháirceáil agus ar bhánna lódála; uasghrádú ar chosáin; raonta rothair a chur isteach; feabhsuithe lena gclúdaítear stadanna bus atá ann cheana agus nua (oileán, láthair tuirlingthe comhroinnte, inlíne, cineálacha leataobh, agus scáthlín, CCTV agus taispeántais faisnéise); srl.;
 - Uasghrádú ar throscaín bhóthair (lena n-áirítear troscán sráide, comharthaí, soilsíú, agus córais chumarsáide);
 - Tógáil droichid in aice le slí trasna Dhroichead Frank Flood ar Abhainn na Tulchann;
 - Oibreacha a neartú ar shlí trasna Dhroichead Frank Flood ar Abhainn na Tulchann ;
 - Tírdhrechtú.
 - An láithreán tógála a chur as feidhm, lena n-áirítear na háiseanna agus trealamh tógála go léir a bhaint.

Beidh na Campúin Tógála feadh na Scéime Beartaithe ar fáil sna háiteanna seo a leanas:

- Campún Tógála SW1: Timpeallán Chlochráin;
- Campún Tógála SW2: Crois Bhaile Choilín;
- Campún Tógála SW3: Lána na Cúlóige;
- Campún Tógála SW4: Ascaill Uí Choileáin; agus
- Campún Tógála SW5: Droichead Dhroim Conrach.

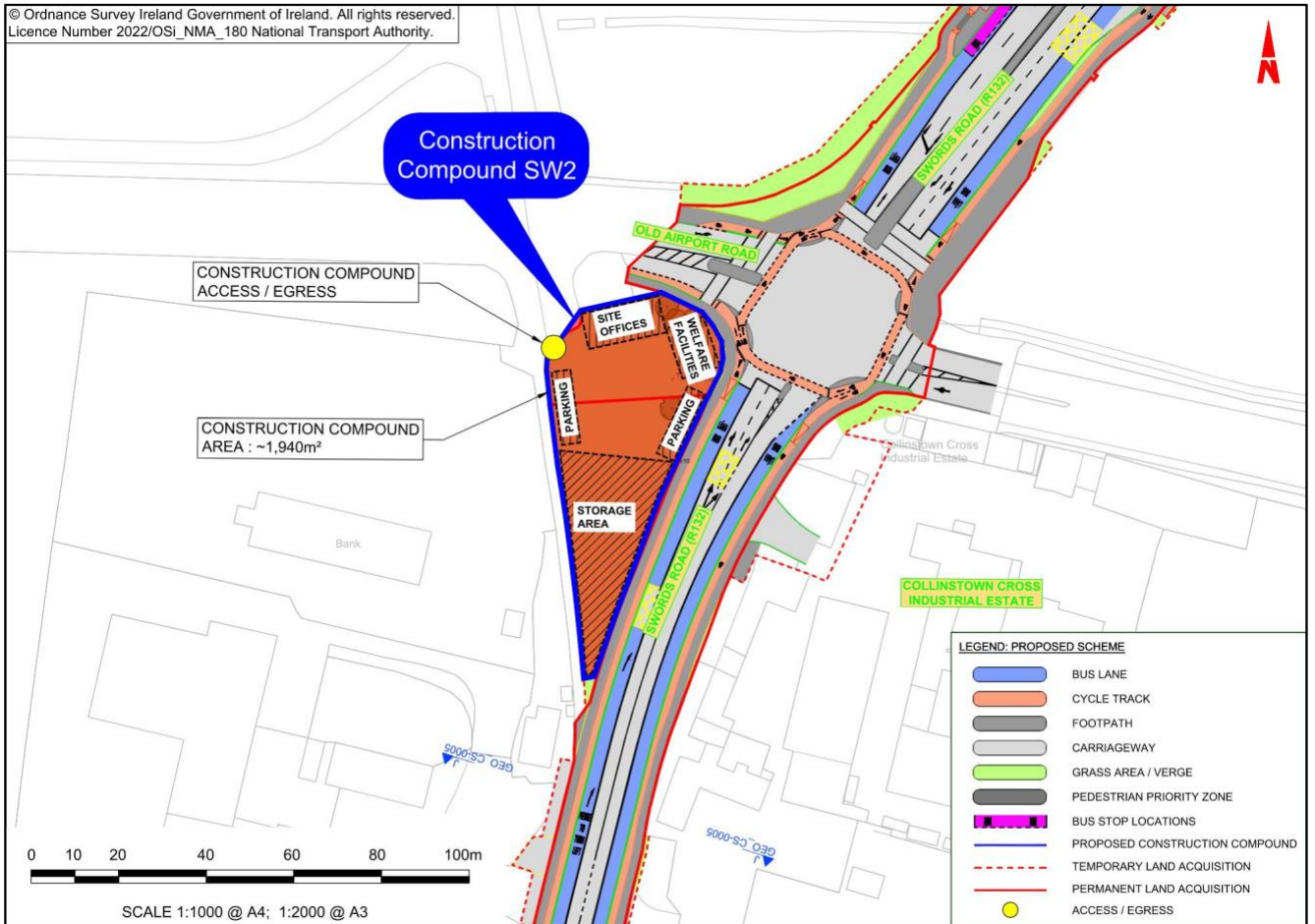
Bainfear úsáid as Campúin Tógála mar phríomhláithreán chun ábhar, plandaí agus trealamh a stóráil, oifigí suímh, áiseanna leasa oibríthe agus páirceáil ghluasteáin theoranta. Déanfar iad a dhaingniú, chun a chinntiú go ndéanfar an t - ábhar agus an t - innealra go léir ar an láthair a stóráil go sábháilte. Cuirfear suas sconsaí sealadacha, agus fostófar gardaí slándála. Léirítear na Comhdhúile Tógála in Íomhá 7-1 go Íomhá 7-5.

Beidh an Campún Tógála SW1 suite soir ó thuaidh de Acomhal Chlochráin, le slí isteach / amach ó Bhóthar Shoir, mar a thaispeántar iníomhá 7-1 .

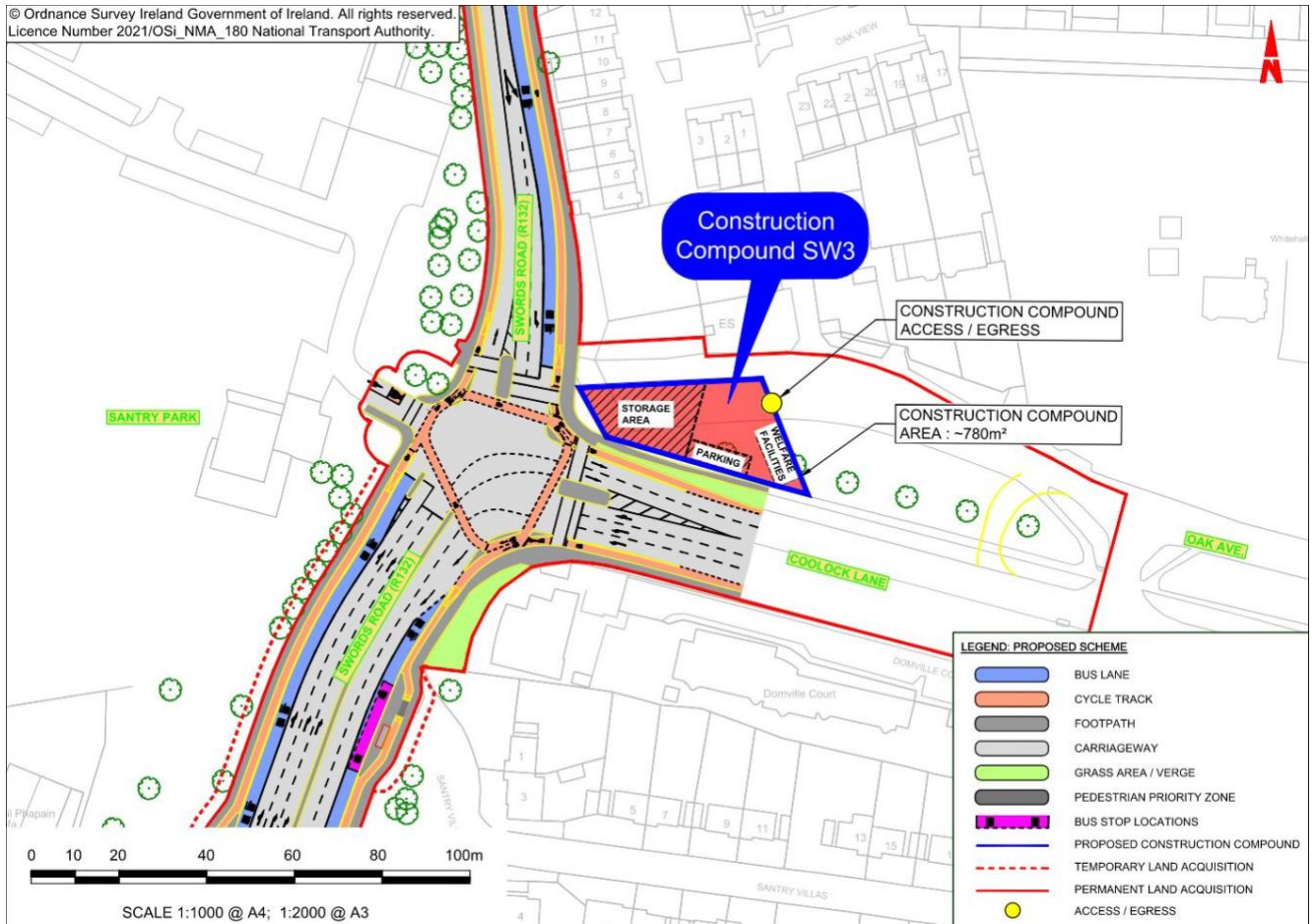
Íomhá 7-1: Suíomh agus méid Champúin Tógála SW1

Beidh an Campún Tógála SW2 suite siar ó dheas de Chrois Bhaile Choilín, le slí isteach / amach ó Sheanbhóthar an Aerfoirt, mar a thaispeántar iníomhá 7-2 .

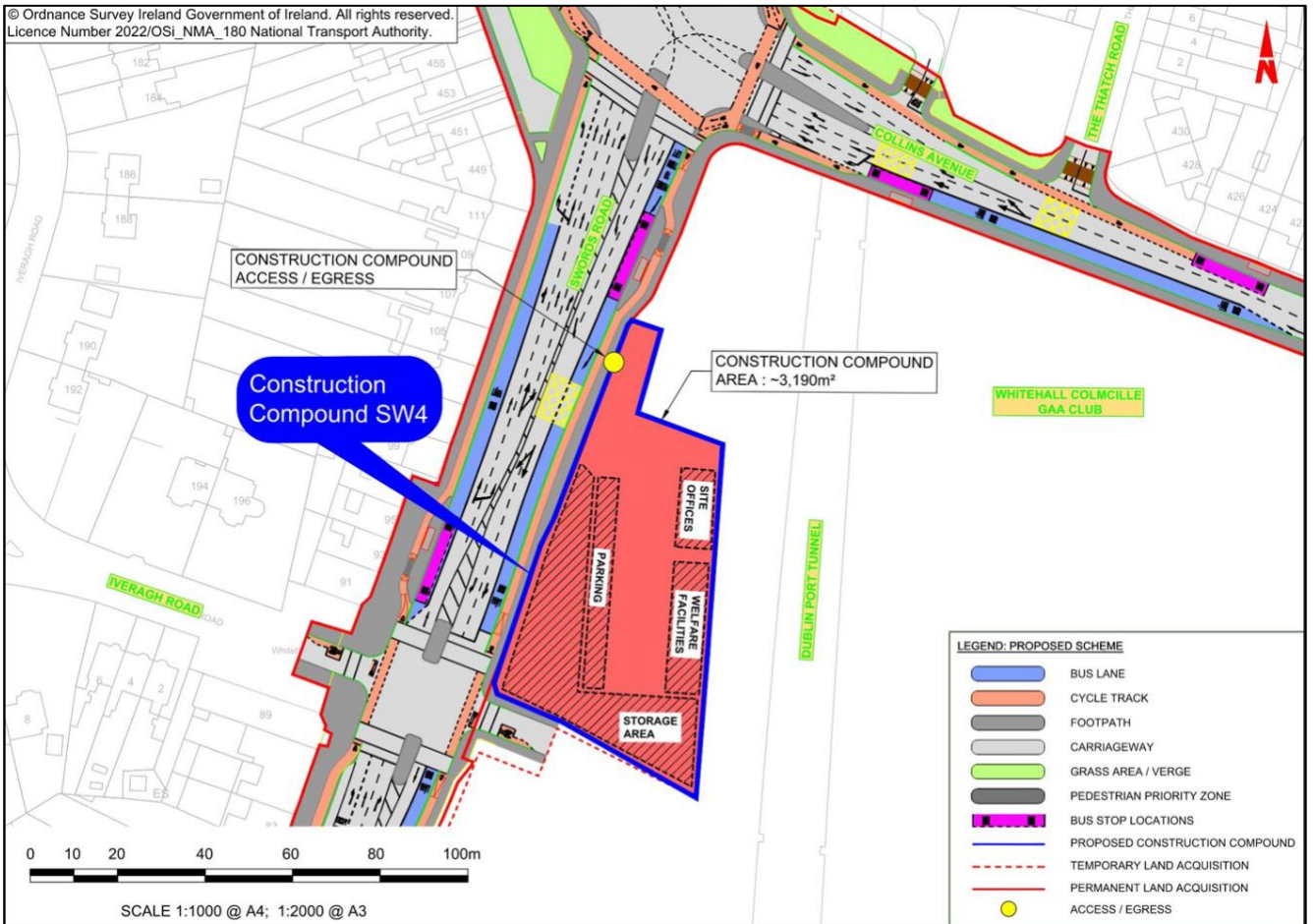
Íomhá 7-2: Suíomh agus méid Champúin Tógála SW2

Beidh an Campúin Tógála SW3 suite ó thuaidh de Lána na Cúlóige, le slí isteach / amach ó Lána na Cúlóige, mar a thaispeántar iníomhá 7-3 .

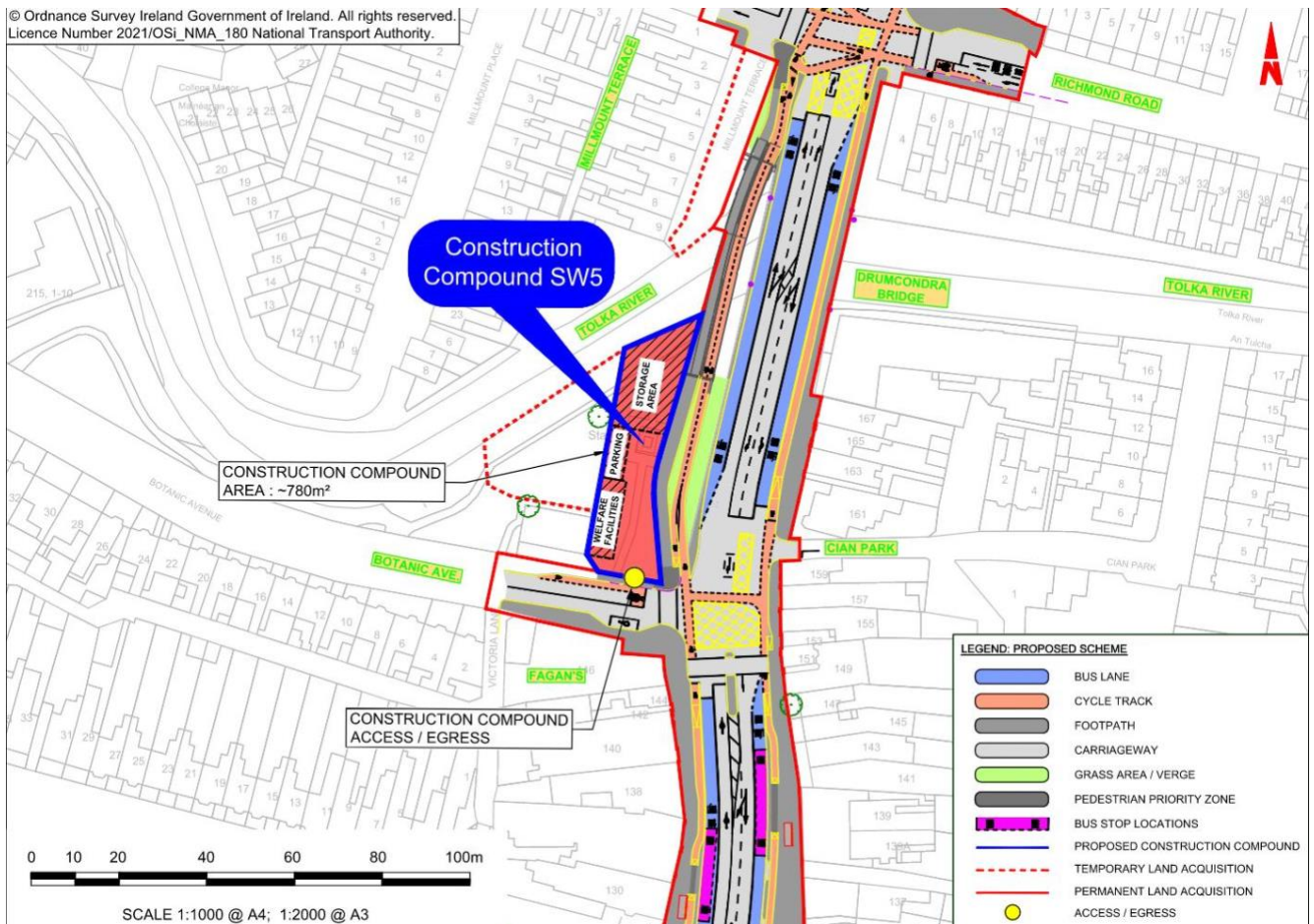
Íomhá 7-3: Suíomh agus méid Champúin Tógála SW3

Beidh an Campúin Tógála SW4 suite ag Acomhal Ascaill Uí Choileáin, le slí isteach / amach ó Bhóthar Shoir, mar a thaispeántar iníomhá 7-4 .

Íomhá 7-4: Suíomh agus méid Champúin Tógála SW4

Beidh an Campún Tógála SW5 suite ag Droichead Frank Flood, idir an Tulcha agus Ascaill Gharraithe na Lus, le slí isteach / amach ó Ascaill Gharraithe na Lus, mar a thaispeántar iníomhá 7-5 .

Íomhá 7-5: Suíomh agus méid Champúin Tógála SW5

7.1 Plean Bainistíochta Comhshaoil Tógála

Ullmhaíodh Plean Bainistíochta Comhshaoil Tógála (CEMP) a chuireann síos ar an straitéis bainistíochta comhshaoil iomlán a chuirfeadh i bhfeidhm le linn Chéim na Tógála den Scéim Mholta. Áiríonn an CEMP na bearta maolaithe a chuirfeadh i bhfeidhm chun cosaint comhshaoil a sholáthar le linn Chéim na Tógála den Scéim Mholta. Téann an CEMP i ngleic leis an mbainistiú tráchta, bainistiú acmhainne agus dramhaíola, bainistiú ar speicis lonracha, bainistiú ar uisce dromchla agus bearta freagartha ar eachtraí comhshaoil.

Déanfaidh an tÚdarás (an Fostóir do na hoibreacha tógála) an CEMP a nuashonrú sula gcuirfeadh tús leis an gCéim Tógála, ionas go n-áireofar aon bhearta breise a theastaíonn de bhun coinníollacha a ghabhann le haon chinneadh cead a dheonú. Leagfaidh an tÚdarás amach Ceanglais an Fhostóra sa Chonradh Foirgníochta lena n-áirítear na bearta maolaithe uile is infheidhme a shainnítear sa TMTT seo, chomh maith le bearta breise a cheanglaítear de bhun coinníollacha a ghabhann le haon chinneadh formheas a dheonú.

Tá aird ag CEMP ar an treoir atá le fáil i dTreoirlínte TII maidir le Plean Oibriúcháin Comhshaoil a Chruthú, a Chur i bhFeidhm agus a Chothabháil, agus ar an lámhleabhar a d'fhoilsigh an Construction Industry Research and Information Association (CIRIA) sa Ríocht Aontaithe, Environmental Good Practice on Site Guide, 4ú hEagrán (CIRIA 2015).

7.2 Plean Bainistíochta Trácht maidir le Tógáil

Ullmhaíodh Plean Bainistíochta um Trácht Foirgníochta (CTMP) chun an bealach a ndéanfar an comhéadan idir an pobal agus an trácht a bhaineann leis an tógáil a bhainistiú agus an bealach a ndéanfar an ghluaiseacht feithicilí a rialú a léiriú.

Fanfaidh na bóithre agus na sráideanna ar feadh na Scéime Molta a ndéanfar a uasghrádú ar oscailt don trácht, nuair is indéanta, i rith na Céime Tógála. Chun gluaiseachtaí trácht a chothabháil, beidh sé riachtanach, i gcásanna teoranta, roinnt atreoruithe trácht nó srianta ar lánaí a dhéanamh go háitiúil chun gnéithe áirithe de na hoibreacha a chur i gcrích.

Coimeádfar rochtain ar réadmhaoine chomh fada agus is indéanta le réasún. Cé go mbeidh srianta sealadacha ar rochtain le linn na ngnáthuaireanta oibre cuirfear in iúl iad agus socrófar iad i gcomhairle leis na húsáideoirí a mbeidh tionchar orthu. Coimeádfar rochtain d'fheithicilí éigeandála freisin.

Nuair is féidir, coimeádfar bealaí rothaíochta agus coisithe feadh an bhealaigh ar feadh ré na n-oibreacha tógála. Más gá, cuirfear ar fáil bealaigh mhalartacha chun turais choisithe agus rothaíochta a éascú. Coimeádfar ar siúl seirbhísí bus ach d'fhéadfaí gá le tuilleadh stadanna bus a athshuí chun na hoibreacha a éascú.

Críochnófar na hoibreacha cuid i ndiaidh choda feadh na conaire ionas nach gcuirfidh an obair tógála isteach ar aon áit thar thréimhse rófhada ama ar feadh na tréimhse de thart ar 36 mí. Éascóidh NTA cumarsáid réamhghníomhach na n-oibreacha sceidealta pleanáilte le comhoibriú an chonraitheora cheaptha chun a chinntiú go gcoinnítear daoine aonair, gnóthais agus pobail ar an eolas faoi chur isteach sealadach dóchúil atá le teacht.

8. Tionchair Chomhshaoil agus Maolú

Soláthraíonn an próiseas EIA deis luachmhar chun tionchair chomhshaoil ionchasacha a laghdú trí mhionchoigeartú dearaidh, agus bhí sé seo ina chuid dhílis den phróiseas dearaidh don Scéim Mholta, agus ag an am céanna ag cinntiú go mbaintear amach cuspóirí na Scéime Molta. Ina theannta sin, ionchorpraíodh aiseolas a fuarthas ón gclár comhairliúcháin cuimsitheach a rinneadh le linn an phróisis um roghnú roghanna agus forbairt dearaidh nuair is cuí.

Tá dearadh na Scéime Molta tar éis a bheith forbartha go dtí an bpointe gur féidir na tionchair timpeallachta go léir a bheith aitheanta agus féadtar measúnacht tionchair timpeallachta atá cuimsitheach a bheith déanta.

Leagfaidh an NTA (an Fostóir do na hoibreacha tógála) Riachtanais an Fhostóra sa Chonradh Tógála amach agus cinnteoidh sé go gcloífeadh le gach beart maolaithe is infheidhme a shainaithnítear sa EIAR, chomh maith le bearta breise a theastaíonn in aon choinníollacha a ghabhann le cinneadh An Bord Pleanála le ceadú a dheonú. Is é a bheith i gceist le soláthar an chonraitheora tógála ná an cinneadh go bhfuil an conraitheoir ceaptha inniúil ar na hoibreacha a dhéanamh, lena n-áirítear cur i bhfeidhm éifeachtach na mbeart maolaithe. Ceanglófar ar an gconraitheoir tógála ceaptha oibreacha na Scéime Molta a phleanáil agus a thógáil de réir Riachtanais an Fhostóra, agus fostóidh an NTA foireann Ionadaíochta Fostóra a mbeidh an inniúlacht chuí acu chun an conradh tógála a riar agus monatóireacht a dhéanamh air chun Riachtanais an Fhostóra a chomhlíonadh. Beidh gach beart maolaithe atá mionsonraithe sa EIAR seo agus na doiciméid ábhartha a ghabhann leis dá réir.

Soláthróidh na codanna seo a leanas achoimre ar na measúnachtaí do chuile topaic timpeallachta agus leagtar síos na tionchair is dócha a bheith ann mar thoradh ar an obair tógála agus oibriú na Scéime Molta. Tá cur síos ar na topaicí comhshaoil seo a leanas:

- Cúrsaí tráchtá agus iompair;
- Caighdeán Aeir;
- Aeráid;
- Torann & Creathadh;
- Daonra;
- Sláinte Daonna;
- Bíthéagsúlacht;
- Uisce
- Ithreacha Talún, Geolaíocht & Hidrigeolaíocht;
- Oidhreacht Seandálaíochta & Chultúrtha;
- Oidhreacht Ailtireachta;
- Tírdhreach (Bailidhreach) & Amharc;
- Dramhaíl & Acmhainní;
- Sócmhainní ábhair;
- Riosca de mhórthimpistí agus / nó tubaistí; agus
- Tionchair charnacha agus timpeallachta.

8.1 Trácht & Iompar

Tá dhá chuid shoiléir den mheasúnacht tionchair tráchta agus iompair: na hathruithe fisiciúla ar na gréasáin iompair agus an mionsamhlú tráchta.

Rinneadh na tionchair tráchta agus iompair a mhiondealú sna na hábhair mheasúnaithe seo a leanas do na Céimeanna Tógála agus Oibriúcháin araon:

- Measúnú ar athruithe fisiciúla:
 - **Bonneagair coisithe:** Na hathruithe ar chaighdeán an bhonneagair coisithe de bharr na Scéime Molta;
 - **Bonneagar rothaíochta:** Na hathruithe ar chaighdeán an bhonneagair rothaíochta de bharr na Scéime Molta;
 - **Bonneagar bus:** Na hathruithe ar chaighdeán an bhonneagair do bhusanna de bharr na Scéime Molta; agus
 - **Páirceáil / Lódáil:** Na hathruithe ar infhaighteacht pháirceála agus lódála de bharr na Scéime Molta.
- An measúnú samhaltú - bhunaithe:
 - **People Movement:** Rinneadh measúnú chun a fháil amach faoin tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag an Scéim bheartaithe ar an méid daoine a bheidh ag dul feadh na Scéime Molta (de réir mhodh - trácht siúl, rothaíochta, bus agus ginearálta) le linn na Céime feidhmiúcháin;
 - **Táscairí Feidhmíochta Bus:** Na hathruithe ar amanna aistear atá tuartha agus infhaighteacht na mbusanna a mbeidh ann de bharr na Scéime Molta; agus

Trácht Ginearálta: Na tionchair dhíreacha agus indíreacha ar thrácht ginearálta ag baint úsáid as an Scéim Bheartaithe agus an gréasán bóithre mórthimpeall. Le haghaidh Chéim na Tógála ullmhófar socrúithe bainistíochta tráchta sealadacha, atá doiciméadaithe i bPlean Bainistíochta Trácht Tógála, de réir 'Lámhleabhar um Chomharthaí Tráchta, Caibidil 8 Bearta Tráchta Sealadacha agus Comharthaí le haghaidh Oibreacha Bóthair' de chuid na Roinne Iompair. Cuirfear i bhfeidhm bearta chun na tionchair a bhaineann leis an gCéim Tógála a mhaolú. Ullmhóidh an conraitheoir ceaptha Plean Bainistíochta Soghluaisteachta Chéim na Tógála, mar a thuairiscítear sa Plean Bainistíochta Timpeallachta Tógála chun a phearsanra a spreagadh chun taisteal chuig an láthair trí mhodhanna inbhuanaithe.

Baintear de thátal as an measúnú go mbeidh an tionchar le linn Chéim na Tógála Diúltach, Beag go Measartha, agus Sealadach i nádúr le cur i bhfeidhm na mbeart maolaithe molta thuas.

Cinneann na tionchair a mheasúnaítear don Chéim Oibriúcháin an chaoi a gcomhtháthaíonn an Scéim Mholta laistigh den líonra atá ann cheana féin agus athruithe ar shreabha tráchta sa limistéar staidéir díreach agus indíreach. Taispeánann an measúnú an méid a leanas:

- **Bonneagair coisithe:** Beidh tionchar Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach ar cháilíocht an bhonneagair coisithe feadh Roinn 1, ag na feabhsuithe ar cháilíocht an bhonneagair choisithe, Dearfach, Measartha agus Fadtéarmach i Roinn 2, Dearfach, Suntasach agus Fadtéarmach i Roinn 3, Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach i Roinn 4 agus Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach do Chuid 5 den Scéim Molta.
- **Bonneagar rothaíochta:** Beidh na feabhsuithe a d'fhéadfadh a bheith ann ar cháilíocht an bhonneagair rothaíochta Dearfach, Neafaiseach agus Fadtéarmach i Roinn 2, Dearfach, An-Measartha agus Fadtéarmach i Roinn 1 agus Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach i Roinn 3, 4 agus 5.
- **Bonneagar bus:** Léirítear le torthaí an mheasúnaithe sin go mbeidh na feabhsuithe ar cháilíocht an bhonneagair busanna Dearfach, Neafaiseach agus Fadtéarmach i Roinn 1, Dearfach, Measartha agus Fadtéarmach i Roinn 2, Dearfach, Domhain agus Fadtéarmach i Roinn 3, Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach do Roinn 4 agus Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach do Roinn 5.
- **Páirceáil agus Lódáil:** Léirítear le torthaí an mheasúnaithe go mbeidh cailteanas foriomlán de 88 spás (-27 spás i gCuid 2, -8 spás i Roinn 3, -4 spás i Roinn 4, agus -19 spás i Roinn 5) mar thoradh ar na hathruithe ar an soláthar páirceála agus lódála. I bhfianaise chineál an chailteanais páirceála

agus infhaighteacht spásanna malartacha sa limistéar staidéir indíreach, meastar go mbeidh an tionchar Diúltach, Neafaiseach go Measartha, Fadtéarmach i Ranna 2, 3, 4 agus 5.

- **Gluaiseachtaí Daoine:** Ar an iomlán, meastar go mbeidh tionchar Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach ag an Scéim Bheartaithe ar ghluaiseacht inbhuanaithe daoine feadh na conaire.
- **Táscairí Feidhmíochta Líonra Bus:** Ar an iomlán táthar ag súil go mbeidh na feabhsuithe ar fheidhmíocht an líonra d'úsáideoirí bus feadh na Scéime Beartaithe Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach.

Táscairí Feidhmíochta Líonra Tráchta Ginearálta: Ar an iomlán, cinneadh go mbeidh tionchar an laghdaithe ar shreafaí tráchta ginearálta feadh na Scéime Beartaithe Dearfach, Measartha agus Fadtéarmach agus go mbeidh tionchar an tráchta ghinearálta athdháilte feadh an ghréasáin bóithre mórthimpeall Diúltach, Neafaiseach agus Fadtéarmach. Mar sin, ar an iomlán, ní bheidh aon mheath suntasach ar an timpeallacht tráchta ghinearálta sa limistéar staidéir mar thoradh ar chuspóirí na scéime a bhaint amach maidir le tosaíocht fheabhsaithe mód inbhuanaithe a sholáthar feadh an limistéir staidéir dhíreach. Soláthróidh an Scéim Bheartaithe tionchair láidre dhearfacha do chaighdeán an bhonneagair choisithe, rothaíochta agus busanna i rith na Céime Oibriúcháin, ag cur feabhas le gluaiseacht na ndaoine de réir cuspóirí na scéime. Ag eascairt as na feabhais seo beidh roghanna malairte níos fearr don gcarr príobháideach agus cuirfear chun cinn athruithe ó úsáid na ngluaisteán príobháideach chuig siúil, rothaíocht agus iompar poiblí, agus beidh spás do níos mó daoine feadh na conaire a éascóidh taisteal inbhuanaithe na ndaoine nuair a tiocfaidh fás ar leibhéal an daonra agus fostaíochta sa todhchaí. Fad is a bhíodhas ag forbairt dearadh na scéime seo, cloíodh leis na treoracha rochtana agus prionsabail uilíocha dearaidh atá cuí chun rochtain a chur ar fáil do chuile úsáideoir.

Ó dtarlaíonn sé go n-eascraíonn tionchar mhaith ón Scéim bheartaithe maidir le gluaiseacht na ndaoine, trí shiúl, rothaíocht agus dul ar bhusanna, níor measadh na beartais mhaolaithe nó monatóireachta seachas na cinn a bhí ionchorpraithe mar chuid den Scéim bheartaithe. Inchorpraítear na tionchair ar an trácht agus ar chúrsaí páirceála / lódála, lena n-áirítear beartais mhaolaithe na Scéime Mhóla agus ní gá tuilleadh beartais maolaithe a chur san áireamh.

Tá sé léirithe in anailís bhreise atá déanta leis na samhlacha a ghabhann leis an Scéim Mhóla go n-éascófar leis an mbonneagar bus nua leibhéal suntasach athléimneachta do sheirbhísí bus a bhainfidh úsáid as an Scéim Mhóla, chomh luath agus a chuirtear i bhfeidhm í agus as an bpointe sin amach. Leis an Scéim Mhóla, soláthrófar leibhéal níos airde cosanta do chomhsheasmhacht agus d'iontaofacht ama turais bus agus ligfear leis patrún seirbhíse agus minicíocht na seirbhísí bus araon a bheith méadaithe amach anseo chun freastal ar an éileamh breise gan tionchar diúltach suntasach a bheith aige ar iontaofacht am turais bus nó saoráidí rothaíochta agus coisithe a oibriú.

8.2 Caighdeán an Aeir

Mar chuid den mheasúnú ar cháilíocht an aeir rinneadh athbhreithniú ar na sonraí foilsithe a bhí ar fáil, chomh maith le hathbhreithniú ar na treoirínte infheidhmithe, monatóireacht ar cháilíocht an aeir ag láithreáin íogaire ar fad chúrsa na Scéime Molta agus ríomhanna chun tionchair ar cháilíocht an aeir a d'fhéadfadh tarlú mar thoradh ar an Scéim Mholta a mheas.

Comhlíonann cáilíocht an aeir atá ann faoi láthair ar feadh fhormhór na gcodanna den Scéim Bheartaithe caighdeáin cháilíochta aeir Náisiúnta agus An Aontais Eorpaigh. Mar sin féin, sáraíodh an meánluach teorann bliantúil do dhé-ocsaíd nítrigine (NO₂) ag láithreacha monatóireachta gar d'acomhal Ascaill Pháirc an Tobair ar Bhóthar Dhroim Conrach Uachtarach.

Áirítear ar na tionchair a measúnaíodh do Chéim na Tógála astuithe deannaigh ó ghníomhaíochtaí amhail glanadh agus ullmhú láithreáin, atreorú fónais, oibreacha tógála bóithre agus acomhail, créfoirt agus tírdhreachtú. Ba é conclúid an mheasúnaithe go mbeidh astuithe deannaigh sa Chéim Tógála Neodrach, Gearrthéarmach tar éis maolaithe agus monatóireachta. Cuirfear bearta maolaithe iomchuí i bhfeidhm chun a chinntiú go n-íoslaghdaítear núis deannach tógála le linn na Céime Tógála.

Meastar freisin tionchair cháilíocht an aeir a bhaineann le trácht na Céime Tógála chomh maith le hathruithe ar shruthanna tráchta. Ba é conclúid an mheasúnaithe go mbeidh astuithe tráchta na Céime Tógála de chineál Neodrach, Gearrthéarmach agus mar sin ní bheidh an tionchar ar cháilíocht an aeir suntasach.

Rinneadh measúnú ar an tionchar ar cháilíocht an aeir a d'fhéadfadh a bheith ann a bhaineann le tionchair tráchta bóthair ar ghabhdóirí éiceolaíochta áitiúla a bheith Diúltach, Neafaiseach, Gearrthéarmach i ndiaidh maolaithe agus monatóireachta.

Is é conclúid an mheasúnaithe ar thionchair ar cháilíocht an aeir a d'fhéadfadh a bheith ann a bhaineann le gníomhaíochtaí na Céime Tógála go mbeidh na hoibreacha de chineál neodrach agus gearrthéarmach, agus le cur i bhfeidhm na mbearta maolaithe atá beartaithe, ní bheidh an tionchar ar cháilíocht an aeir suntasach.

I measc na dtionchar a ndearnadh measúnú orthu don Chéim Oibriúcháin, áirítear na tionchair fhéideartha atá ann ar cháilíocht an aeir a bhaineann le hathruithe ar shreafaí tráchta ar fad chúrsa na Scéime Molta chomh maith le lánaí tráchta agus sreafaí tráchta a bheidh athailínithe. Tá drochthionchar measartha tuartha ar an gCuarbhóthar Thuaidh R101 agus ar an R108 Bóthar Bhaile Phib. Mar sin féin is toradh é seo ar thiúchan bunlíne arda truailléan mar aon le méadú ar shreabhadh tráchta ag an láthair seo mar thoradh ar an Scéim Mholta. Agus teicneolaíocht astuithe feithiclí ag feabhsú, meastar go mbeadh tionchar gearrthéarmach ag baint leis an Scéim Mholta sa láthair seo. Go ginearálta, meastar go mbeidh na tionchair a bhaineann le hastuithe tráchta na Céime Oibriúcháin neodrach agus fadtéarmach.

8.3 Aeráid

Sainmhínítear aeráid mar an mheánaimsir thar thréimhse ama, agus is athrú suntasach é an t-athrú aeráide ar an meánaimsir. Is feiniméan nádúrtha é an t-athrú aeráide ach le blianta beaga anuas tá tionchar ag gníomhaíochtaí daonna, trí gháis cheaptha teasa a scaoileadh, ar an aeráid.

Rinneadh athbhreithniú ar astaíochtaí gás ceaptha teasa, ar na treoirlínte infheidhmithe agus ar na ríomhanna réamh-thuartha chun na tionchair a bheidh ar an aeráid a mheas mar chuid den mheasúnú aeráide. Rinneadh measúnú ar an Scéim Mholta freisin i dtéarmaí a leochaileachta i leith athrú aeráide.

I measc na dtionchar a ndearnadh measúnú orthu le linn Chéim na Tógála bhí astuithe ó ghníomhaíochtaí mar ghlanadh láithreáin, atreoruithe áirgiúlachta, leathnú bóithre agus oibreacha tochailte (nuair ba ghá), oibreacha ag acomhal agus tírdhreachú. Déantar bealaí tráchta tógála a mheas mar chuid den mheasúnú freisin. Is iad trácht tógála agus an carbón corpraithe (i.e. an fuinneamh iomlán riachtanach chun seirbhísí a dhéanamh / a tháirgeadh agus a gcuid táirgí) d'aon ábhair thógála a bheidh ag teastáil ó phríomhfhoinsí astaíochtaí gás ceaptha teasa le linn na tógála.

Ionchorpraíodh bearta maolaithe sa dearadh tógála agus é mar aidhm an carbón ionchorpraithe a bhaineann le Céim Tógála na Scéime Molta a laghdú. Áirítear leis na bearta maolaithe seo coincreít ina bhfuil stroighin Portland le slaig foirnéise soinneáin gráinnithe talún a athsholáthar, nuair is féidir.

Meastar go n-eascróidh astaíochtaí iomlánCO₂eq Chéim na Tógála de 8,396 tona agus CO₂eq d'ábhair thar thréimhse 36 mí mar thoradh ar an Scéim Mholta. Sonraítear i dTreoir IEMA (IEMA 2022) “go gceadaíonn buiséid charbóin gníomhaíocht eacnamaíoch leanúnach, lena n-áirítear tionscadail sa timpeallacht thógtha, ar bhealach rialaithe”. Mar sin, ní gá go mbeadh tionscadail a bhfuil lorg carbóin suntasach acu ar choinníoll go mbeidh na tionscadail ag luí leis an nglan-nialas faoi 2050 agus go mbaintear úsáid as raon iomlán na mbearta maolaithe chun an lorg carbóin a íoslaghdú. Ós rud é go dtiocfaidh laghduithe ar astuithe GHG ar an iomlán mar thoradh ar thógáil na Scéimeanna Molta féin, ansin ba cheart féachaint ar chéim na tógála mar chéim atá ag luí le glanspriocanna astuithe nialais. Mar sin, meastar go mbeidh drochthionchar beag ag an measúnú suntas do chéim tógála na Scéime Molta ós rud é go bhfuil astuithe chéim na tógála comhionann le hiomlán bliantúil de 0.007% de sprioc neamh-ETS 2020 na hÉireann agus 0.047% den Uasteorainn Astuithe Iompair 2030. Beidh an tionchar féideartha ar an aeráid mar gheall ar astuithe carbóin corpraithe le linn Chéim na Tógála, roimh mhaolú, Diúltach, Mionthéarmach agus Gearrthéarmach.

Meastar go mbeidh astaíochtaí iomlána gás ceaptha teasa na Céime Cothabhála 125 tonna CO₂eq thar an saolré 2 bliain tuartha mar thoradh ar an Scéim Bheartaithe. Táthar ag tuar go mbainfidh na hastuithe bliantúlaithe mar gheall ar chothabháil leanúnach na Scéime Molta 0.00001% ar a mhéad de sprioc astuithe neamh-ETS 2030 na hÉireann agus 0.00003% de Uasteorainn Astuithe Iompair 2030.

Tá an tionchar tuartha ar an aeráid le linn na Céime Cothabhála, tar éis an mhaolaithe, Diomaibhseach agus Buan mar gheall ar leathnú an chonair bóthair agus riachtanais chothabhála méadaithe. Táthar ag tuar go mbeidh astuithe gás ceaptha teasa tráchta na Céime Oibriúcháin a bhaineann le Céim Oibriúcháin na Scéime Beartaithe Dearfach, Mion agus Buan. Mar sin, beidh an tionchar iarmharach ó thrácht na Céime Oibriúcháin mar thoradh ar an Scéim Mholta Dearfach, Mionaoiseach agus Buan. Ar an iomlán, nuair a chuirtear na hastuithe carbóin a bhaineann leis an gcéim chothabhála agus an Chéim Oibriúcháin le chéile, beidh na glanastaíochtaí GHG Dearfach, Mion agus Buan.

Cumasóidh an Scéim Bheartaithe chun laghduithe breise ar sciar mód gluaisteán a cheadú le haistriú comhfhreagrach chuig modhanna iompair phoiblí, siúil agus rothaíochta. Is féidir é seo a bhaint amach trí bharrfheabhsú comharthaí, minicíocht mhéadaithe bus, fás breise i mbearta rothaíochta agus bainistíochta éilimh. Tíocfaidh laghduithe breise ar astaíochtaí gás ceaptha teasa, tar éis na n-astaíochtaí a thuairiscítear sa mheasúnú thuas mar thoradh ar mhéadú níos suntasaí ar sciar na mód inbhuanaithe. D'fhéadfadh an Scéim Mholta astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú atá coibhéiseach le thart ar 21,130 agus 21,150 turas ghluaisteáin a bhaint in aghaidh na seachtaine ón líonra bóithre in 2028 agus 2043 faoi seach. Is é an éifeacht atá aige seo ná laghdú ar chiliméadair feithicle iomlána, laghdú ar úsáid breosla, agus méaduithe ar thurais iompair inbhuanaithe agus ar sciar modha de réir Phlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2023 (CAP). Táthar ag tuar go mbeidh

na hastuithe gáis cheaptha teasa a bhaineann le Céim Oibriúcháin na Scéime Molta (i.e. bonneagar na scéime a chothabháil), tar éis maolaithe, Dearfach, Mion agus Buan.

Tacóidh na hOibreacha Bonneagair CBC freisin le seachadadh straitéisí rialtais atá leagtha amach sa Phlean um Ghníomhú ar son na hAeráide agus san Acht um Ghníomhú ar son na hAeráide 2021 trí shoghluaisteacht inbhuanaithe a chumasú agus trí chóras iompair inbhuanaithe a sholáthar, ag teacht leis na haidhmeanna bonneagar feabhsaithe siúil, rothaíochta agus bus a sholáthar ar phríomhchonairí rochtana i réigiún Bhaile Átha Cliath. Cumasóidh agus soláthróidh sé seo gluaiseacht chomhtháite iompair inbhuanaithe feadh na gconairí seo. Soláthróidh Oibreacha Bonneagair CBC nascacht agus comhtháthú le seirbhísí iompair phoiblí eile as a dtiocfaidh níos mó daoine chun leas a bhaint as iompar poiblí.

Cuirfidh BusConnects rogha tharraingteach eile ar fáil seachas taisteal príobháideach gluaiasteáin, rud a spreagfaidh níos mó taistil paisinéirí ar mhodhanna níos inbhuanaithe trí líonra iompair phoiblí athléimneach, inrochtana a chruthú. Mar thoradh air sin, beidh sciar níos mó den éileamh ag modhanna inbhuanaithe (iompar poiblí, siúl agus rothaíocht).

8.4 Torann & Creathadh

Mar chuid den mheasúnú torainn agus tonnchrith, rinneadh athbhreithniú ar na sonraí torainn bunlíne foilsithe a bhí ar fáil, tugadh monatóireacht torainn agus tonnchrith bunlíne chun críche chun déanamh amach cad iad na leibhéil chúlra reatha, agus measúnú mionsonraithe ar thionchar torainn agus tonnchrith a ghabhann leis na Céimeanna Tógála agus Oibriúcháin freisin.

Chinn na suirbhéanna bonnlíne gurb é an trácht bóthair an phríomhfhoinse torainn laistigh den limistéar staidéir faoi láthair le ranníocaíocht bheag ó fhoinsí áitiúla uirbeacha agus fo-uirbeacha ar nós gluaiseachtaí coisithe agus gníomhaíochtaí tráchtála. Níl aon fhoinsí suntasacha creathadh sa timpeallacht máguaird. Gintear leibhéal fíorbheag tráchta den tonnchrith nach mbeadh inbhraite ag áititheoirí an fhoirgnimh leis an trácht bóthair ar an ngréasán bóithre atá ann cheana féin.

I measc na dtionchar a measúnaíodh don Chéim Tógála bhí giniúint torainn agus creathadh ó oibreacha bóithre ginearálta lena n-áirítear athchumrú bóithre agus acomhail agus oibreacha athdhromchlaithe, agus nuair is gá, oibreacha leathnaithe bóithre, atreorú fónais, tógáil droichid, Cóireáil Sráid Chiúin, feabhsuithe ar an ríocht uirbeach lena n-áirítear tírdhreachú, tógáil balla teorann agus oibreacha coimhdeacha eile. Rinneadh bealaí tráchta tógála a mheas mar chuid den mheasúnú freisin.

Le linn Chéim na Tógála, cuirfear bearta maolaithe agus monatóireachta cuí i bhfeidhm, lena n-áirítear úsáid chuí imfháiluite fuaime nó scáileáin nuair is gá chun torann a laghdú chomh maith le monatóireacht torainn ag gabhdóirí íogaire gar do na limistéir oibre. Monatóireacht ar chreathadh ag foirgnimh íogaire aitheanta, áit a bhfuil an cumas ag oibreacha beartaithe a bheith ag na luachanna teorann creathadh nó níos mó ná iad.

Tar éis na bearta maolaithe seo a chur i bhfeidhm, beidh gach príomhleibhéal torainn iarmharach i gCéim na Tógála Neamhshuntasach, agus cuspóirí na Scéime Molta á gcomhlíonadh ag an am céanna.

Nuair a bheidh sé i bhfeidhm, beidh tionchar Díreach, Dearfach, Do-airithe go Beag feadh na Scéime Beartaithe mar gheall ar laghdú ar an méid tráchta le linn na Bliana Oscailte (2028) agus Bhliain an Dearaidh (2043).

Le linn na Bliana Oscailte (2028), tarlóidh leibhéal mhéadaithe torainn tráchta feadh líon beag bóithre in aice leis an Scéim Bheartaithe mar thoradh ar athdháileadh tráchta le linn tréimhsí lae. Le linn na céime tosaigh gearrthearma go meántearma seo, ríomhtar tionchar Indíreach, Neodrach, Do-airithe agus Gearrthearmach go Meántearmach go Indíreach, Diúltach, Measartha agus Gearr go Meántearmach.

Le linn Bhliain an Dearaidh (2043), tarlóidh leibhéal mhéadaithe torainn tráchta feadh líon beag bóithre in aice leis an Scéim Mholta mar thoradh ar athdháileadh tráchta le linn tréimhsí lae. Le linn na céime fadtearmaí, déantar tionchair iarmharacha a ríomh mar Indíreach, Dearfach, Do-airithe agus Fadtéarmach go Indíreach, Diúltach, Neafaiseach go Measartha agus Fadtéarmach.

I dtorthaí an mheasúnaithe torainn don Chéim Oibriúcháin, tá dearbhú le feiceáil gur féidir laghdú ar an torann tráchtá a bhaint amach ar feadh fhad na Scéime Molta nuair a thabharfar isteach na bearta éagsúla atá áirithe mar chuid den Scéim Mholta, áit a bhfuil na leibhéil torainn tráchtá is airde le fáil. Tá na bearta dearaidh éagsúla a bhaineann leis an Scéim Mholta ailínithe leis na bearta idirghabhála éagsúla atá molta i dTreoirlínte um Torann Timpeallachta na hEagraíochta Domhanda Sláinte chun nochtadh torainn tráchtá ar fud na ndaonra a laghdú.

Níl aon tionchar suntasach torainn nó creathadh iarmharach sa Chéim Oibriúcháin ag baint leis an Scéim Mholta agus cuspóirí na Molta á gcomhlíonadh ag an am céanna.

8.5 Daonra

Bhreathnaigh an measúnú daonra ar thionchair ar áitribh chónaithe, áiseanna pobail agus gnóthaí tráchtála laistigh den limistéar staidéir. Tá an limistéar staidéir don Scéim Bheartaithe comhdhéanta de 13 limistéar pobail a bhfuil líon iomlán an daonra thart ar 116,000 de réir Dhaonáireamh 2016 (CSO 2016a): Sord, Gleann Abhann (Sord), Cnoc na Fuiséige - Fionnbhrú – Seantrabh, Marino, Droim Chonrach, Glas Naíon, Bóthar Í, Sráid Liam Thuaidh, Sráid Ghairdinéir, Bóthar Berkeley, Sráid Sheáin Mhic Dhiarmada, Sráid Dhoimnic, Leas-Ardeaglais.

Cuirfead tús leis an Scéim Bheartaithe i gceantar pobail Shoird, bruachbhaile mór ó thuaidh de Chathair Bhaile Átha Cliath agus ceann de na ceantair uirbeacha is mó fáis sa Stát. Leanfaidh an Scéim Bheartaithe ar aghaidh ó dheas de Sord agus rachaidh sí thar Aerfort Bhaile Átha Cliath sula dtrasnóidh sí faoin Mótárbhealach M50 isteach i gCathair Bhaile Átha Cliath. Is meascán de limistéir chónaithe agus tráchtála an tslí ó Sord go dtí an Mótárbhealach M50, le roinnt tailte feirme suite ó thuaidh agus ó dheas d'Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tar éis dul thar Mhótárbhealach M50, leanfaidh an Scéim Bheartaithe ar aghaidh trí limistéir chónaithe agus measctha tráchtála/cónaithe den chuid is mó de Sheantrabh agus Fionnbhrú, an dá cheann lonnaithe i gceantar pobail Cnoc na Fuiséige – Fionnbhrú – Seantrabh. Rachaidh an Scéim Bheartaithe ansin trí limistéar pobail Dhroim Chonrach, Marino, Glas Naíon, Sráid Liam Thuaidh, Bóthar Í agus Sráid Ghairdinéir sula dtrasnóidh sí an Chanáil Ríoga isteach i Lárchathair Bhaile Átha Cliath. Anseo, tá an limistéar a bheidh mórthimpeall ar an Scéim Bheartaithe níos uirbí de réir carachtair, le níos mó réadmhaoin tráchtála agus níos lú cinn chónaithe. Críochnóidh an Scéim Bheartaithe i Lár na Cathrach i limistéar pobail na Leas-Ardeaglaise, Bhóthair Berkeley, Shráid Sheáin Mhic Dhiarmada agus Shráid Dhoimnic.

I measc tionchair ar an daonra a rinneadh measúnú orthu sna Céimeanna Tógála agus Oibriúcháin áirítear:

- Tionchair taitneamhachta indíreacha ar shaoráidí pobail agus ar ghnólachtaí tráchtála ó mheascán de thionchair iarmharacha aeir, torainn, tráchtá agus amhairc. Tionchair taitneamhachta díreacha ar ghnólachtaí tráchtála a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar inmharthanacht ghnó;
- Talamh sealadach agus buan a fháil ó áitribh chónaithe, áiseanna pobail agus gnóthaí tráchtála, lena n - áirítear laghdú ar limistéir gairdín tosaigh, cabhsa, gabháiltais agus spásanna páirceála príobháideacha; agus
- Athruithe ar an inrochtaineacht do shiúlóirí, rothaithe, úsáideoirí bus agus feithiclí príobháideacha ar feadh na Scéime Molta agus sa ghréasán bóithre in aice leis mar thoradh ar thrácht tógála, ar an atreorú slí agus bearta bainistíochta tráchtá le linn na Céime Tógála agus trácht ginearálta a atreoraítear le linn na Céime Oibriúcháin.

Ba é conclúid an mheasúnaithe phobail go mbeidh tionchar Diúltach, Suntasach, Sealadach / Gearrthéarmach ar ghabhdóirí cónaithe mar gheall ar thógáil talún agus tionchar Diúltach, Measartha go Suntasach ach Gearrthéarmach ar ghabhdóirí pobail; Ospidéal an Rotunda agus Ospidéal Príobháideach an Mater sa Chéim Tógála.

Ba é conclúid an mheasúnaithe eacnamaíoch go mbeidh tionchar Diúltach, Domhain ar fhoirgneamh tráchtála, Mini Fix, ag Crois Bhaile Choilín le linn na Céime Tógála.

Tá roinnt tionchar Diúltacha, Measartha, Gearrthéarmacha ann freisin maidir le hinrochtaineacht phobail agus tráchtála le linn na Céime Tógála.

Le linn na Céime Oibriúcháin meastar go mbeidh tionchair Dhearfacha, Neodracha go Neamh-Suntasacha, Fhadtéarmacha ann ar thaitneamhacht phobail agus tráchtála na Scéime Beartaithe. Táthar ag tuar go mbeidh

tionchair Fhadtéarmacha, Dhearfacha, Neamh-Suntasach i gceist le hinrochtaineacht pobail agus tráchtála do choisithe, do rothaithe agus d'úsáideoirí bus.

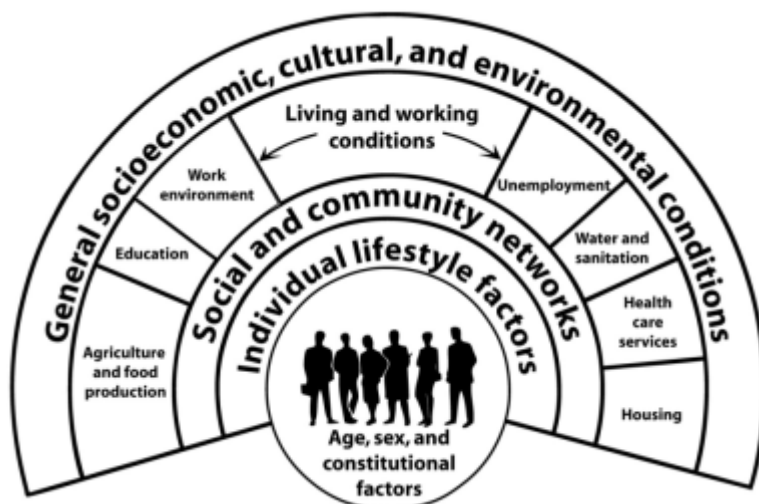
Táthar ag tuar go mbeidh tionchair Dhiúltacha, Dhomhain, Fadtéarmacha ann sa Chéim Oibriúcháin mar gheall ar thógáil choimín (Mini Fix foirgneamh tráchtála ag Crois Bhaile Choilín).

Táthar ag tuar go mbeidh roinnt tionchair Dhiúltacha, Neafaiseacha, Fhadtéarmacha ann freisin maidir le hinrochtaineacht d'fheithiclí príobháideacha le linn na Céime Oibriúcháin, go háirithe i gceantar Shráid Sheáin Mhic Dhiarmada.

Cuideoidh na feabhsuithe le haidhmeanna agus cuspóirí na Scéime Beartaithe a bhaint amach trí rogha tharraingteach a sholáthar seachas úsáid feithiclí príobháideacha agus aistriú módach chuig siúl, rothaíocht agus iompar poiblí a chur chun cinn, rud a fhágfaidh go mbeidh cumas níos fearr ar feadh na conaire chun rochtain a fháil ar ghabhdóirí cónaithe, pobail agus tráchtála.

8.6 An tSláinte Daonna

Bíonn tionchar tábhachtach ag idirghníomhú fachtóirí ar nós tréithe aonair, stíl mhaireachtála agus 'deitéarmanaint níos leithne na sláinte' (an timpeallacht fhisiciúil, shóisialta agus eacnamaíoch) ar shláinte an daonra. Léirítear iad seo i Íomhá 8-1.

Íomhá 8-1: Deitéarmanaint Níos Leithne Sláinte

Saincheist ghaolmhar is ea ceist éagothroime sóisialta na sláinte, arb iad na difríochtaí éagóracha agus inseachanta sa stádas sláinte thar ghrúpaí éagsúla sa tsochaí. Ba í aidhm an mheasúnaithe seo ná na cinntithigh ar shláinte i gcoitinne a shainaithint a bhfuil sé dóchúil go mbeadh tionchar ag an Scéim Mholta orthu agus an bhaint atá ag na tionchair sin le torthaí sláinte.

Faoi láthair, tá stádas sláinte foriomlán níos fearr ag muintir Bhaile Átha Cliath, agus rátaí báis níos ísle acu ná mar atá ag muintir na hÉireann ar an meán.

Tagann na leibhéil truailithe aeir laistigh de Bhaile Átha Cliath laistigh de luachanna teorann an AE maidir le dé-ocsaíd nítrigine agus ábhar cáithníneach de réir mar atá socraithe, beagnach go huile is go hiomlán.

Is cúis le crá é neamhchosaint roimh an torann tráchtála agus, nuair atá an leibhéal neamhchosanta an-ard ar fad, tá sé nasctha le go leor torthaí díobhálacha sláinte eile. Tá nochtadh forleathan sa limistéar staidéir do leibhéil torainn a sháraíonn na leibhéil atá leagtha síos ag an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte chun torthaí díobhálacha sláinte a chosc. Mar sin féin, sin iad na leibhéil torainn a bhíonn ann go hiondúil i ngnáth-thimpeallacht uirbeach.

Is dócha go gcuirfidh méadaithe sealadacha i mbrú tráchta mar gheall ar bhearta bainistíochta tráchta agus atreorú le linn na Céime Tógála le frustrachas agus crá go háirithe do chomaitéirí agus do dhaoine atá ag taisteal chuig coinní. D'fhéadfadh torann Céime Tógála, an creathadh tógála agus an deannach ón tógáil a bheith mar chúis le crá croí do roinnt cónaitheoirí agus oibrithe sa cheantar in aice láimhe. Cé gur go sealadach agus gur go gearrthéarmach iad na tionchair seo, ní dóigh go mbeidh aon tionchar buan ar shláinte.

Seans go mbeadh gá le roinnt oibreacha a dhéanamh i rith na hoíche. Mar gheall air seo, beidh méadú sealadach ar an dóchúlacht go gcuirfear isteach ar chodladh daoine sa cheantar cónaithe in aice láimhe mar thoradh ar thorann a bhaineann leis na hoibreacha tógála. Tá baol ann go mbeidh cur isteach codlata i measc sealobrithe i rith an lae mar dheasca ar thorann ó na hoibreacha tógála. Tá bearta maolaithe chun torann a bhaineann leis na hoibreacha tógála a rialú agus a theorannú san áireamh sa Tuarascáil ar Mheasúnú Tionchair Timpeallachta.

D'fhéadfadh go méadófar an baol timpiste mar thoradh ar an ngá le hatreoruithe do choisithe agus rothair timpeall ar limistéir na n-oibreacha muna ndéantar iad a dhearadh agus a bhainistiú go cuí. Tá rothaithe agus coisithe níos leochailí ó ghortú agus ó bhás má bhuaitear iad agus teastaíonn níos mó cosanta uathu dá bharr. Táthar tar éis an bhainistíocht tráchta a mheas ar mhaithe le bearta chun cosaint a thabhairt do choisithe agus do rothaithe i ngach láthair ar fad na Scéime Molta a leagadh amach. Agus na bearta seo i bhfeidhm, maolófar na rioscaí a bheidh ann. Ó tharla go mbeidh na hoibreacha tógála gearrthéarmach agus sealadach, go bunúsach, níl sé dóchúil go mbeidh aon méadú ar an neamhchosaint roimh riosca do choisithe agus do rothaithe sa bhreis ar na treochoí sa timpeallacht sráide i mBaile Átha Cliath i gcoitinne faoi láthair mar thoradh ar an Scéim Mholta.

Ní mheastar gur dóchúil é go mbeidh aon tionchair shláinte eile ann ag Céim Thógála na Scéime Molta. Cruthóidh an Scéim Mholta deiseanna chun gníomhaíocht fhisiciúil rialta a chur isteach sa saol laethúil trí na háiseanna feabhsaithe do choisithe agus rothaíochta, chomh maith le trí shiúlóid chuig stadanna bus agus ar ais uathu. Tá sé tuartha go mbeidh torthaí dearfacha sláinte mar thoradh air seo toisc go n-athróidh daoine áirithe a n-iompraíocht taistil agus go mbainfidh siad leas as níos mó gníomhaíochta choirp rialta dá bharr.

Agus maolú i bhfeidhm, d'fhéadfadh foinse nua torainn a bheith ag daoine a chónaíonn in aice le cuid de na stadanna bus nua atá beartaithe. D'fhéadfadh méadú ar thorann tráchta ó thrácht atreoraithe feadh sráideanna áirithe a bheith ag líon beag cónaitheoirí. I gcás fhormhór na ndaoine, áfach, ní bheidh aon athrú inbhraite ar thorann comhshaoil ón Scéim Molta.

Is dócha go spreagfaidh laghduithe ar thréthrácht ghinearálta, bonneagar feabhsaithe do choisithe agus feabhsuithe ar an sráid-dreach níos mó idirghníomhaíochta sóisialta feadh na Scéime Molta, agus go mbeidh torthaí dearfacha sláinte mar fholláine mheabhrach mhaith dá bharr. Táthar ag súil go dtabharfaidh an bonneagar iompair phoiblí nua amanna turais feabhsaithe agus iontaofacht feabhsaithe do thurais iompair phoiblí, mar thoradh ar thorthaí meabhairshláinte feabhsaithe amhail strus laghdaithe, chomh maith le rochtain níos fearr ar sheirbhísí sláinte, fostaíochta, oideachais agus fóillíochta.

Tacóidh cuimsiú bearta tosaíochta bus agus feabhsuithe ar bhonneagar coisithe agus rothaithe le rochtain níos sábháilte agus níos cothroime dóibh siúd nach n-úsáideann nó nach féidir leo gluaisteán a úsáid. Táthar ag súil go mbeidh tionchar dearfach aige seo ar an tsláinte, trí aghaidh a thabhairt ar na cinntigh níos leithne agus ar na héagothroime sláinte sin. Ina theannta sin, bheadh feabhas curtha leis an timpeallacht uirbeach agus bheadh sé níos éasca teacht a fháil uirthi do réimse níos leithne coisithe, lena n-áirítear daoine lagamhairc, úsáideoirí i gcathaoireacha rothaí agus daoine le lagú soghluaisteachta freisin. Níor sainaithníodh aon ghuaiseacha sláinte nó torthaí sláinte eile a bhaineann le Céim Oibriúcháin na Scéime Molta

8.7 An Bhithéagsúlacht

Áiríodh leis an measúnú bithéagsúlachta (éiceolaíocht) athbhreithniú ar shonraí foilsithe atá ar fáil chun aon ghnéithe de luach éiceolaíoch agus suirbhéanna allamuigh ar ghnáthóga, ialtóga, mamaigh talún, éin, amfaibiaigh (froganna agus nuá coitianta) agus reptílí a shainaithint.

Ní fhorluíonn an Scéim Bheartaithe le haon láithreán Eorpach. Is é an láithreán Eorpach is gaire ná Bá Bhaile Átha Cliath agus SPA Inbhear na Tulchann agus ina dhiaidh sin SPA Inbhear Mhullach Íde agus SAC Inbhear Mhullach Íde, atá suite thart ar 1.9km, 1.96km agus 1.93km soir ón Scéim Bheartaithe, faoi seach.

I measc na bpríomhóg laistigh den Scéim Bheartaithe tá coillearnach leathanduilleach measctha, fáлта sceacha, crainnteorainn, scrobarnach, leapacha bláthanna agus teorainneacha, féarthailte agus foirgnimh agus dromchlaí saorga. Aithníodh leis an staidéar:

- Speicis phlandaí cosanta amháin feadh na Scéime Beartaithe (lus an fhógra *Hypericum hirsutum*, agus coillearnach ag Diméin Sheantraibh);
- Bhí dhá speiceas plandaí ionracha neamhdhúchasacha liostaithe ar an Tríú Sceideal de na Rialacháin um Éin agus um Ghnáthóga a aithníodh feadh na Scéime Molta; Balsam Himiléach *Impatiens glandulifera*, agus Feabhrán ollmhór *Heracleum mantegazzianum*;
- Ceithre speiceas ialtóige (Leisler, ialtóg fheascrach, ialtóg shopránach agus speiceas feascrach neamhaitheanta);
- Gnéithe féideartha fara i gcrainn (suímh a mbíonn ialtóga ina bhfostú) in dhá láthair déag agus sainaitnítear go réamhchúramach iad ag dhá fhoirgneamh;
- Aithníodh fianaise ar an mbroc i gceithre shuíomh feadh lorg na Scéime Beartaithe;
- Taifeadh fianaise ar na dobharchúnna ar Abhainn na Tulchann ag Droichead Frank Flood;
- Taifeadh gnáthóg oiriúnach do amfaibiaigh feadh na Scéime Beartaithe gan aon taifid ar reiptílí sa limistéar; agus
- Breathnaíodh trí radharc san iomlán ar chruidín laistigh de 1km ón Scéim Bheartaithe;
- Tugadh le fios leis an staidéar deisce taifid de 88 speiceas éan goir ar fud an limistéir staidéir. Áirítear leis seo 26 speiceas le daonraí goir agus geimhrithe araon.

Féadfaidh na tionchair fhéideartha ar bhithéagsúlacht don Chéim Tógála teacht as:

- Ullmhú agus imréiteach láithreán;
- Deireadh a chur le teorainneacha, cosáin, colúin soilsithe, stadanna bus agus comharthaíocht atá ann cheana;
- Crainn agus fásra a bhaint;
- Seirbhísí adhlactha a chosaint agus / nó a atreorú;
- Leathnú bóithre, atógáil cosán, agus feabhsúcháin ar cholbhaí;
- Scartáil na mballaí coinneála agus na bhfoirgneamh atá ann cheana;
- Droichead nua coisithe/rothaíochta a thógáil thar Abhainn na Tulchann;
- Stadanna bus nua agus modhnuithe acomhail / timpealláin a chur isteach;
- Athshlánú teorainneacha maoinne, athsholáthar comharthaíochta; suiteáil colúin soilsithe; agus,
- Tírdhrechtú agus plandáil crann, agus éadálacha talún sealadacha a athbhunú.

Cuirfear raon beart maolaithe i bhfeidhm chun tionchair dhiúltacha ar bhithéagsúlacht a sheachaint nó a laghdú le i rith Céime Tógála, lena n-áirítear grúpaí de chrainn a sainaitníodh a bhfuil gnéithe fara féideartha iontu a choinneáil do sciatháin leathair nuair is indéanta, agus crainn sráide nua, fáлта sceach agus féarach saibhir speiceas a phlandáil. Cuirfear bainistíocht ionrach speiceas i bhfeidhm chun aon riosca a mhaolú go gcuirfidh an Scéim Mholta le leathadh na speiceas ionrach le linn na Céime Tógála.

Cinneadh mar thátal as an measúnú, agus na bearta maolaithe atá beartaithe á gcur i bhfeidhm, nach mbeidh an tionchar ar bhithéagsúlacht i rith na Céime Tógála suntasach thar an leibhéal áitiúil.

D'fhéadfadh baint a bheith ag tionchair fhéideartha ar bhithéagsúlacht don Chéim Oibríochta le cailteanas gnáthóige, díghrádú gnáthóige mar thoradh ar athruithe ar cháilíocht an uisce ó thruailliú nó ó dhoirteadh tionóisceach agus ó speicis phlandaí ionracha neamhdhúchasacha.

Áireofar ar na bearta atá beartaithe chun tionchair dhiúltacha ar bhithéagsúlacht a sheachaint nó a laghdú le linn na Céime Oibríocháin:

- Cuirfidh plandáil trílíne, fáлта sceach agus gnáthóga féaraigh laistigh den Scéim Mholta, mar atá leagtha amach sa dearadh, gnáthóga oiriúnacha ar fáil d'éin pórúcháin agus gnáthóg sealgaireachta / comaitéireachta d'ialtóga; agus
- Cuirfidh cur i bhfeidhm bearta draenála inbhuanaithe cosc ar dhíghrádú gnáthóige.

Tháinig an measúnú ar an gconclúid nach mbeidh aon tionchair shuntasacha ar ghnáthóga, speicis plandaí neamhchoitianta agus chosanta, mamaigh, amfaibiaigh, reptílí agus éisc i rith na Céime Oibriúcháin.

Ina theannta sin, déantar tionchair fhéideartha ar shuíomhanna ainmnithe Eorpacha a mheas go sonrach i Ráiteas Tionchair Natura (NIS), atá mar chuid den iarratas seo freisin. Ba í conclúid an NIS nach mbeidh aon éifeacht dhíobhálach ag an Scéim Bheartaithe ar shláine aon láithreáin Eorpaigh.

8.8 Uisce

Bhí staidéar deascbhunaithe i gceist leis an measúnú uisce anuas ar suirbhéanna allamuigh chun na dálaí reatha uisce dromchla a bhunú chun tionchair dhóchúla na Scéime Beartaithe a aithint.

Beidh an Scéim Bheartaithe suite laistigh den dobharcheantar Hidriméadrachta (HA) 09 (An Life agus Bá Bhaile Átha Cliath) le gné uisce amháin atá suite sa cheantar Hidriméadrachta (HA) 08 (Nanny-Ailbhine). Is iad seo a leanas na dobharlaigh a bhaineann leis an Scéim Bheartaithe:

- Barda_040, atá thart ar 11km agus a thosaíonn ar Bhóthar Foraoise ag sruthú ó thuaidh, comhthreomhar leis an mbóthar ar feadh 673m sula dtéann sí isteach sa príomhchainéal. Maidir le híogaireacht a shannadh, tá stádas Measartha WFD ag Ward_040 agus tá sé thart ar 2.7km in aghaidh an tsrutha ó láithreán ainmnithe ag an bpointe is gaire don Scéim Molta. Mar sin tá íogaireacht Mheánach ag baint leis.
- Ardaíonn Comhla_010 ó thuaidh de Aerfort Bhaile Átha Cliath agus sruthaíonn sí soir trí na bailte agus na limistéir mórthimpeall, An Choill Ghlais, an Mainistir Bhuithe, Cionn Sáile agus Seanphort Mearnóg sula dtéann sí isteach in Inbhear Mhaighne agus ina dhiaidh sin i Muir Éireann. Tá fad iomlán de 15.17km ag Abhainn na Comhla. Úsáidtear talamh feadh an dobharlaigh chun críocha úsáid talún talmhaíochta agus is áit chónaitheach na réimsí le sruth. Trasnóidh an Scéim Bheartaithe Comhla_010 ag Bóthar Shoird R132, ó thuaidh de Pháirc Ghnó Metropoint. Maidir le híogaireacht a shannadh di, tá drochstádas aige faoin WFD; tá a slí trasna níos mó ná 7km in aghaidh an tsrutha ó láithreán ainmnithe; agus ní Limistéar faoi Chosaint Speisialta é. Mar sin tá íogaireacht Íseal ag baint léi.
- Tá fad iomlán de 16.52km ag Maighean_010 agus tosaíonn sí ag Baile an Dairdisigh (siar ó Achomhal Mótarbhealach M50 / M1). Sruthaíonn sí faoin Achomhal, comhthreomhar le Síneadh Slí na Croise Thuaidh (Bóthar R139) go dtí go dtrasnaíonn sí Bóthar Mhullach Íde R107. Ón bpointe sin sruthaíonn sí trí Eastát Chaisleán na Mainge, áit a bhfuil craobh-abhainn ar a dtugtar Sruthán na Cuaiche isteach ann agus ansin leanann sí de bheith ag sruthú faoi líne iarnróid Bhaile Átha Cliath / Bhéal Feirste sula scaoileann sí isteach in Inbhear Mhaighne, atá mar chuid de SAC Bhá Bhaile Dúill. Tosaíonn an craobh-abhainn (An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC) darbh ainm Sruthán na Cuaiche) ag Aerfort Bhaile Átha Cliath agus sruthaíonn sí faoi Mhótarbhealach M1 ag Tobar Buinne agus téann sí isteach sa príomhchainéal Maighean_010 in aghaidh an tsrutha ó Pháirc Bhaile Ghrífin. Úsáidtear talamh ó thuaidh de shruthchúrsa chun críocha úsáid talún talmhaíochta agus is uirbeach den chuid is mó atá in úsáid na talún ó dheas. Trasnóidh an Scéim Bheartaithe Maighean_010 ag Bóthar Shoird R132, ó thuaidh den M1 Turnapain. Trasnóidh an Scéim Bheartaithe craobh-abhainn Maighean_010 freisin ag Bóthar Shoird R132, ó dheas de Chríochfort 2 Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá Droch-Stádas WFD ag Maighean_010 agus tá sé i mBaol gan cuspóir WFD um Stádas Maith a bhaint amach faoi 2027. Is iad na príomhrioscaí ná brúnna antrapaigineacha. Tá droch-stádas ag Maighean_010; tá slí trasna na Scéime Beartaithe thart ar 6.5km ó SAC Bhá Bhaile Dúill. Tá íogaireacht Íseal tugtha di.
- Tá bunús le Seantrabh_010 ag Lána Bhaile Anraí, ó dheas den Bhóthar Comhthreomhar Theas R108. Sruthaíonn Seantrabh_010 trí Shaileog, faoi Mhótarbhealach M50 ag Baile Munna agus trí Dhiméin Sheantraibh. Téann sí ansin faoi Mhótarbhealach M1 / M50 ag Seantrabh, tríd an Chúlóg áit a sruthaíonn sí isteach i Seantrabh_020 agus faoi líne iarnróid Bhaile Átha Cliath / Bhéal Feirste sula scaoileann sí isteach i mBá Bhaile Átha Cliath ag SPA/SAC Oileán an Bhulla Thuaidh. Tá úsáid talún laistigh den dobharcheantar uirbeach den chuid is mó agus baineadh úsáid as talamh mórthimpeall ar an gcuid in aghaidh an tsrutha den abhainn chun críocha talmhaíochta. Trasnóidh an Scéim Bheartaithe Seantrabh_010 GCC ag Bóthar Shoird R132, ó thuaidh de Diméin Sheantraibh. Tá Droch-stádas WFD ag Seantrabh_010 agus tá sí i mBaol gan Stádas Maith a bhaint amach faoi 2027 mar gheall ar roinnt brúnna suntasacha ar nós fuíolluisce uirbeach, rith chun srutha uirbeach ó fhoinsí idirleata a chruthaíonn truailliú cothaitheach agus orgánach agus gnáthóg athraithe de bharr athruithe moirfeolaíochta sa sruthchúrsa. Tá Droch-Stádas ag Seantrabh_010;

tá slí trasna na Scéime Beartaithe thart ar 6km ó SPA/SAC Oileán an Bhulla Thuaidh. Tá íogaireacht íseal tugtha di.

- Is í Tulcha_060 an dara abhainn is mó i mBaile Átha Cliath agus ardaíonn sí in iardheisceart Dhún Seachlainn áit a sruthaíonn sí trí Dhún Búinne mar Tulcha_020 agus Baile Bhlaínséir mar Tulcha_040, sula dtéann sí isteach in iarthuaisceart Chathair Bhaile Átha Cliath mar Tulcha_050, ag éirí taoide le sruth ó Dhroim Conrach ag Tulcha_060 cuid di, agus ag sruthú isteach i mBá Bhaile Átha Cliath feadh imeall thuaidh Chalafort Bhaile Átha Cliath. Go ginearálta, tá droch-chaighdeán uisce ag an Tulcha, go bitheolaíoch / éiceolaíoch agus go ceimiceach. Trasnóidh an Scéim Bheartaithe i nDroim Conrach, siar ó thuaidh ó Choláiste na Croise Naofa, an cuid GCC de Tulcha_060. Is é fad a coda ná 3km agus sruthaíonn sí go díreach isteach in Inbhear na Tulchann timpeall 500m tar éis an pointe a dtrasnóidh sí an Scéim Bheartaithe. Tá Drochstádas WFD ag Tolka_060 agus tá sé i mbaol gan Stádas Maith a bhaint amach faoi 2027. Baineann a príomhbhrúnna mar gheall ar rith chun srutha uirbeach agus fuíolluisce uirbeach ó Róshruthú Séaraigh Comhcheangailte. Tá an tslí trasna 600m in aghaidh an tsrutha ó Inbhear na Tulchann atá ina Limistéar Íogaireachta Cothaitheach faoin UWWTD agus ina Limistéar faoi Chosaint Speisialta WFD. Tá sí laistigh de Limistéar faoi Chosaint Speisialta Bhaile Átha Cliath Theas agus Inbhear na Tulchann freisin. Mar sin tá íogaireacht Ard ag baint léi.
- Is dobharlach idirthréimhseach é Inbhear na Tulchann laistigh de Limistéar Cothaitheach Íogair Inbhear na Tulchann. Tá Inbhear na Tulchann á chothú ag an Tulcha_060 a shruthaíonn isteach in Inbhear na Life Íochtarach sula sroicheann sí Bá Bhaile Átha Cliath. Tá Drochstádas WFD ag Inbhear na Tulcha agus tá sé i mbaol gan Stádas Maith a bhaint amach faoi 2027. Is é an príomhriosca ná fuíolluisce uirbeach ó Róshruthú Séaraigh Comhcheangailte, mar go bhfuil tionchar ag Ionad Cóireála Fuíolluisce na Rinne (WwTP) agus an líonra ceirtleáin ar Inbhear na Tulchann. Seachas WwTP na Rinne, is í an fhoinsé is suntasaí de chothaitheach ó dhobharcheantar na Tulchann go hInbhear na Tulchann ná truailliú uirbeach idirleata, a ndéanfar athbhreithniú air mar chuid de phleanáil líonra draenála Uisce na hÉireann (GCC 2018). Ní thrasnaíonn an Scéim Bheartaithe an dobharlach seo go díreach agus ní dhraenáilann uisce dromchla ó shlí na Scéime Beartaithe isteach ann, ach níl sé ach 600m le sruth ó shlí trasna Tulcha_060 agus tá na gníomhaíochtaí a mholtar ag an láthair sin ina mbaol don dobharlach seo freisin. Mar thoradh air sin, tá sé san áireamh sa mheasúnú seo. Maidir le híogaireacht a shannadh don ghabhdóir seo, de ghnáth bheadh íogaireacht íseal mar thoradh ar a Droch-stádas WFD, ach toisc go bhfuil sé laistigh de SPA Bhaile Átha Cliath Theas agus Inbhear na Tulcha, sanntar íogaireacht An Ard dó.
- Is dobharlach saorga í an Chanáil Ríoga (Príomhlíne na Canálach Ríoga (An Life agus Bá Bhaile Átha Cliath)) a úsáidtear go príomha le haghaidh caitheamh aimsire agus a tógadh san 18ú haois, go gairid i ndiaidh na Canálach Móire. Tá an Chanáil Ríoga 145km ar fad agus ritheann sí ó Abhainn na Life i mBaile Átha Cliath go Cluain Dara ar Abhainn na Sionainne, le craobhlíne 8km isteach i mBaile Longfoirt. Ar fhad na Canálach Ríoga tá 46 sraith de loic. Trasnóidh an Scéim Bheartaithe an Chanáil Ríoga ag Droichead Bhinn i nDroim Conrach. Mar a tugadh le fios i dTuarascáil GCC ar Cháilíocht Uisce in Éirinn 2013 – 2018 (GCC 2019), léirítear le measúnuithe ar an gCanáil Ríoga a úsáideann maicrinveirteabraigh go bhfuil coinníollacha maithe bitheolaíocha ann go ginearálta. Ar an mbealach céanna, sainnithníodh torthaí dearfacha maidir le measúnú macraifite. Bhain an Chanáil Ríoga acmhainneacht mhaith éiceolaíochta amach sa tréimhse ó 2013 go 2015. I dtéarmaí íogaireachta a shannadh, tá stádas Maith WFD ag an dobharlach seo. Tá nasc hidreolaíoch indíreach aige le SAC Bhá Bhaile Átha Cliath trí Inbhear na Life Íochtarach. Tá íogaireacht Ard ag baint léi.
- Is dobharlach idirthréimhseach é Inbhear na Life Uachtarach laistigh de Limistéar Cothaitheach Íogair na Life. Tá sé cothaithe ag Camóg_040, Life_190 agus Poitéal_010 agus sruthaíonn sé isteach in Inbhear na Life Íochtarach sula sroicheann sé Bá Bhaile Átha Cliath. Ní thrasnaíonn an Scéim Bheartaithe an dobharlach seo agus níl aon sceitheadh uisce dromchla díreach ann; mar sin féin, éilíonn an comhchóras séarachais amach chuige ag amanna ardsrutha nó éigeandálaí trí Róshruthú Uisce Dromchla (RUD). Is é an t-aon tionchar a d'fhéadfadh a bheith ann ar an dobharlach seo ná le linn oibríochta agus mar sin ní dhéantar é a mheas maidir le tionchar a bhaineann le tógáil.
- Tá stádas Maith WFD ag Inbhear na Life Uachtarach agus tá sé i mBaol gan cuspóir WFD um Stádas Maith a bhaint amach faoi 2027. Is é an príomhriosca ná fuíolluisce uirbeach ó SUD ar an ngréasán séarachais. Meastar gurb iad na príomhthionchair ná truailliú cothaitheach agus athruithe ar ghnáthóga de bharr athruithe moirfeolaíocha. Maidir le híogaireacht a shannadh dó, tá stádas Maith aige. Ní láithreán ainmnithe é ach tá nasc hidreolaíoch indíreach aige le SAC Bhá Bhaile Átha Cliath trí Inbhear na Life Íochtarach. Is limistéar cosanta WFD é Inbhear na Life Íochtarach. Mar sin tá íogaireacht Ard ag baint leis.

Seo a leanas stádas Chreat-Treoir Uisce an Aontais Eorpaigh (WFD) na ndobharlach, agus a stádas Baoil (gan a gcuspóirí WFD a bhaint amach):

- Barda_040: Stádas Measartha WFD agus tá sé i mBaol gan Stádas Maith a bhaint amach;
- Gaybrook_010: Droch-stádas WFD agus Limistéar faoi Chosaint Speisialta WFD;
- Comhla_010: Droch-stádas WFD;
- Maighean_010: Drochstádas WFD agus tá sé i mBaol gan Stádas Maith a bhaint amach;
- Seantrabh_010: Drochstádas WFD agus tá sé i mBaol gan Stádas Maith a bhaint amach;
- Tulcha_060: Drochstádas WFD agus tá sé i mBaol gan Stádas Maith a bhaint amach;
- Inbhear na Tulchann: Drochstádas WFD agus tá sé i mBaol gan Stádas Maith a bhaint amach;
- Príomhlíne na Canálach Ríoga (An Life agus Bá Bhaile Átha Cliath); Stádas Maith WFD; agus
- Inbhear na Life Uachtarach: Stádas Maith WFD agus tá sé i mBaol gan Stádas Maith a choinneáil.

Is córas ar leith den chuid is mó é an draenáil atá ann faoi láthair agus gach ceann seachas Roinn 5 den Scéim Bheartaithe (is gaire do lár na cathrach) ag scaoileadh isteach chuig séaraigh uisce dromchla agus chuig dobharlaigh áitiúla ar deireadh thiar. Níl aon scaoileadh díreach chuig Gaybrook_010. Baineann an príomhbhrú atá ann faoi láthair ar cháilíocht an uisce le rith chun srutha uirbí agus le róshruthú ón líonra séarachais bréan agus comhcheangailte.

Tá Measúnú Baoil Tuile curtha i gcrích don Scéim Bheartaithe lena gcinntear go mbeidh an Scéim Bheartaithe lonnaithe in dhá Chríos Tuile, dá dtagraítear mar A, B agus C. Níl aon bhaol aitheanta ó thuilte screamhuisce, inbhir nó cósta don Scéim Bheartaithe. Meastar mar sin go bhfuil an baol tuilte ó na foinsí seo íseal.

I measc na dtionchar a ndearnadh measúnú orthu le linn chéim na Tógála bhí tionchair ó rith chun srutha tógála agus suaitheadh sruthchúrsa mar gheall ar atreorú fónais, athdhromchlú bóithre agus athailíniú bóthair.

Tá roinnt tionchair ionchasacha a bhaineann le tógáil a d'fhéadfadh, in éagmais maolaithe, a bheith ann le linn tógáil na Scéime Beartaithe maidir le hidreolaíocht, cáilíocht uisce agus hidreamoírfeolaíocht. Cuirtear acmhainneacht aon cheann de na cineálacha tionchair seo san áireamh do ghníomhaíochtaí tógála éagsúla do gach dobharlach laistigh den limistéar staidéir. Le linn na Céime Tógála, d'fhéadfadh rith uisce dromchla ina bhfuil dríodair mhín, doirteadh de thaisme agus sceitheadh de thaisme ábhar tógála trí naisc chórais uisce dromchla tionchar a imirt ar cháilíocht uisce ceithre cinn de na sé d'bhárlach. Tá an fhéidearthacht ann freisin go gcuirfí isteach ar líonraí draenála áitiúla más gá iad a atreorú chun ligean d'oibreacha tógála tarlú.

Tugtar aghaidh ar an mbainistíocht uisce dromchla sa CEMP, ina sonraítear bearta rialaithe agus maolaithe chun aon drochthionchar suntasach ar an timpeallacht uisce dromchla a sheachaint, a chosc nó a laghdú le linn Chéim Tógála na Scéime Molta. Ina measc seo, áirítear ceanglas maidir le plean freagartha teagmhas comhshaoil; rialú rith chun srutha an dríodair mhín; bainistiú a dhéanamh ar stóráil ábhar / breoslaí; bainistiú a dhéanamh ar bhaisceáil agus úsáid coinchréite; agus bainistiú feithiclí agus gléasra. Ina theannta sin, moltar bearta sainsuíomhacha chun dobharlaigh a chosaint ag láithreacha Compúin Tógála agus ag cur isteach an droichid nua taobh le Droichead Frank Flood atá ann cheana ag trasnú Tulcha_060 agus atreorú a bhaineann le cáblaí líonta le hola BSL, rud a laghdóidh nó a sheachnóidh tionchair dhiúltacha ar an dobharlach.

Ní meastar go mbeidh aon tionchar suntasach fágtha, tar éis chur i bhfeidhm na mbearta maolaithe, ar aon dobharlach mar thoradh ar Chéim Tógála na Scéime Beartaithe.

I measc na dtionchar a ndearnadh measúnú orthu le linn na Céime Oibriúcháin, áirítear na tionchair fhéideartha uisce dromchla a bhaineann le réimsí neamh-thréscaoilteachta agus an díláithrithe trácht. Le linn na Céime Oibriúcháin, beifear in ann a dheimhniú nach mbeidh aon mhéadú glan ar rátaí rith chun srutha uisce dromchla isteach in aon cheann de na dobharlaigh idirnasctha ag baint úsáid as teaghlaim de chórais draenála inbhuanaithe i bhfoirm draenacha scagtha agus locháin agus umair maolaithe mar gheall ar dheardh na Scéime Beartaithe, ina laghdaítear na rioscaí féideartha don cháilíocht uisce ó ghnáth-ábhar salaithe bóthair freisin.

Sa Chéim Oibriúcháin, coinneoidh na hÚdaráis Áitiúla an bonneagar (lena n-áirítear na córais draenála inbhuanaithe), agus beidh sé faoi réir a nósanna imeachta bainistíochta. Níl aon mhaolú eile sa bhreis air sin ag

teastáil, agus níltear ag súil le tionchair iarmharacha ar aon dobharlach ar bith mar thoradh ar Chéim Oibriúcháin na Scéime Beartaithe.

Ag cur san áireamh na riachtanais go léir maidir le comhlíonadh WFD, ní bheidh an Scéim Bheartaithe ina chúis le meath ar stádas aon dobharlach, agus ní chuirfidh sé cosc air Stádas Maith Éiceolaíochta nó Acmhainn Mhaith Éiceolaíochta a bhaint amach; níl aon tionchar carnach le forbairtí eile; agus comhlíonann sé reachtaíocht comhshaoil eile. Is féidir teacht ar an gconclúid go gcomhlíontar ceanglais uile WFD leis an Scéim Bheartaithe.

8.9 Geolaíocht Ithreacha Talún & Hidrigeolaíocht

Is éard a bhí i gceist leis an measúnú ar thalamh, ithreacha agus geolaíocht agus hidrigeolaíochta ná staidéar deascbhunaithe ar fhaisnéis atá ar fáil go poiblí, imscrúduithe stairiúla talún agus suirbhé siúil scéime.

Cuimsítear leis an ngeolaíocht (ithreacha agus carraig) faoi limistéar staidéir na Scéime Beartaithe go príomha tille oighreacha. Ina theannta sin, tá limistéir de thalamh réitithe (Uirbeach) agus glár agus gairbhéal. Úsáidtear an talamh laistigh den réigiún le haghaidh forbairtí uirbeacha go príomha, lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta do; forbairtí tionsclaíoch, tráchtála, cónaithe agus áineasa.

Tá an dá chineál uiscíoch (a stóráiltear / dtáirgtear an screamhuisce laistigh de limistéar staidéir na Scéime Molta aicmithe mar 'Tábhachtach ar Bhonn Áitiúil' (measartha táirgiúil i gcriosanna áitiúla) nó 'táirgiúlacht Íseal' i dtaca lena chumas chun an t-uisce a tháirgeadh.

Tá an fhéidearthacht ann go mbeidh roinnt talún éillithe sa limistéar staidéir toisc go bhfuil an Scéim Bheartaithe lonnaithe i dtimpeallacht uirbeach. Bhí an measúnú ar thalamh éillithe dírithe ar an lorg agus díreach ar gach taobh den Scéim Mholta seachas amháin sa chás go raibh sé dóchúil go mbeadh cosán ann a nascfadh an foinse éillithe féideartha le lorg na Scéime Molta. Tá breac-chuntas agus measúnú déanta ar na foinsí féideartha seo.

Áirítear ar na tionchair a ndearnadh measúnú orthu le linn Chéim Tógála na Scéime Molta:

- Barrithir cailte nó damáiste;
- Tochailt talún a d'fhéadfadh a bheith éillithe;
- Cailliúint anaclann cairéil nó claiseanna sa todhchaí;
- Cailliúint nó damáiste do chomhréir an uiscíoch;
- Athrú ar réimeas screamhuisce; agus
- Cailliúint nó damáiste do ghnáthóg a bhraitheann ar screamhuisce.

Cuirfear bearta maolaithe i bhfeidhm chun tionchair dhiúltacha ar thalamh, ithreacha, geolaíocht agus hidrigeolaíocht a sheachaint nó a laghdú le linn Chéim na Tógála. Táthar ag súil nach mbeidh aon tionchar iarmharach tógála ar thalamh, ar ithreacha, ar gheolaíocht agus ar hidrigeolaíocht.

I measc na dtionchar a ndearnadh measúnú orthu le linn na Céime Oibriúcháin, áirítear na tionchair ionchasacha talún, ithreacha, geolaíochta agus hidrigeolaíochta a bhaineann le hathruithe ar an soláthar uisce, chomh maith le truailliú an screamhuisce agus sruthchúrsaí.

Sa Chéim Oibriúcháin, coimeádfaidh an t-údarás áitiúil an bonneagar, agus beidh sé faoi réir a nósanna imeachta bainistíochta chun a chinntiú go ndéanfar na bearta cearta i gcás aon doirteadh de thaisme agus laghdóidh sé seo an fhéidearthacht go mbeidh aon tionchar ann.

Táthar ag tuar nach mbeidh aon iarmhairtí iarmharacha oibríochta ar thalamh, ithreacha, geolaíocht agus hidrigeolaíocht.

8.10 An Oidhreacht Seandálaíochta agus Chultúrtha

Is éard a bhí i gceist leis an measúnú seandálaíochta agus oidhreachta cultúrtha ná athbhreithniú deascbhunaithe ar dhoiciméid fhoilsithe agus neamhfhoilsithe, mapáil stairiúil agus suirbhé allamuigh agus rinneadh é de réir an dea-chleachtais agus na dtreoirlínte a bhaineann leis an oidhreacht seandálaíochta agus chultúrtha.

Tá an Scéim Molta suite feadh na mbóithre atá ann cheana féin, trí thírdhreach uirbeach agus fo-uirbeach atá forbartha go mór. Tá nithe a bhfuil tábhacht seandálaíochta agus cultúrtha ag baint leo ar an teorainn le bealach na Scéime Molta. Cuirfear tús leis an Scéim Bheartaithe ó dheas de Shord i mbaile fearainn Páirceanna Bhaile an Mhuilinn, tar éis Bhóthar Bhaile Átha Cliath R132 trí bhailte fearainn Chaisleán na bPréachán, Bhaile Naoimhín Thiar agus Bhaile an Fhóraistéaraigh Theas i bparóiste Shoird agus barúntacht na Croise Íochtaraigh. Feidhmíonn an bóthar féin freisin mar theorainn an bhaile fearainn le bailte fearainn Cremona agus Bhaile an Fhóraistéaraigh Thuaidh laistigh de pharóiste Shoird agus is cuid ghairid é den teorainn le paróiste Chlochrán agus barúntacht na Cúlóige.

Tugann an meascán do rudaí strae a fhaightear, láithreáin adhlactha agus láithreán cócaireachta lasmuigh thar roinnt bailte fearainn le fios go raibh cuid mhaith lonnaíochta sa cheantar sa Chré-Umhaois. Is dócha gur scriosadh gnéithe níos luaithe trí threabhadh agus gníomhaíochtaí eile mar gheall ar leanúnachas lonnaíochta sa cheantar seo, le dianghníomhaíocht talmhaíochta.

Tá séadchomhartha náisiúnta amháin feadh na Scéime Molta; Séadchomhartha Parnell, atá suite c. 10m ó theorainn na Scéime Beartaithe. Ní dhéanfar aon oibreacha laistigh de 15m ón séadchomhartha agus ní bheidh aon tionchar ar an séadchomhartha náisiúnta.

Tá cúig ghné oidhreachta seandálaíochta freisin ar Thaid na Séadchomharthaí agus Áiteanna / Taifead Láithreáin agus Séadchomharthaí (ceann amháin mar Chríos Acmhainne Seandálaíochta Chathair Bhaile Átha Cliath Stairiúil), trí cinn ar Thaifead Oidhreachta Thionsclaíoch Chathair Bhaile Átha Cliath, 8 ngné oidhreachta cultúrtha, agus 22 láithreán seandálaíochta neamhshainithe a bhféadfadh tionchar a bheith acu laistigh den Scéim Molta.

D'fhéadfadh na príomhthionchair fhéideartha ar an tseandálaíocht agus ar an oidhreachta chultúrtha mar thoradh ar oibreacha tógála tarlú mar gheall ar:

- Tógáil pábhála, deisiúcháin agus oibreacha atógála;
- Oibreacha Athdromchlaithe Bóithre;
- Aon tochairí ithreach a bheadh déanta, lena n-áirítear oibreacha tírdhreachaithe; agus
- Aon suaitheadh a ndéanfar don talamh le haghaidh oibreacha fóntais.

Tá an fhéidearthacht ann go bhfuiltear chun gnéithe seandálaíochta, nó ábhair agus taiscí seandálaíochta nach eol dúinn fúthu go dtí seo a aimsiú ar fad na Scéime Molta. D'fhéadfadh drochthionchair shealadacha a bheith ag oibreacha den sórt sin ar shuíomh na séadchomharthaí náisiúnta atá fós ann ar feadh tréimhse na n - oibreacha.

I measc na mbeart maolaithe a mholtar chun tionchair dhiúltacha ar an oidhreachta seandálaíochta agus chultúrtha a sheachaint nó a laghdú le linn na Céime Tógála, tá soláthar agus maoiniú do na hoibreacha monatóireachta, cigireachta agus tochair seandálaíochta is gá a bheith riachtanach roimh don tógáil a bheith déanta, agus lena linn sin freisin.

Ní bheidh aon tionchair ón gCéim Oibriúcháin mar thoradh ar an Scéim Bheartaithe agus ní gá aon mhaolú a dhéanamh.

Táthar ag súil nach mbeidh aon tionchair iarmharacha dhiúltacha ar an oidhreachta seandálaíochta agus chultúrtha le cur i bhfeidhm na mbeart maolaithe beartaithe.

8.11 Oidhreachta Ailtireachta

Áiríodh sa mheasúnú oidhreachta ailtireachta staidéar deasc - bhunaithe lena n - áirítear athbhreithniú ar na doiciméid ábhartha agus foilsithe agus neamhfhoilsithe go léir atá ar fáil, agus suirbhéanna allamuigh, a rinneadh chun láithreáin oidhreachta ailtireachta aitheanta a aithint, agus chun aon ghnéithe nár taifeadadh roimhe seo a shainaithint.

Tá an chuid is mó den limistéar staidéir suite lasmuigh de bhruachbhailte thuaidh Bhaile Átha Cliath, a bhí comhdhéanta den chuid is mó de thalamh talmhaíochta suas go dtí an 20ú haois. I measc na dtithe dúchasacha

tuí suntasacha, tá dhá theachín tuí suite os comhair a chéile ar Bhóthar Shoird ag Baile Choilín agus ag Baile an Dairdisigh.

I measc na láithreacha eaglasta luatha tá Eaglais Chlochráin ón 8ú haois ar Lána Steach Comhail agus Eaglais na hÉireann Naomh Pádraig, Seantrabh.

Bhí tithe móra tuaithe agus diméinte anseo is ansiúd ar an tírdhreach stairiúil talmhaíochta. Ba é Teach Sheantraibh an ceann ba shuntasá díobh seo, atá scartáilte anois, cé go bhfuil an diméin fós ag feidhmiú mar pháirc. Is teach ón 19ú haois é Castlemoate House ar Bhóthar Shoird a raibh gairdíní le ballaí aige, tithe amuigh, fearann páirce agus geataí mar aon le lóiste geata, atá ag feidhmiú anois mar oifigí.

Athchóiríodh go leor tithe móra tuaithe stairiúla chun críocha creidimh agus/nó oideachais sa naoú haois déag agus san fhichiú haois. Is é seo an scéal ag Teach Belvedere, a bhí mar theach ón séú haois déag, a atógadh go luath san ochtú haois déag, ar Campas Phádraig COCBÁC anois é. Rinneadh na foirgnimh stairiúla a oiriúnú agus a leathnú cé go bhfuil an teach stairiúil, agus túr, scairdeán, ceathairuilleog, iar-eaglais agus ballaí teorann cloiche fós ag an suíomh. Cuireadh Lóiste geata leis an mbealach isteach oiriúnaithe go luath san fhichiú haois.

Teach scoite Victoiriach a bhí i dTeach an Easpaig, uaireanta ar a dtugtar Pálás an Easpaig a raibh lóiste geata ag an mbealach isteach, geataí maisiúla isteach agus ballaí teorann cloiche go Bóthar Dhroim Conrach. Teach Seoirseach ar a dtugtaí Teach Chluain Torc a bhí i Rosminian House for the Blind, Bóthar Urumhan ar dtús. Bhí an t-iarbhealach isteach agus an lóiste geata suite ar chúinne Bhóthar Urumhan, ach chuadar ar strae ina dhiaidh sin mar gheall ar fhorbairt nua.

Tá tithe sraithe brící dearga ón naoú haois déag agus ó thús an fichiú haois déag feadh an bhóthair i nDroim Conrach Íochtarach, a bhfuil go leor acu san áireamh i dtaifead ar Dhéanmhais Chosanta Chathair Bhaile Átha Cliath. Tá na hardáin thart ar Phálás an Easpaig tógtha os cionn an bhóthair, a bhfuil crainn aibí feadh an bhóthair, a chruthaíonn sraithradharc tarraingteach. Tá samplaí de lampaí sráide luatha fo-uirbeacha agus de chóireálacha stairiúla dromchla na talún ann, a chuireann le carachtar an bhóthair. Tá lár Dhroim Conrach comhdhéanta den chuid is mó de shiopaí sraithe brící dearga nó rindreáilte dhá nó trí stór. Tá cuid acu seo san áireamh sa NIAH.

I measc na bhfoirgneamh suntasach nua-aimseartha agus poiblí sa limistéar staidéir tá Stáisiún na nGardaí Art Déco Fhionnbhrú ó thús an fichiú haois déag, agus Eaglais an Linbh Naofa.

I measc na ngnéithe oidhreachta tionsclaíochta tá an chloch mhíle triantánach ó lár an ochtú haois déag a bhaineann leis an mbóthar dola ag Cnoc Pheannóg. Tá roinnt droichead sa limistéar staidéir freisin atá san áireamh sa RPS agus sa NIAH, lena n-áirítear Droichead Frank Flood, a thrasnaíonn abhainn naTulchann agus atá laistigh de Limistéar Caomhantais Abhainn na Tulchann. Tá an Droichead iarnróid ag Stáisiún Dhroim Conrach san áireamh freisin sa NIAH mar atá an Stáisiún féin. Trasnaíonn Droichead Bhinn an Chanáil Ríoga agus an Iarnród araon. Tá an droichead, an chanáil agus Loc 2 laistigh de Limistéar Caomhantais na Canálach Ríoga.

Laidigh den Chanáil Ríoga, tá Sráid Dorset, an Cuarbhóthar Thuaidh, Bóthar Belvedere, Plás Synott, Sráid Ghairdinéir Uachtarach, Sráid Fhreidric Thuaidh, Sráid Dhoiminic Íochtarach, Sráid Eccles, Sráid Bhaile Coimín, Sráid Hardwick, Sráid Mhuinseo, Plás Mhuire agus Rae Granby mar chuid de Chroílár na Cathrach Seoirseach Thuaidh. Tá tithe sraithe ón ochtú agus ón naoú haois déag go mór i bhfeidhm ar Phlean na Cathrach Seoirseach le tithe tábhairne, bainc agus siopaí le fáil ar na coirnéil. Leagadh amach an limistéar faoi Eastáit Gardiner agus Jervis agus forbraíodh é idir 1714 agus 1830. Moladh é a ainmniú mar Láithreán Oidhreachta Domhanda UNESCO.

Tá roinnt sraithradharc suntasacha ón limistéar staidéir go dtí séipéil agus páirceanna in aice lámhe. Ina measc seo tá an sraithradharc ar Shráid Bhaile Coimín i dtreo Imchuach Shráid Bhaile Coimín, an sraithradharc síos Sráid Ghairdinéir i dtreo Chearnóg Mhuinseo, an sraithradharc síos Cearnóg Parnell Thoir i dtreo Shráid Uí Chonaill, agus an sraithradharc ar chúl ó Shráid Uí Chonaill i dtreo Ospidéal an Rotunda. Chomh maith leis sin tá sraithradharc thábhachtacha i dtreo Shéipéal Cúnta Naomh Muire (An Teampall Dubh DCC RPS 5456) ó Rae Granby agus ó Shráid Dorset go dtí Plás Hardwick Shéipéal Naomh Seoirse (DCC RPS3573). Tá tábhacht náisiúnta ag baint leis an bhfoirgneamh.

Forbraíodh foirgnimh institiúideacha agus oideachais suntasacha laistigh den limistéar staidéir ag deireadh an naoú haois déag agus ag tús an fichiú haois. Ina measc tá Ionad Pobail Naomh Proinsias Xavier ar Shráid Dorset Íochtarach, Clinic Naomh Rafael in Ospidéal an Mater ar Shráid Dorset a bhíodh ina scoil tráth, Club Dornálaíochta Amaitéarach Naomh Slánaitheoir ar Shráid Dorset, a bhíodh ina stáisiún dóiteáin tráth agus Scoil na mBráithre Críostaí i dTeach Croí Oscailte 2, Plás Mhuire.

Tagann deireadh leis an Scéim Bheartaithe ag Cearnóg Parnell (Rutland ar dtús), ceann de mhórchearnóga Sheirseach na cathrach, agus an ceann is sine aici. Cuireadh tús le forbairt na Cearnóige sa bhliain 1745, nuair a thug an Dochtúir Bartholomew Mosse ceithre acra ar léas chun tús a chuir le hOspidéal Luí Isteach an Rotunda, mar a tugadh air ina dhiaidh sin. Forbraíodh na gairdíní gaolmhara ar a ndearnadh Cearnóg Rutland, ar dtús mar thailte pléisiúir a tógadh in éineacht le hAmharclanna an Gheata agus an Ambasadóra chun an t-ospidéal a mhaoiniú. Tá go leor de na gairdíní bunaidh tógtha le mórchuid foirgneamh ospidéil, lena n-áirítear teach na n-altraí i sciathán Plunkett Cairns. Tá Gairdín Cuimhneacháin ar an taobh thuaidh a leagadh amach i 1966 chun Éirí Amach na Cásca 1916 a chomórath, ach a dhéanann comórath freisin ar reibiliúin 1798, 1803, 1848, 1867 agus cogadh na saoirse 1919-1921. I measc na bhfoirgneamh suntasach eile ar an gcearnóg tá Teach Charlemont, Dánlann Hugh Lane anois agus Eaglais Preispitéireach na Mainistreach (Findlater).

Áirítear le troscán sráide suntasach laistigh den limistéar staidéir boscaí poist agus cuailí lampa iarainn theilgte ón naoú haois déag agus ó thús an fichiú haois, colbhaí eibhir, pábháil agus poill ghuail ar Chearnóg Parnell agus scairdeán ar Rae Cavendish. Tá Séadchomhartha Parnell suite ag aomhal Rae Cavendish agus Sráid Uí Chonaill Uachtarach. Déanann sé comórath ar Charles Stewart Parnell (1846-1891) ceannaire Ghluaiseacht an Rialtais Dúchais ag deireadh an naoú haois déag. Tá Cearnóg Parnell agus Sráid Parnell araon ainmnithe ina dhiaidh. Tógadh an dealbh sa bhliain 1899 agus tá tábhacht Náisiúnta ag baint léi. Tá sí, mar aon leis an leath theas de Chearnóg Parnell, laistigh de Limistéar Caomhantais Ailtireachta Shráid Uí Chonaill.

Áireofar ar na príomhthionchair fhéideartha ar oidhreacht ailtireachta le linn na Céime Tógála:

- Tionchair dhíreacha ar theorainneacha (ballaí, ráillí srl.) agus geataí iontrála struchtúir chosanta agus gnéithe oidhreachta ailtireachta eile ina bhfuil gá le leathnú bóithre;
- Tionchair dhíreacha ar throscán sráide (i.e. lampaí poist, boscaí poist, dealbha srl.) mar gheall ar thalamh a fháil, oibreacha tógála ar chosáin, athruithe ar leagan amach na gcosán agus oibreacha tírdhreachaithe;
- Tionchair indíreacha mar thoradh ar an bhféidearthacht go ndéanfaí damáiste do struchtúir íogaire i gceantair ina dtagann na hoibreacha tógála don Scéim Mholta i ndlíth-thadhall leis na struchtúir seo;
- Tionchair indíreacha mar thoradh ar an bhféidearthacht go ndéanfaí damáiste do struchtúir chosanta mar gheall ar chreathadh méadaithe ó fheithiclí tógála; agus
- Tionchair amhairc ar shuíomh struchtúr atá faoi chosaint nó foirgneamh nó struchtúr a bhfuil leas oidhreachta ailtireachta ag baint leo, sráid - dreacha stairiúla agus radhairc a mbeidh tionchar sealadach acu ar a suíomhanna i rith na Céime Tógála.

I measc na mbeart atá beartaithe chun tionchair dhiúltacha ar oidhreacht ailtireachta a sheachaint nó a laghdú le linn na Céime Tógála tá:

- Taifeadadh, cosaint, aistriú, stóráil agus athshuíomh cuí ar theorainneacha agus troscán sráide;
- Crainn a choinneáil nó a athsholáthar feadh na Scéime Molta.
- Breithniú cúramach ar dhídean ag stadanna bus chun tionchar a sheachaint ar shuíomhanna gnéithe oidhreachta ailtireachta tábhachtacha, nuair is féidir.

Is iad na príomhthionchair fhéideartha ar oidhreacht ailtireachta le linn na Céime Oibriúcháin:

- Tionchair a bhaineann le hathruithe amhairc ar acmhainní oidhreachta ailtireachta (lena n-áirítear ó na láithreacha beartaithe scáthlín bus), chomh maith le tionchair ar shocrú na n-acmhainní seo mar gheall ar athruithe tráchta. De ghnáth beidh tionchar dearfach ag pábháil nua, plandáil crann nua agus tírdhrechtú ar an timpeallacht stairiúil agus ar charachtar na sráideanna feadh na Scéime Molta; agus
- Tionchair i gcás ina n-éilíonn an Scéim Molta athruithe fisiciúla ar ghnéithe oidhreachta nó athshuíomh gnéithe oidhreachta.

Le cur i bhfeidhm na mbeart maolaithe atá beartaithe, táthar ag súil nach mbeidh aon tionchar diúltach iarmharach ar an oidhreacht ailtireachta.

8.12 Tírdhreach (Bailedhreach) & Amharc

Áiríodh sa tírdhreach (bailedhreach) agus measúnú amhairc athbhreithniú deisce ar an bhfaisnéis a bhí ar fáil lena n-áirítear aerfótagrafaíocht agus mapáil na Scéime Molta. Rinneadh siúlóidí bealaigh le torthaí deascbhunaithe a fhíorú agus bhí suirbhéanna allamuigh agus ullmhú fótamontáis san áireamh.

Ar feadh an bhealaigh, trasnaíonn an Scéim Bheartaithe an crios glas talmhaíochta atá idir Sord agus tuaisceart na cathrach agus soir ó Aerfort Bhaile Átha Cliath. Ó dheisceart Aerfort Bhaile Átha Cliath leanann an Scéim Bheartaithe ceann de na bóithre rochtana stairiúla seanbhunaithe isteach i dtuaisceart Lár na Cathrach. Gabhann an Scéim Bheartaithe soir ó Dhiméin Sheantraibh (ar páirc phoiblí anois í, Páirc Sheantraibh) agus Staid an Mhúrtúnaigh, mar a bhfuil Ordú Caomhnaithe Crann (Ordú Caomhnaithe Crann (Diméin Sheantraibh) 1987) ar na tailte iar-dhiméine. Trasnóidh an Scéim Bheartaithe Abhainn na Tulchann ag Droichead Frank Flood, rachaidh sí trí Shráidbhaile Dhroim Conrach agus feadh a shráid-dhreach crann-líne fásta sula dtrasnóidh sí an Chanáil Ríoga ag Droichead Bhinn. Leanann an Scéim Bheartaithe an bealach uirbeach ar Shráid Dorset sula mbogann sí isteach i gceantar Seoirseach na Cathrach Thuaidh ag Sráid Fheidric Thuaidh agus Cearnóg Parnell i Lár na Cathrach.

Áirítear leis an Scéim Bheartaithe raon leathan de thírdhreach bruachbhailte agus cathrach, bailedhreach agus gnéithe amhairc, ó theorainn sráid-dreacha agus gnéithe fearainn uirbeacha, go criosuithe cónaithe agus úsáide measctha, tírdhreacha agus teorainneacha stairiúla, go sócmhainní bithéagsúlachta agus oidhreachta.

Áireofar ar na príomhthionchar féideartha tírdhreacha (bailedhreach) agus amhairc le linn na Céime Tógála:

- Slógadh agus bunú láithreán, fálú agus clárlach na gCompúin Tógála agus na limistéar oibreacha, lena n-áirítear laistigh de limistéir / gairdíní príobháideacha;
- Scartáil láithreán, lena n-áirítear foirgnimh, teorainneacha, colbhaí, imeall, dromchlaí, limistéir tírdhreacha, crainn agus plandálacha a bhaint - lena n-áirítear fála teorann, ballaí agus plandáil laistigh de limistéir / gairdíní príobháideacha;
- Gníomhaíocht láithreáin agus suaitheadh amhairc ó oibreacha tógála ginearálta agus oibriú innealra tógála laistigh den láithreán agus ag an gComhdhúile Tógála;
- Oibreacha tógála lena mbaineann atreorú seirbhísí agus fónais faoi thalamh / os cionn talún, seirbhísí agus fónais nua a sholáthar, gnéithe draenála agus naisc srl.;
- Gníomhaíocht láithreáin agus oibreacha tógála a bhfuil baint acu le tógáil carrbhealaí nua, cholbhaí, chosán agus rotharbhealaí, stadanna bus, droichead agus comharthaíocht, teorainneacha a athbhunú / teorainneacha nua a sholáthar agus oibreacha athshuímh tírdhreacha / soláthar tírdhreacha nua, srl.; agus
- Limistéir oibre agus Compúin Tógála a dhíchoimisiúnú.

Beidh gá le talamh a fháil (sealadach agus / nó buan) ó roinnt réadmhaoin chónaithe chun an Scéim Bheartaithe a thógáil. Tógfar fálú / clárlach sealadach agus coimeádfar rochtain ar réadmhaoin do na húinéirí / áititheoirí a mhéid is indéanta. Éileoidh na hoibreacha ballaí teorann, ráillí, geataí bealaí isteach ar thaobh an bhóthair a bhaint agus a athshuíomh, mar aon le ceantair ina bhfuil plandáil gairdín, bealaí isteach gairdíní agus gnéithe gairdín atá ann cheana.

Cuirfear bearta iomchuí i bhfeidhm chun tírdhreach diúltach (tírdhreach) agus tionchair amhairc le linn na Céime Tógála a sheachaint nó a laghdú, lena n-áirítear a chinntiú go gcosnófar crainn agus fásra atá le coinneáil laistigh den limistéar oibreacha agus tadhlach leis. Leanfaidh na hoibreacha a theastaíonn laistigh de limistéar cosanta fréimhe (RPA) na gcrann le coinneáil modheolaíocht foraoiseachta atá sainiúil don tionscadal le haghaidh oibreacha den sórt sin.

Cé go bhfuil an maolú don Chéim Tógála dírithe ar aon ghnéithe tírdhreacha atá le coinneáil a chosaint agus an oiread agus is féidir de scagthástáil amhairc a sholáthar ó oibreacha tógála, ní bheidh sé indéanta nó praiticiúil maolú a dhéanamh ar thionchair ar thírdhreach (bailedhreach) agus ar shaintréithe amhairc a thig dá bharr ó chrainn aibí a bhaint chun an tógáil a éascú.

Le cur i bhfeidhm na mbeart maolaithe a mholtar, táthar ag súil go mbeidh tionchair Dhiúltacha, Shuntasacha Shealadacha / Ghearrthéarmacha na Céime Tógála ar charactar an bhailedhreacha/sráid-dreacha ó Northwood Avenue go Bóthar Sheantalaimh, tionchair Dhiúltacha, Shuntasacha agus Shealadacha / Ghearrthéarmacha ar an mbailedhreach ó Bhóthar Sheantalaimh go hAscaill Gharraithe na Lus agus tionchair Dhiúltacha Mheasartha / Shuntasacha Shealadacha / Ghearrthéarmacha idir Ascaill Gharraithe na Lus go Rae Granby.

Le linn Chéim na Tógála beidh tionchar Diúltach, An-Suntasach / Doimhneacht, Sealadach / Gearrthéarmach ar réadmhaoín chónaithe i gcás éadála sealadach. Beidh tionchar Diúltach, Suntasach, Sealadach / Gearrthéarmach ar réadmhaoine neamhchónaithe. Beidh tionchar Diúltach, Suntasach, Sealadach / Gearrthéarmach ar réadmhaoín os cionn na scéime. Beidh tionchair Dhiúltacha, Suntasacha, Sealadacha / Gearrthéarmacha ar shonrúcháin taitneamhachta ag Seantrabh agus ag Páirc Mhuire, Droim Chonrach. Beidh tionchair shainithe taitneamhachta eile Diúltach, Measartha, Sealadach / Gearrthéarmach mar a bheidh tionchar ar chrainn agus fásra, le tionchar Diúltach, Beag / Measartha, Sealadach / Gearrthéarmach ar Ordú um Chaomhnú Crann / Cuspóirí Cosanta Crann. Beidh tionchar Diúltach, Suntasach/An-Suntasach, Sealadach/Gearrthéarmach ar Cheantar Caomhnaithe na Tulchann, le tionchair Diúltacha, Measartha, Sealadacha / Gearrthéarmacha ar Cheantair Chaomhantais eile agus ar Limistéir Chaomhantais chónaithe. Beidh tionchar Diúltach, Suntasach / An-Suntasach ar struchtúr cosanta Teach Ceann Tuí, agus tionchar Diúltach, Measartha, Sealadach / Gearrthéarmach ar Struchtúir Chosanta eile. Beidh tionchar Diúltach, Measartha, Sealadach / Gearrthéarmach ar Limistéir Chaomhantais Ailtireachta.

Áireofar ar na príomhthionchair fhéideartha tírdhreacha (bailidhreach) agus amhairc le linn na Céime Oibriúcháin:

- Athruithe ar chonair an bhóthair / na sráide atá ann cheana;
- Athruithe ar ghluaiseachtaí tráchta, coisithe agus rothair;
- Modhnú ar cheantair réadmhaoine / gairdíní / teorainneacha príobháideacha; agus
- Coigeartuithe ar réimsí / teorainneacha eile.

Tá breithniú déanta i bpróiseas deartha na Scéime Beartaithe ar an bhféidearthacht go mbeadh tionchar diúltach ar an tírdhreach / bailidhreach agus ar an amharc. Glacadh deiseanna chun iad seo a sheachaint, a laghdú nó a fheabhsú nuair is féidir, agus tá bearta tírdhreacha comhtháite laistigh den dearadh chomh fada agus is féidir. Ba chóir a thabhairt faoi deara, nuair is indéanta, go moltar leis an Scéim Bheartaithe feabhsuithe ar phríomhláithreacha an bhailedhreacha / na sráid-dreacha.

Beidh socrú buanchoigeartaithe agus limistéar laghdaithe mar thoradh ar chailliúint bhuan na limistéar réadmhaoine / gairdín. I measc na mbeart a mholtar chun tionchair dhiúltacha ar thírdhreach (bailidhreach) a sheachaint nó a laghdú le linn na Céime Oibriúcháin tá:

- Nuair atá crainn, fála agus / nó plandaí atá ann cheana le baint as limistéir shealadacha tógála talún, cuirfear crainn, fála agus /nó plandaí athsholáthair ar fáil agus laghdófar tionchair dhiúltacha de réir mar a aibíonn siad san fhadtéarma;
- Déanfaidh an Scéim Bheartaithe crainn sráide nua a phlandáil, chun baint crann a mhaolú agus chun feabhas iomlán a chur ar thimpeallacht na sráid-dreacha, nuair is praiticiúil;
- Déanfar na teorainneacha réadmhaoine go léir a bhfuil tionchar orthu a athshuíomh Áirítear leis an Scéim Molta athsholáthar ar theorainneacha suaite, athshuíomh an Chomhdhúil Fhoirgníochta, limistéir fála sealadacha a thabhairt ar ais, agus le haghaidh plandú crann breise agus eile nuair is féidir feadh na Scéime Molta.

Le cur i bhfeidhm na mbeart maolaithe atá molta, táthar ag súil, le linn na Céime Oibriúcháin, go mbeidh tionchair Dhearfacha, Mheasartha / Shuntasacha, Fhadtéarmacha ar na limistéir bailidhreacha ó Ascaill Gharraithe na Lus go Rae Granby agus tionchair Dhearfacha, Mheasartha, Fhadtéarmacha ó Northwood Avenue go Bóthar Sheantalaimh agus Bóthar Sheantalaimh go hAscaill Gharraithe na Lus.

Beidh tionchair Mheasartha, Dhiúltacha, Fhadtéarmacha ar Theach Tuí, Baile Choilín, Bóthar Shoird agus Limistéar Caomhantais Abhainn na Tulchann. Ar réadmhaoín chónaithe atá á cheannach go buan, beidh tionchair Dhiúltacha, Mheasartha, Fhadtéarmacha. Beidh tionchair Dhearfacha Mheasartha, Fhadtéarmacha ar Shonrúcháin Taitneamhachta agus ar Limistéir Chaomhantais Chónaithe feadh na Scéime Beartaithe.

8.13 Dramhaíl & Acmhainní

Áiríodh sa mheasúnú dramhaíola agus acmhainní na cineálacha dramhaíola a d'fhéadfadh an Scéim Bheartaithe a ghiniúint a aithint, chomh maith leis an bhféidearthacht ábhair a athúsáid. Áiríodh leis an measúnú athbhreithniú deascbhunaithe ar bheartas agus reachtaíocht ábhartha, agus sonraí maidir le giniúint dramhaíola agus bainistiú dramhaíola agus acmhainní.

Ionchorpraíodh prionsabail bhainistíochta dramhaíola agus acmhainní inbhuanaithe i ndearadh na Scéime Beartaithe agus cuirfear na prionsabail seo i bhfeidhm de réir na Múnla Geilleagair Chiorclaigh (féach Íomhá 8-2) ar fud na gCéimeanna Tógála agus Oibriúcháin. Cinnteoidh sé seo go ndéanfar giniúint dramhaíola a íoslaghdú.

Íomhá 8-2 An Múnla Geilleagair Chiorclach (Foinse: Geilleagair Chiorclach san Eoraip: An bunachar eolais a fhorbairt (An Ghníomhaireacht Eorpach Chomhshaoil (GEC) 2016)

In Éirinn, taifeadann na sonraí foilsithe is déanaí atá ar fáil gur gineadh 8.2 milliún tonna de dhramhaíl tógála agus scartála in 2020. B'ionann sin agus laghdú 0.6 milliún tonna ó 2019. Bhí ithir agus clocha comhdhéanta de 7.0 milliún tonna as an dramhaíl seo agus is iad sin 84% den sruth dramhaíola tógála agus scartála reatha.

In Éirinn, tá dramhaíl chathrach (i.e. gnáthchineálacha dramhaíola tí) comhdhéanta de dhramhaíl tí chomh maith le dramhaíl tráchtála agus dramhaíl eile atá, mar gheall ar a gcineál, cosúil le dramhaíl tí. De réir na Gníomhaireachta um Chaomhnú Comhshaoil, ghin Éire 3.2 milliún tonna de dhramhaíl chathrach agus rinneadh 30% den dramhaíl seo a athchúrsáil in 2020.

Áireofar ar na príomhghnéithe tógála ar dóigh dóibh tionchair fhéideartha ar dhramhaíl agus ar acmhainní:

- Tógáil agus athdhéanamh rotharbhealaí, cosáin, leathnú bóithre agus feabhsúcháin ar an bhfearann uirbeach;
- Crainn, colbhaí coincréite, ballaí, fála agus geataí a bhaint;
- Foirgnimh agus ballaí coinneála a bhaint;
- Troscán sráide, lena n-áirítear soilse tráchta agus stadanna bus, agus oibreacha tírdhreachaithe a bhaint;
- Ballaí teorann, fála agus geataí de réir mar is gá;
- Mion-atreorú fóntais agus / nó cosaintí de réir mar is gá; agus
- Tochailt cosán agus carrbhealaí.

Cuirfear raon beart maolaithe i bhfeidhm chun tionchair dhiúltacha ar dhramhaíl agus acmhainní a sheachaint nó a laghdú le linn Chéim na Tógála, lena n-áirítear diúscairt dramhaíola a íoslaghdú. Lorgófar deiseanna chun ábhair, seachtháirgí agus dramhaíl a athúsáid i rith Chéim Tógála na Scéime Molta. Déanfar é seo a bhainistiú tríd an Chéim Tógála trí Phlean Bainistíochta Acmhainní agus Dramhaíola Tógála agus Scartála a chur i bhfeidhm.

Déanfar 2,250 tonna de dhramhaíl scartála a ghiniúint mar thoradh ar an Scéim Bheartaithe, arb ionann é sin agus 0.02% den bhunlíne bainistíochta dramhaíola tógála agus scartála i Réigiún Dramhaíola an Oirthir agus Lár Tíre. Tá tionchar tuartha na Dramhaíola Scartála le linn na Céime Tógála Díobhálach, Neamhshuntasach, agus Gearrthéarmach. Is í an réamhaisnéis iomlán ar ábhar tochailte barrachais ón Scéim atá Beartaithe ná thart ar 27,000 tonna agus is ionann é sin agus 1.4% den bhunlíne bainistíochta dramhaíola tógála agus scartála do Réigiún Dramhaíola an Oirthir-Lár Tíre. Is é is dóichí ná comhiomláin athúsáidte a ionchorprú sa Scéim Bheartaithe nuair is féidir. Athúsáidfear an t-ábhar atá fágtha nuair is féidir. Tá tionchar tuartha na dramhaíola tochailte le linn na Céime Tógála díobhálach, neafaiseach agus gearrthéarmach.

Is iad na príomhthionchair fhéideartha ar dhramhaíl agus ar acmhainní le linn na Céime Oibriúcháin ná dramhaíl a ghintear ó ghníomhaíochtaí cothabhála bóithre tar éis an Chéim Tógála a bheith críochnaithe. Tabharfar faoi oibríochtaí cothabhála faoi dhlínse an Údaráis Áitiúil agus de réir a bpleananna bainistíochta dramhaíola. Ní mheastar go bhfuil aon bhearta maolaithe nó monatóireachta breise riachtanach. Tioctfaidh méadú thart ar 6,000 tonna ar an méid biotúman ina bhfuil ábhar a gineadh, le linn na Céime Oibriúcháin, thar shaolré ghlactha na Scéime Beartaithe (a nglactar leis gur 60 bliain í) i gcomparáid leis an gcás Gan Rud a Dhéanamh. Beidh tionchar tuartha na dramhaíola tógála agus scartála oibríochtúla Díobhálach, Neamhshuntasach agus Fadtéarmach.

Táthar ag súil nach mbeidh aon iarmhairtí suntasacha iarmharacha ar dhramhaíl agus ar acmhainní leis an gcur i bhfeidhm na mbeart maolaithe beartaithe.

8.14 Sócmhainní Ábhair

Breithníodh an measúnú sócmhainní ábhartha i dtéarmaí:

- Fóntais mhóra (faoi thalamh agus os cionn talún) amhail gás, píblínte uisce (píblínte uisce óil agus séaraigh) agus líonraí uisce stoirme, línte tarchuir leictreachais agus línte teileachumarsáide;
- Bonneagar iompair de dhéantús an duine amhail bóithre, iarnród agus canálacha; agus
- Amhábhair is gá a allmhairiú don Scéim Bheartaithe.

Áiríodh sa mheasúnú seo athbhreithniú bunaithe ar dheasc ar na sócmhainní ábhartha seo. Iarradh faisnéis áirgiúlachta ó eagraíochtaí agus soláthraithe seirbhíse ábhartha.

I measc na sócmhainní ábhartha atá ann cheana féin laistigh den Scéim Molta tá:

- Línte leictreachais BSL (ardvoltage, meánvoltage agus ísealvoltage) agus bonneagar a bhaineann leo;
- Príomhlíonra gáis Líonraí Gáis Éireann (brú ard, meánach agus íseal) agus bonneagar a bhaineann leo;
- Príomhphíopaí uisce óil Uisce Éireann agus an bonneagar gaolmhar;
- Línte séarachais Uisce Éireann (séaraigh bhréan agus chomhcheangailte) agus an bonneagar gaolmhar;
- Líonra draenála uisce dromchla na nÚdaráis Áitiúil agus an bonneagar gaolmhar;
- Línte teileachumarsáide Eir, Enet agus Virgin Media agus an bonneagar a bhaineann leo;
- Duchtáil comhartha tráchta an Údaráis Áitiúil; agus
- An Phíblíne Breosla Eitlíochta idir Calafort Bhaile Átha Cliath agus Aerfort Bhaile Átha Cliath (nár tógadh go hiomlán fós tráth ullmhúcháin an TMTT seo).

Idirghníomhaíonn an Scéim Bheartaithe le roinnt píosaí móra bonneagair, is é sin dhá líne iarnróid, an Chanáil Ríoga agus an Líne Ghlas Luas.

Laistigh de shuíomh na Scéime Beartaithe, iompórtáiltear ábhar faoi láthair mar chuid de ghníomhaíochtaí cothabhála rialta a dhéantar ar na bóithre, lánaí rothar, cosáin, fóntais agus ciumhaiseanna atá ann cheana féin.

Áireofar ar na príomhghnéithe tógála ar dóigh dóibh tionchair fhéideartha ar shócmhainní ábhartha:

- Éileoidh Comhdhúile Tógála leictreachas chun áiseanna oifige agus leasa sealadacha a chumhachtú agus le haghaidh soilsiú sealadach a chaithear a sholáthar trí nasc leis an ngréasán eangaí nó le gineadóir;
- Éileoidh Comhdhúile Tógála soláthar uisce le haghaidh áiseanna leasa agus spraeáil chun deannach a chosc;
- Beidh rochtain teileachumarsáide ag teastáil ó Chomhdhúile Tógála;
- Atreorú línte leictreachais i gceantair áit a mbeidh comhéadain le hoibreacha na Scéime Molta;
- Atreorú príomhlíonra uisce faoi thalamh áit a mbeidh comhéadain le hoibreacha na Scéime Molta;
- Uasghrádú a dhéanamh ar na hoibreacha a theastaíonn don líonra draenála uisce dromchla chun freastal ar leagan amach nua bóithre agus ar ardú cruá;
- Oibreacha atreoraithe an bhonneagair gháis áit a mbeidh comhéadain ann le hoibreacha na Scéime Molta;
- Atreorú an bhonneagair teileachumarsáide áit a mbeidh comhéadain le hoibreacha na Scéime Molta;
- Allmhairiú ar ábhar tógála lena n-áirítear coincreít, miotail, stroighin, ábhair dhromchla bóthair agus ábhair tírdhreachaithe. Léireoidh méid na n-ábhar a theastaíonn don Scéim Bheartaithe níos lú ná aon faoin gcéad de na cainníochtaí Éireannacha a mhonaraítear in aghaidh na bliana.

Dearadh an Scéim Bheartaithe d'fhonn an tionchar ar bhonneagar fóntais a íoslaghdú. Áirítear leis sin idirghníomhaíochtaí le mórbhonneagar fóntais a sheachaint, nuair is féidir. I gcás ina bhfuil comhéadain ann le bonneagar fóntais atá ann cheana, déanfar iad sin a chosaint nó a atreorú de réir mar is gá chun cur isteach

fadtéarmach ar sheirbhísí a chosc. Tugadh cuntas ar atreorú agus athruithe ar shuíomh nó leagan amach aon bhonneagair fóntais i ndearadh foriomlán na Scéime Molta.

Déanfar gach réamhchúram is féidir chun aon chur isteach neamhphleanáilte ar aon bhonneagar nó seirbhísí i rith na Céime Tógála a sheachaint. Tá oibreacha fóntais beartaithe bunaithe ar thaifid atá ar fáil, agus ar réamh-imscrúduithe láithreáin. Sula gcuirfear tús le hoibreacha tochailte, déanfar suirbhéanna deimhnithe áitiúla chun torthaí na measúnuithe réamhthógála a rinneadh agus a thuiriscítear sa Tuarascáil ar Mheasúnú Tionchair Timpeallachta seo a fhíorú.

Rinneadh comhairliúchán i dteannta na cuideachtaí móra fóntais, agus leanfaidh an conraitheoir atá ceaptha an comhairliúchán seo leo i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair. Sa chás go dteastaíonn atreorú agus nuair nach féidir cur isteach ar na réadmhaoine máguaird a sheachaint, déanfar é seo a phleanáil agus tabharfar fógra roimh ré do na húnéirí réadmhaoine a mbeidh tionchar orthu.

Dearadh an Scéim Mholta freisin chun an méid oibreacha tógála móra a theastaíonn a íoslaghdú. Agus ábhar á aimsiú don Scéim Molta, déanfaidh an conraitheoir ceaptha inbhuanaitheacht na n-ábhar a mheas go cúramach. Áireofar ar na gnéithe a bhreithneofar an fhoinsé, an tsonraíocht ábhair, costais táirgthe agus iompair, agus infhaighteacht an ábhair. Déanfar ábhair thógála a bhainistiú ar an láthair go cuí chun ró-ordú agus dramháil a chosc.

Le cur i bhfeidhm na mbeart maolaithe beartaithe ní bheidh aon iarmhairtí iarmharacha suntasacha ar shócmhainní ábhartha mar thoradh ar thógáil na Scéime Molta.

Áireofar ar na príomhghnéithe oibríochta ar dóigh go mbeidh tionchair ionchasacha acu ar shócmhainní ábhartha:

- An riachtanas maidir le naisc leictreachais le haghaidh soilsiú nua, faisnéis faoi stadanna bus agus comharthaíocht aomhal; agus
- An riachtanas maidir le naisc teileachumarsáide ag stadanna bus ina bhfuil faisnéis fíor-ama do phaisinéirí, chun ligean do na busanna agus don fhaisnéis fíor-ama sioncronú lena chéile.

Ní bheidh aon tionchair shuntasacha ag an gCéim Oibríocháin ar bhonneagar fóntais. Mar gheall ar na bearta atá san áireamh i ndearadh na Scéime Molta agus toisc nach bhfuil ach tionchair íosta tuartha le linn na Céime Oibríocháin, ní theastaíonn aon bhearta maolaithe ar leith.

8.15 Riosca Mórthimpistí agus / nó Tubaistí

Bhreithnigh an measúnú seo na tionchair shuntasacha ionchasacha a d'fhéadfadh a bheith ag an Scéim Mholta ar an gcomhshaoil, mar thoradh ar a leochaileacht i leith rioscaí mórthimpistí agus / nó tubaistí le linn na Céime Tógála agus na Céime Oibriúcháin.

An measúnú riosca:

- Mórthimpistí aitheanta agus / nó tubaistí (s.é. teagmhais neamhphleanáilte) a bhféadfadh an Scéim Mholta a bheith i mbaol; agus
- Rinneadh measúnú ar tionchair agus ar iarmhairt na dteagmhas sin maidir leis na gabhdóirí comhshaoil, sóisialta agus eacnamaíocha a bhféadfadh tionchar a bheith orthu.

Forbraíodh clár de na rioscaí féideartha go léir agus na tionchair ionchasacha ghaolmhara do Chéimeanna Tógála agus Oibriúcháin na Scéime Molta. Ghlac an clár seo leis an gcás ba mheasa, sula gcuirfí aon bhearta maolaithe nó pleananna éigeandála i bhfeidhm chun an dóchúlacht agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag aon mhórthimpistí agus/nó tubaistí a laghdú.

Déantar rioscaí a rátáil tríd an rátáil dóchúlachta a iolrú (an dóchúlacht go dtarlóidh riosca atá an-neamhdhóchúil go dtí an-dóchúil) leis an rátáil iarmharta (leibhéal na n-iarmhairtí má tharla mórthimpistí agus / nó tubaiste, a bhí idir bheag agus thubaisteach). Tugann sé seo scór riosca íseal, meánach nó ard. Ní chomhlíonann scóir riosca íseal an sainmhíniú ar mhórthimpistí agus / nó tubaiste agus mheasfaí go mbeadh scóir ardriosca agus do-ghlactha d'fhorbairt na Scéime Molta agus bheadh gá iad a dhearadh amach. Theastódh leibhéal maolaithe le scóir riosca meánach a laghdódh an leibhéal tionchair.

Maidir le Céim na Tógála, bhí roinnt rioscaí ann a measadh a bheith íseal agus nár breithníodh tuilleadh. Níor sainaitníodh aon rioscaí arda, agus aithníodh na rioscaí meánleibhéil seo a leanas don Chéim Tógála:

- Riosca pléascadh gáis mar gheall ar phríomhlíonra gáis faoi thalamh a bhualadh le linn oibreacha tochailte;
- Riosca truaillithe a tharlaíonn do chúrsa uisce nó screamhuisce, go háirithe bainteach le scaoileadh dríodair mhín le linn oibreacha tógála; agus
- Riosca scaipeadh speiceas ionrach neamhdhúchasach i rith oibreacha tógála, go háirithe le linn imríteach láithreáin.

Comhlíonann an Scéim Bheartaithe na caighdeáin dearaidh ábhartha, lena n-áirítear bearta chun an dóchúlacht go dtarlóidh teagmhais riosca a laghdú.

Tugadh faoi athbhreithniú ar láithreáin Seveso sa tSraith Uachtarach agus sa tSraith Íochtarach i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath agus ar a bhfad ón Scéim bheartaithe, faoi seach. Tagann an Scéim Bheartaithe laistigh den chrios comhairliúcháin do shuíomh amháin Seveso. Tugadh faoi athbhreithniú ar an measúnú tionchair tráchtach chun an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ann ar rochtain phráinnfhreagartha chuig láithreáin Seveso agus ar a gcuid ospidéal agus stáisiúin dóiteáin, faoi seach, a chinneadh. Níltear ag súil le haon tionchar suntasach ar amanna freagartha éigeandála.

Cuirfear na bearta maolaithe cuí i bhfeidhm le linn na Céime Tógála. Chomh luath agus a chuirtear na bearta maolaithe seo i bhfeidhm, níl aon eachtraí sainaitheanta nó teagmhais mhóra timpistí agus / nó tubaistí ann a chruthaíonn leibhéal riosca a mbeadh tionchair shuntasacha nó éifeachtaí comhshaoil mar thoradh air.

Níor sainaitníodh aon rioscaí suntasacha ar dóigh dóibh tarlú le linn na Céime Oibriúcháin.

8.16 Tionchair Charnacha agus Idirghníomhaíochtaí Comhshaoil

Déanann an measúnú seo breithniú ar na tionchair charnacha féideartha agus idirghníomhaíochtaí iarmharta mar thoradh ar thionchair fhéideartha ó scéimeanna eile i dteannta le tionchair réamh-mheasta na Scéime Molta, agus idirghníomhaíochtaí idir gnéithe comhshaoil. Áiríodh sa mheasúnú breithniú ar na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag Scéimeanna Conair Croí-Bhus BusConnects eile chomh maith le tionscadail eile.

De ghnáth tugtar aghaidh ar idirghníomhaíochtaí tionchair idir gnéithe comhshaoil mar chuid de na measúnuithe ábhair aonair, mar shampla bhí san áireamh sa mheasúnú Daonra éifeachtaí ar thaitneamhacht an phobail, a bhaineann le hidirghníomhaíocht tionchair ar cháilíocht an aeir, taitneamhacht amhairc, trácht agus iompar, agus torann agus tonnchrith.

Breithníodh na foinsí seo a leanas agus forbairtí ábhartha eile á n-aithint chun tionchair charnacha a mheas:

- Suíomh gréasáin an Bhoird Pleanála – le haghaidh sonraí faoi fhorbairtí bonneagair straitéisigh agus forbairtí tithíochta straitéiseacha;
- Suíomhanna gréasáin na nÚdarás Áitiúil agus na pleananna forbartha – le haghaidh sonraí ar leithdháiltí agus réimsí le haghaidh athnuachan;
- Bunachar Sonraí Náisiúnta um Iarratas Pleanála - le haghaidh liosta in-íoslódáilte d'iarratais phleanála a sheoltar ó Údarás Áitiúla;
- Suíomh gréasáin an Údarás Náisiúnta Iompair - chun sonraí a fháil faoi mhórchláir iompair. Áiríodh air seo athbhreithniú ar Straitéis Iompair an NTA do Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath 2016 – 2035;
- Tionscadal Éireann 2040, a chomhcheanglaíonn an Plean Forbartha Náisiúnta agus an Creat Pleanála Náisiúnta. agus a mhapálaí idirghníomhach;
- Suíomh gréasáin Bonneagair Iompair Éireann - le haghaidh sonraí faoi mhórchláir iompair;
- An Tairseach EIA arna chothabháil ag an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil - le haghaidh iarratas ar thoiliú forbartha in éineacht le EIAR; agus
- Suíomh gréasáin Uisce Éireann, a chuimsíonn leathanach ar a thionscadail.

Maidir le Céim na Tógála, breithníodh cás comhcheangailte is measa, agus na Scéimeanna Conair Croí-Bhus BusConnects uile á dtógáil go comhuaineach. D'aithin samháltú tráchta an cháis seo an poitéinseal a d'fhéadfadh a bheith ag baint le tionchair charnacha ar an líonra bóthair níos leithne, lena n-áirítear bóithre áitiúla agus cónaithe. Ar an gcúis seo, ní mheastar go bhfuil sé indéanta nó inghlactha na 12 scéim go léir a thógáil ag an am céanna. Mar thoradh air sin, forbraíodh cás eile chun cás is measa níos réadúla a aithint don mheasúnú ar an tionchar carnach a bhaineann le trácht. Molann an cás seo teorannú ar líon na scéimeanna is féidir a thógáil i gcomhthráth. Breithníodh an cás seo, i dteannta leis an mórthionscadal bonneagair aitheanta eile agus mórfhorbairtí a d'fhéadfadh comhéadan díreach a dhéanamh leis an Scéim Bheartaithe maidir le trácht agus iompar. Ní thuartar iarmhairtí carnacha suntasacha dóchúla a bhaineann le trácht agus iompar, sa bhreis ar éifeachtaí na Scéime Bheartaithe a ndéantar measúnú uirthi ina haonar.

Shainnithin an measúnú Bithéagsúlachta féidearthacht d'éifeachtaí carnacha iarmharacha suntasacha maidir le suaitheadh agus díláithriú éan goir neamh-SCI le linn na tógála agus cailteanas gnáthóige do roinnt tionscadal i gcomhar leis an Scéim Molta. Mar sin féin, beidh na héifeachtaí carnacha seo ag an scála geografach áitiúil agus gearrthéarmach.

Fuarthas amach sa mheasúnú Tírdhreacha (Bailedhreach) agus Amhairc go bhféadfadh tionchar carnach indéach agus amhairc comhcheangailte áitiúil, measartha, sealadach a bheith ann le tionscadail eile sa chás go bhforluíonn na tréimhsí tógála nó go leanann siad ar aghaidh laistigh d'fhráma ama gearr leis an Scéim Mholta. Bheadh éifeachtaí laghdaithe nó fánacha murab amhlaidh an cás. I bhformhór na gcásanna is dócha go mbeidh na tionchair ionchasacha áitiúil agus srianta, mar gheall ar éifeacht imfhálaithe na foirme tógtha mórtimpeall.

Maidir le tionscadal MetroLink, má fhorluíonn nó má leanann na tréimhsí tógála ar aghaidh laistigh d'fhráma ama gearr leis an Scéim Bheartaithe, d'fhéadfadh go mbeadh tionchar carnach bailedhreach/amhairc áitiúil, suntasach, sealadach mar gheall ar nádúr comhthreomhar an tionscadail seo agus an taobh thuaidh den Scéim Bheartaithe. Mar sin féin, bheadh na tionchair seo teoranta d'aon oibreacha os cionn na talún a bhaineann le

tógáil pointí rochtana stáisiúin do MetroLink. Mura bhfuil aon oibreacha os cionn na talún in aice láimhe, ní bheadh na tionchair charnacha suntasach.

Níor aithníodh aon éifeachtaí carnacha suntasacha eile a bhaineann le tógáil ón Scéim Bheartaithe in éineacht le tionscadail eile (lena n-áirítear na Scéimeanna Conaire Croí-Bhus eile) de bhreis orthu siúd a aithníodh sna measúnuithe neamhspleácha.

Maidir le tionchair na Céime Oibriúcháin, glacann na measúnuithe leis go mbeadh gach ceann de na 12 Scéim Conaire Bus atá molta ag feidhmiú, mar aon le tionscadail aitheanta eile agus tionscadail Straitéise Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath atá san áireamh sna cásanna Déan Íosmhéid agus Déan Rud éigin. Maidir le trácht agus iompar, tuaradh sa mheasúnú go bhfuiltear ag súil go n-éascóidh an Scéim Bheartaithe agus na 11 scéim Chonair Croí-Bhus eile éifeacht charnach dhearfach fhadtéarmach ar Ghluaiseacht Daoine ar mhodhanna inbhuanaithe. Feictear go gcuireann na scéimeanna um Chonair na mBusanna feabhas mór ar Ghluaiseacht Daoine ar chumas modhanna inbhuanaithe ar bhealaí díreacha Conair Croí-Bhus, go háirithe ar bhus agus ar rothaíocht, le laghdú ar sciar mód an ghluaisistéin mar gheall ar an soláthar feabhsaithe mód inbhuanaithe. Soláthraíonn an Scéim Bheartaithe agus na 11 scéim eile de Chonair Croí-Bhus do chomhtháthú agus éifeachtúlachtaí feabhsaithe do gach modh iompair poiblí trí mhéaduithe suntasacha ar mheánluasanna taistil ar fud an ghréasáin a éascú.

Tacóidh Oibreacha Bonneagair an Chroí-Chonair Bhus freisin le seachadadh straitéisí rialtais atá leagtha amach i Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2023 agus in Acht Aeráide 2021 trí shoghluaiséacht inbhuanaithe a chumasú agus trí chóras iompair inbhuanaithe a sheachadadh. Cuirfidh na hOibreacha Bonneagair Conair Croí-Bhus nascacht agus comhtháthú ar fáil le seirbhísí iompair poiblí eile as a dtiocfaidh níos mó daoine a bhaineann leas as iompar poiblí, rud a chabhróidh le hastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú a thuilleadh.

Bunaithe ar an anailís atá leagtha amach thuas, tá sé mar chonclúid go mbaineann Oibreacha Bonneagair Conair Croí-Bhus cuspóirí an tionscadail amach chun tacú le seirbhís iompair poiblí éifeachtúil, ísealcharbóin agus aeráid - dhíonach a sholáthar, a thacaíonn le spriocanna laghdaithe astuithe na hÉireann a bhaint amach. D'fhéadfadh na hOibreacha Bonneagair do Chonair Croí-Bhus le hastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú atá coibhéiseach le thart ar 105,500 agus 209,100 turas cairr a bhaint in aghaidh an lae seachtaine ón ngréasán bóithre in 2028 agus 2043 faoi seach. Is é an éifeacht atá aige seo ná laghdú ar chiliméadair feithicle iomlána, laghdú ar úsáid breosla, agus méaduithe ar thurais iompair inbhuanaithe agus ar sciar modha de réir Plean Gníomhaíochta Aeráide 2023. Tá sé curtha i gcrích go gcuirfidh na hOibreacha Bonneagair Conair Croí-Bhus go mór le laghdú carbóin.

Baineann an t-aon tionchair charnacha oibriúcháin shuntasacha eile a aithníodh de bhreis ar an scéim neamhspleách le sláinte an duine. Measadh go bhfuil na moltaí don ghréasán rothaíochta, don tionscadal DART+ Cóstá ó Dheas, MetroLink, agus do na 11 scéim Chonair Croí-Bhus eile agus don Scéim Bheartaithe comhlántach agus go bhféadfadh éifeacht thairbheach charnach a bheith acu trí thaisteal gníomhach agus úsáid mhéadaithe iompair poiblí a spreagadh trí rogha bealaí a thairiscint. Mar gheall ar mhéid suntasach an daonra iomláin agus an deis acu leas a bhaint as na tograí, meastar go bhfuil an éifeacht Dearfach, An-Suntasach agus Fadtéarmach don tsláinte.

Bíonn idirghníomhaíochtaí suntasacha tionchair idir na hábhair atá bainteach le daonra, sláinte an duine, cáilíocht an aeir, torann agus tonnchrith agus trácht agus iompar. Mheas na measúnuithe a rinneadh do gach ceann de na hábhair sin na hidirghníomhaíochtaí sin go díreach agus go hindíreach. Mar fhachtóir comhshaoil, tá caidreamh nádúrtha ag cúinsí tírdhreacha agus amhairc le gach fachtóir comhshaoil eile. Is caidrimh dhíreacha cuid acu, e.g., daonra agus tionchair amhairc; bithéagsúlacht agus tírdhreach; talamh, ithreacha agus uisce agus tírdhreach; nó an leagan timpeall ar ghnéithe den oidhreacht chultúrtha srl. D'fhéadfadh go mbeadh cuid eile díobh indíreach, e.g., sláinte an duine, cáilíocht aeir agus tírdhreach, sócmhainní ábhartha agus gnéithe tírdhreacha agus amhairc. Nuair is féidir, rinneadh na hidirghníomhaíochtaí féideartha sin a ionchorprú sna measúnuithe ábhartha.

Go hachomair, tabharfaidh an Scéim Mholta aghaidh ar easnaimh sa bhonneagar modh iompair inbhuanaithe agus cuirfidh sí le córas iompair inbhuanaithe comhtháite foriomlán mar a mholtar i Straitéis GDA. Méadóidh sé éifeachtacht agus meallacht na seirbhísí bus a oibríonn feadh an dorchla agus bainfidh níos mó daoine leas as iompar poiblí mar gheall ar na hamanna turais níos tapúla agus na feabhsuithe iontaofachta a sholáthraíonn an Scéim Mholta. Is amhlaidh a bheidh an méid sin ina chúnaimh d'acmhainn busanna a mhéadú maidir le seirbhísí

atá ag feidhmiú feadh na conaire agus mar sin beidh iompar poiblí i bhfad níos mealltaí mar rogha. De bhreis air seo, uasmhéadóidh na feabhsuithe suntasacha deighilte agus sábháilteachta ar bhonneagar siúil agus rothaíochta atá ina bpríomhghné den Scéim Mholta gluaiseacht na ndaoine atá ag taisteal go hinbhuanaithe feadh na conaire agus dá bhrí sin freastal ar leibhéal níos airde d'fhás daonra agus fostaíochta sa todhchaí.

9. Cad a Tharlaíonn Anois?

Is féidir an t-iarratas ar thoiliú/cheadú, an TMTT seo agus an Ráiteas Tionchair Natura (RTN) a fheiceáil / a íoslódáil ar an láithreán gréasáin seo a leanas: www.swordsscheme.ie Is féidir an t-iarratas seo a iniúchadh saor in aisce freisin nó é a cheannach ar tháille shonraithe a íoc (ní bheidh an táille seo níos mó ná an costas réasúnach a bhaineann le cóip den sórt sin a dhéanamh) ar feadh tréimhse 8 seachtaine ag tosú ar dháta foilsithe na Scéime Beartaithe. Is féidir tuilleadh sonraí faoi na socrúithe sin a fháil ag: www.swordsscheme.ie.

Is féidir aighneachtaí nó tuairimí a dhéanamh chuig an mBord Pleanála (An Rannóg Bonneagair Straitéisigh), 64 Sráid Mhaoilbhríde, Baile Átha Cliath 1, D01 V902 ar feadh tréimhse 8 seachtaine dar tús dáta foilsithe na Scéime Beartaithe a bhaineann le:

- Na héifeachtaí dóchúla a bheidh ag an Scéim Mholta ar an gcomhshaoil;
- Impleachtaí na Scéime Molta do phleanáil chúil agus d'fhorbairt inbhuanaithe sa cheantar ina bhfuil sé molta an Scéim Mholta a shuíomh; agus
- Na héifeachtaí díobhálacha dóchúla a bheidh ag an Scéim Bheartaithe ar Shuíomh Eorpach.

Féadfaidh an Bord, i ndáil le hiarratas a chuirfear isteach lena cheadú faoi Alt 51 d'Acht na mBóithre 1993 (arna leasú), le hordú, an Scéim Bheartaithe a cheadú, fara nó d'éagmais modhnuithe agus faoi réir cibé coinníollacha comhshaoil is cuí leis, nó féadfaidh sé diúltú an Scéim Bheartaithe a cheadú.

Uimhreacha Caibidil Leabaithe agus Teidil do Chrostagairt Uathoibrithe. Ná bain agus ná scrios.

Caibidil 1 (Intreoir agus Próiseas Measúnaithe Tionchair Chomhshaoil)

Caibidil 2 (An gá leis an Tionscadal Mholta)

Caibidil 3 (Roghanna Malartacha Réasúnacha a Bhreithniú)

Caibidil 4 (Cur síos ar an Tionscadal Mholta)

Caibidil 5 (Tógáil)

Caibidil 6 (Trácht & Iompar)

Caibidil 7 (Caighdeán an Aeir)

Caibidil 8 (An Aeráid)

Caibidil 9 (Torann & Creathadh)

Caibidil 10 (Daonra)

Caibidil 11 (Sláinte an Duine)

Caibidil 12 (Bithéagsúlacht)

Caibidil 13 (Uisce)

Caibidil 14 (Talamh, Ithreacha, Geolaíocht & Hidrigeolaíocht)

Caibidil 15 (Oidhreach Seandálaíochta & Chultúrtha)

Caibidil 16 (Oidhreach Ailtireachta)

Caibidil 17 (Tírdhreach (Bailedhreach) & Amharc)

Caibidil 18 (Dramhaíl & Acmhainní)

Caibidil 19 (Sócmhainní Ábhartha)

Chapter 20 (Riosca de Mhórthimpistí agus / nó Tubaistí)

Caibidil 21 (Tionchair Charnacha & Idirghníomhaíochtaí Tionchair)

Caibidil 22 (Achoimre ar Bhearta Maolúcháin agus Monatóireachta)

Caibidil 23 (Achoimre ar Thionchair Iarmharacha Suntasacha)